

Οδηγός Πρόσβασης σε Φρέσκα Τρόφιμα

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΕΡΓΟ

2019-1-RS01-KA204-000854

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Ο Οδηγός αυτός αναπτύχθηκε στα πλαίσια του έργου “RWSFF – Rural Women to Sustainable Food and Farming - Fresh Food from Farm to Table”. Το έργο RWSFF συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Erasmus + της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της Δράσης για την Εκπαίδευση Ενηλίκων (KA204).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή αυτής της δημοσίευσης δεν συνεπάγεται δεν αποτελεί έγκριση του περιεχομένου, αλλά αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ο παρόν οδηγός αποτελεί αποτέλεσμα της ομαδικής εργασίας των εταίρων του έργου RWSFF.

Σχεδιάστηκε από:

EDUFONS - Center for Lifelong Education, Σερβία
GRAMIGNA OdV, Ιταλία

Οι φωτογραφίες αντλήθηκαν από:

pixabay.com
pexels.com

Photo by Sven Huls from Pexels

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Ένας από τους στόχους αυτού του οδηγού είναι να δώσει μια εικόνα για τις κύριες τυπολογίες των πρωτοβουλιών που αφορούν τις τοπικές εφοδιαστικές αλυσίδες τροφίμων μικρής κλίμακας (FS / SFSCs) και να συζητήσει τα πιθανά οφέλη τους. Ο δεύτερος στόχος αυτού του Οδηγού είναι να παρουσιάσει επιτυχημένες περιπτώσεις που υπάρχουν σε όλες τις χώρες των εταίρων του έργου, να παρέχει ιδέες και προτάσεις σε γυναίκες της υπαίθρου. Ο απώτερος στόχος είναι η ευαισθητοποίηση σχετικά με τις δυνατότητες των πρωτοβουλιών LFS και SFSCs για επίτευξη τοπικής ανάπτυξης, καλύτερη πρόσβαση στην αγορά στους μικροκαλλιεργητές και υψηλότερη ποιότητα τροφίμων στους καταναλωτές και να εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο αυτές οι πρωτοβουλίες μπορούν να αναπτυχθούν με βιώσιμο τρόπο.

Μια παρουσίαση και ένα διαδικτυακό σεμινάριο θα συσχετιστούν με αυτόν τον Οδηγό, ώστε να είναι πιο διαδραστικό και ικανό να καθοδηγήσει τις γυναίκες της υπαίθρου πάνω σε καινούργιες ιδέες.

Ο Οδηγός αυτός θα περιλαμβάνει πληροφορίες, εικόνες, παραδείγματα επιτυχημένων ιστοριών από γυναίκες της υπαίθρου - μικρούς τοπικούς παραγωγούς γεωργικών τροφίμων, επιτυχημένες πρωτοβουλίες, επιχειρηματικότητα και την εμπειρία τους για να βοηθήσουν άλλες γυναίκες αγροτικών περιοχών.

Ο οδηγός θα συμβάλει επίσης:

- ενίσχυση της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών,
- δημιουργία θέσεων εργασίας σε αγροτικές περιοχές σύμφωνα με τις ικανότητες,
- την αποτελεσματική χρήση των πόρων σε αυτούς τους τομείς

Photo by cottonbro from Pexels

ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΙ

Οι γυναίκες της υπαίθρου που ασχολούνται ή θέλουν να ασχοληθούν με τη γεωργία ή τις αλυσίδες εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων

Επίσης, ο οδηγός απευθύνεται σε ένα ευρύ κοινό που είναι πρόθυμο να συμμετάσχει και να υποστηρίξει πιο βιώσιμες πρακτικές παραγωγής και κατανάλωσης τροφίμων.

ΓΛΩΣΣΕΣ

Αγγλικά, Σέρβικα, Ελληνικά, Ιταλικά, Κροατικά

ΠΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Αγροτική Ανάπτυξη
Γεωργία και Διατροφικά Συστήματα
Οικονομία των Φρέσκων Τροφίμων

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

Rural areas, agriculture, fresh food, γεωργικά προϊόντα, αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, άμεσες πωλήσεις

Ο παρών Οδηγός είναι ανοιχτής πρόσβασης και διανέμεται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της Άδειας Creative Commons Attribution (CC BY) (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Επιτρέπεται η χρήση, διανομή, αναπαραγωγή και μετάφραση σε οποιοδήποτε μέσο για μη εμπορικούς σκοπούς, υπό την προϋπόθεση ότι αναγράφεται η πηγή.

ruralwomen.eu

Ο οδηγός είναι ανοιχτός και διαθέσιμος μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας του έργου - Πρόσβαση στην Κοινότητα σε φρέσκα τρόφιμα για όλους τους ανθρώπους που ενδιαφέρονται για αυτό.

Σχόλια και συστάσεις σε ό,τι αφορά τα θέματα που αναπτύσσονται στον οδηγό είναι ευπρόσδεκτα από τους εταίρους του έργου RWSFF ruralwomen.eu.

**Comments
Suggestions**

We want to hear from you!

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ο Οδηγός αυτός δημιουργήθηκε στα πλαίσια του έργου “RWSFF – Rural Women to Sustainable Food and Farming”, Erasmus+ KA204, που αφορά την εκπαίδευση ενηλίκων και είναι το αποτέλεσμα ομαδικής εργασίας μεταξύ practitioners and providers in adult education who joined in the Network of Women from Rural Communities (NWRC), το οποίο συστάθηκε στα πλαίσια του έργου RWSFF .

ΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

EDUFONS – Centar za celozivotno obrazovanje
(Serbia)

<https://www.facebook.com/edufons.centar/>

Email: edufons.centar@gmail.com

Udruga ISTARSKO-EKOMUZEJ IZ VODNJANA
(Croatia)

<http://www.istrian.org/hr/>

Email: info@istrian.org

Gramigna Associazione di Volontariato
(Italy)

<https://lentamente.wixsite.com/odvgramigna>

Email: gramignaodv@gmail.com

IED - Institute of Entrepreneurship
Development (Greece)

www.ied.eu

Email: info@ied.eu

Συγγραφείς:

Ivana Čuk από EDUFONS - Center for Lifelong Education, Σερβία

Donato De Marco από GRAMIGNA OdV, Ιταλία

Dina Ivas από ISTRIAN de Dignan – ECOMUSEUM, Κροατία

Eva Kokkora από IED – Ινστιτούτο Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας, Ελλάδα

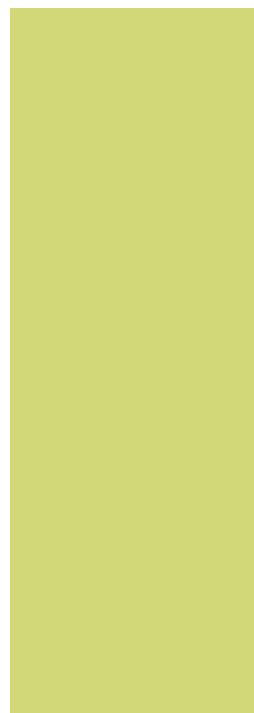
Εννοιολόγηση, αρχικό σχέδιο προετοιμασίας, κριτική βιβλιογραφίας, συγγραφή και αγγλική επεξεργασία.

Όλοι οι συγγραφείς έχουν διαβάσει και συμφωνήσει με τη δημοσιευμένη έκδοση του χειρογράφου.

Συγκρούσεις συμφερόντων: Οι συγγραφείς δεν δηλώνουν σύγκρουση συμφερόντων.

Λίστα με συντομογραφίες:

- AAFN – Εναλλακτικά δίκτυα γεωργικών προϊόντων (Alternative agri-food network)*
CAP - Κοινή Γεωργική Πολιτική (Common Agricultural Policy)
CSA – Κοινοτικά Υποστηριζόμενη Γεωργία (Community Supported Agriculture)
EAGF - Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (European Agricultural Guaranteed Fund)
EAFRD – Ευρωπαϊκό Ταμείο Γεωργικής Ανάπτυξης (European Agricultural Fund for Rural Development)
EC – Ευρωπαϊκή Επιτροπή
EU – Ευρωπαϊκή Ένωση
FAP – Φρέσκα Γεωργικά Προϊόντα
FAO – Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας
HoCaRe – Ξενοδοχεία, Εστιατόρια, Τροφοδοσία (Hotels, Restaurants, Catering)
LEADER programme (Liaison entre actions de développement de l'économie rurale)
– δηλαδή Συνδέσεις μεταξύ δράσεων για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας
LFS – Τοπικά Συστήματα Τροφίμων
PYO – Σχήματα Επιλογής Τροφίμων από Ιδιώτες (Pick-Your-Own / "U-picks")
RDP – Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (Rural Development Programme)
SFSC – Εφοδιαστικές Αλυσίδες Τροφίμων Μικρής Κλίμακας (Short Food Supply Chains)
SPG – Αλληλέγγυες Ομάδες Αγορών (Solidarity Purchasing Groups)

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	7
Φρέσκα Τρόφιμα – από που προέρχεται το φαγητό μας;	10
Τοπικά συστήματα τροφίμων (LFSs)	11
Μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων (SFSCs)	11
Πτυχές βιωσιμότητας και υγείας	21
Η έννοια των κοινοτικών συστημάτων τροφίμων	26
Ελάτε στον κόσμο της Βιώσιμης Διατροφής και της Γεωργίας	26
Η Βιώσιμη Γεωργία	26
Τι είναι τα Βιολογικά και Μεταβατικά Τρόφιμα;	27
Τι είναι τα Βιώσιμα Τρόφιμα?	27
Τι είναι το Farm to Table;	28
Κοινωνικό Κίνημα Farm-to-Table	28
Βιώσιμα τρόφιμα ή Farm-to-Table - Ποιες είναι οι ομοιότητες;	29
Συνδέσεις Farm-to-School	30
Γνωρίζοντας από πού προέρχεται το φαγητό μας	30
Ευκαιρίες μάρκετινγκ	31
Οι Γυναίκες Αγρότισσες και η Πρόσβαση σε Φρέσκα Τρόφιμα και Βιώσιμη Γεωργία	36
Ιστορίες Επιτυχίας – Πηγή έμπνευσης από Γυναίκες που ασχολούνται με τα Τρόφιμα και τη Γεωργία	44
Μικρά παραδείγματα – αντιδράσεις γυναικών όταν μια πανδημία απειλεί τη διαθεσιμότητα και πρόσβαση στο φαγητό	115
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	118
1. Ευρωπαϊκή Αγροδιατροφή	118
1.1. Σύντομη ιστορία της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και των σκοπών της	118

1.2. Χρηματοδότηση Κοινής Γεωργικής Παραγωγής	120
1.3. Το μέλλον της ΚΠΓ 2021-2027.....	121
2. Γυναίκες και αγροκαλλιέργεια της ΕΕ	123
3. Στρατηγική Farm to Fork	133
4. Τάσεις Φρέσκου Φαγητού.....	135

Εισαγωγή

Ο παρών οδηγός γράφτηκε με σκοπό να ενισχύσει την πρόσβαση σε φρέσκα τρόφιμα, δίνοντας παράλληλα μια εικόνα από την ποικιλομορφία των τοπικών συστημάτων τροφίμων και των αλυσίδων εφοδιασμού μικρών τροφίμων στην Ευρώπη και τη συμβολή τους στη βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη. Η βασική ιδέα αυτού του οδηγού είναι να παρουσιάσει εναλλακτικούς τρόπους και εναλλακτικά δίκτυα γεωργικών τροφίμων που επιτρέπουν την ικανοποίηση του αυξανόμενου ενδιαφέροντος των καταναλωτών για τοπικά τρόφιμα. Τα τοπικά τρόφιμα θεωρείται ότι είναι περισσότερο ποιοτικά (πιο υγιεινά, φρέσκα και με μεγάλη ποικιλία), και δίνουν τη δυνατότητα να ωφεληθεί η τοπική κοινότητα και να προωθηθεί η αγροτική ανάπτυξη, η διαφύλαξη του περιβάλλοντος, η αγροποικιλότητα και η κοινωνική δικαιοσύνη, επιτρέποντας τη συμμετοχή μικρών οικογενειακών αγροκτημάτων

Ο οδηγός παρουσιάζει τα κύρια χαρακτηριστικά των εναλλακτικών πρωτοβουλιών γεωργικών τροφίμων, καθώς και ένα γενικό πλαίσιο και βασικές έννοιες που στοχεύουν στην προώθηση της τοπικής γεωργίας και των φρέσκων τροφίμων. Το έγγραφο λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη ότι η έννοια του τοπικού φαγητού είναι αρκετά ευέλικτη και συνεπάγεται μια ολόκληρη σειρά ορισμών, ξεκινώντας από ένα απλό κριτήριο της απόστασης μεταξύ του τόπου παραγωγής και του τόπου κατανάλωσης, έως πιο διακριτά που περιλαμβάνουν οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές πτυχές. Ο Οδηγός περιγράφει περαιτέρω τις κύριες τυπολογίες αυτών των πρωτοβουλιών, ξεκινώντας από αυτές που προωθούνται από τους αγρότες (τόσο μεμονωμένα όσο και συλλογικά), και στη συνέχεια αναλύοντας πρωτοβουλίες που βασίζονται στους καταναλωτές.

Επίσης, ο Οδηγός φέρνει ορισμένα συμπεράσματα και συστάσεις για την υποστήριξη του σχεδιασμού πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην προώθηση της τοπικής γεωργίας και σχετίζονται με τις τάσεις του αυξανόμενου ενδιαφέροντος για τα φρέσκα τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων μέτρων προσαρμοσμένων στα δεδομένα των γυναικών της υπαίθρου.

στην αγορά. Στη βιβλιογραφία, υπάρχουν πολλοί ορισμοί και απόψεις για τέτοιες πρωτοβουλίες και κινήσεις, καθώς και για καθιερωμένα και υπάρχοντα μοντέλα αγοράς. Επίσης, χρησιμοποιούνται διάφοροι ορισμοί, φράσεις και όροι σε αυτό το πλαίσιο, που περιγράφουν την ίδια την έννοια του φαγητού. Σε αυτό το πλαίσιο, προσπαθήσαμε να τα συγχωνεύσουμε όλα σε έναν όρο: "φρέσκο φαγητό" ή πιο συγκεκριμένα ως τη δυνατότητα πρόσβασης σε φρέσκα τρόφιμα. Σε αυτή τη βάση, επιδιώξαμε την πρόσβαση σε αγορές γυναικών αγροτών, μικρών τοπικών παραγωγών γεωργικών τροφίμων, λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες που περιλαμβάνονται στις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων μικρής κλίμακας, τα τοπικά συστήματα εφοδιασμού τροφίμων και τις άμεσες πωλήσεις ως εναλλακτική λύση για το παγκοσμιοποιημένο μοντέλο γεωργικών τροφίμων. Επίσης, ο Οδηγός περιλαμβάνει επιτυχημένες ιστορίες γυναικών αγροτισσών από τέσσερις χώρες. **Θεωρούμε ότι η παρουσίαση τέτοιων παραδειγμάτων πρακτικών που ασκούνται από τις γυναίκες αγρότισσες μπορεί να αποτελέσει μια εξαιρετική πηγή μάθησης και μπορεί να χρησιμεύσει ως μια μορφή εκπαίδευσης από ανθρώπους με παρόμοια ενδιαφέροντα και ασχολίες. Πιστεύουμε επίσης ότι η σύγκριση και η γνώση είναι τα απαραίτητα εργαλεία για την ενδυνάμωση αυτών των γυναικών, πρώτα απ' όλα, για τη βελτίωση της κατάστασής τους.**

Για να τοποθετηθούν αυτές οι πληροφορίες σε ένα καλά καθορισμένο πλαίσιο, αυτό το έργο χωρίζεται στα ακόλουθα σύντομα κεφάλαια, τα οποία ασχολούνται με:

Το **Κεφάλαιο 1** παρέχει ένα γενικό πλαίσιο και βασικές έννοιες για φρέσκα, βιώσιμα και τοπικά τρόφιμα και είναι αφιερωμένο στην εισαγωγή των κύριων χαρακτηριστικών των εναλλακτικών δικτύων γεωργικών τροφίμων και τύπων άμεσων πωλήσεων. Περιγράφει τις κύριες τυπολογίες των πρωτοβουλιών του Τοπικού Συστήματος Τροφίμων / Καναλιού Εφοδιαστικής Αλυσίδας μικρής κλίμακας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μαζί με ορισμένες διαστάσεις που χαρακτηρίζουν αυτές τις πρωτοβουλίες και αναλύει τα πιθανά οφέλη για τους παραγωγούς, τους καταναλωτές, την κοινωνία στο σύνολό της και το δυναμικό που διαθέτουν ως κινητήρια δύναμη της βιωσιμότητας. Το **Κεφάλαιο 2** επικεντρώνεται στην έννοια των συστημάτων τροφίμων που βασίζονται στην κοινότητα, παρατηρώντας τα χαρακτηριστικά αυτών των πρωτοβουλιών και προσεγγίσεων για την οικοδόμηση ενός συστήματος τροφίμων που περιλαμβάνει την αειφορία ως μακροπρόθεσμο στόχο τον οποίο επιδιώκει η κοινότητα. Λαμβάνει υπόψη τις πτυχές της αειφόρου γεωργίας και παρέχει μια επισκόπηση των ομοιοτήτων, των διαφορών των πρωτοβουλιών καθώς και κινήσεων, όπως η αειφόρος διατροφή και η δράση «Farm-to-Table». Το **Κεφάλαιο 3** ξεκινά από το σημείο που οι πελάτες θέλουν όλο και περισσότερο να γνωρίζουν από πού προέρχονται τα τρόφιμα που τρώνε, επομένως αυτή η ενότητα αναπτύσσει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες μάρκετινγκ με ιδιαίτερη αναφορά στις επιλογές άμεσου μάρκετινγκ και διανομής, καθώς και στο συνεργατικό μάρκετινγκ. Το **Κεφάλαιο 4** είναι αφιερωμένο στο ρόλο που διαδραματίζουν οι γυναίκες αγρότισσες για την πρόσβαση σε φρέσκα τρόφιμα και στη βιώσιμη γεωργία και τονίζει την αξία της εργασίας τους, τη συμβολή τους στη γεωργία και την επισιτιστική ασφάλεια, όχι μόνο ως παραγωγούς τροφίμων αλλά και ως διατροφικούς φύλακες, ως συντηρητές των πλούσιων γεωργικών παραδόσεων, και διαχειρίστριες της γης και της βιοποικιλότητας. Επίσης, αυτό το κεφάλαιο αντλεί ορισμένα συμπεράσματα και συστάσεις, καθώς και μελέτες περίπτωσης – επιτυχημένες ιστορίες και παραδείγματα ορθών πρακτικών από 4 χώρες που συμμετέχουν στο έργο (Σερβία, Ιταλία, Ελλάδα και Κροατία).

Οι ισχύουσες συνθήκες στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με αυτό το θέμα παρουσιάζονται στο **Παράρτημα**.

ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ: κάθε συνεργάτης του έργου συνέλεξε επιτυχημένες περιπτώσεις γυναικών αγροτισσών από τις χώρες τους, παραδείγματα που μπορούν να εμπνεύσουν όσους θέλουν να ασχοληθούν με τον τομέα των φρέσκων τροφίμων και τη γεωργία. Επιπλέον, αναφέρονται σύντομα παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο αντέδρασαν αυτές οι γυναίκες όταν η εμφάνιση της πανδημίας απειλήσε τη διαθεσιμότητα και την πρόσβαση σε τρόφιμα. Στο σημείο αυτό, θέλουμε να δώσουμε έμφαση στους τρόπους εκμάθησης μέσω της προσέγγισης από γυναίκα σε γυναίκα και μέσα από την ανταλλαγή ιστοριών ως τον καλύτερο τρόπο για να μεταλαμπαδευτεί ο σπόρος της γνώσης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ: αυτό το τμήμα ασχολείται με τη γεωργική πολιτική της ΕΕ, την ιστορία της, τα οικονομικά ζητήματα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (CAP), εμβαθύνοντας στην οικονομική κατάσταση των γυναικών ενώ το τελευταίο μέρος αυτής της ενότητας μιλά για το μέλλον της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (CAP), για τον προγραμματισμό του διαστήματος 2021-2027.

Στρατηγική FARM TO FORK: Αυτή η ενότητα παρουσιάζει τη νέα στρατηγική της ΕΕ για την παραγωγή και κατανάλωση φρέσκων τροφίμων για τη βελτίωση της υγείας αλλά και του περιβάλλοντος για τους κατοίκους της ΕΕ

ΤΑΣΕΙΣ ΦΡΕΣΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ: Αυτή η ενότητα αναλύει τις υπάρχουσες τάσεις στην κατανάλωση φρέσκων τροφίμων στην ΕΕ και πώς αυτή συνδέεται με τα πολιτιστικά συστήματα κάθε χώρας, το επίπεδο εκπαίδευσης και το κατά κεφαλήν εισόδημα.

Λήψη φωτογραφίας από Григорий Калюжный στο [Pixabay](https://www.pixabay.com/)

Φρέσκα Τρόφιμα – από που προέρχεται το φαγητό μας;

— σχετικά με φρέσκα, βιώσιμα και τοπικά τρόφιμα

Μπορούμε να προμηθευτούμε φρέσκα φρούτα, λαχανικά, γάλα, αυγά και προϊόντα κρέατος σε τοπικό επίπεδο. Τα προϊόντα που καλλιεργούνται τοπικά είναι πιο φρέσκα και φιλικότερα προς το περιβάλλον ενώ είναι ωφέλιμα για την υγεία και την ευημερία μας. Αγοράζοντας τοπικά τρόφιμα υποστηρίζουμε τους μικρούς αγρότες και μπορούμε να δούμε την αξία που επενδύσαμε σε αυτά να επιστρέφει μεγαλύτερη μέσα στην τοπική οικονομία. Τι σημαίνει όμως ο όρος «τοπικά καλλιεργημένο»; Το φαγητό είναι «τοπικό» εάν καλλιεργείται και συλλέγεται σε μικρή απόσταση από το σημείο κατανάλωσής του, συχνά συνοδεύεται από μια κοινωνική δομή και αλυσίδα εφοδιασμού διαφορετική από τα εμπορικά αγροκτήματα μεγάλης κλίμακας και το σύστημα σούπερ μάρκετ¹.

Ο όρος μπορεί επίσης να επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει κοινωνικά χαρακτηριστικά και χαρακτηριστικά εφοδιαστικής αλυσίδας.

Οι τοπικές πρωτοβουλίες που αφορούν το φαγητό συχνά ενθαρρύνουν βιώσιμες και βιολογικές γεωργικές πρακτικές, αν και δεν σχετίζονται ρητά με τη γεωγραφική εγγύτητα του παραγωγού και του καταναλωτή.

Οι πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν τα τοπικά τρόφιμα προωθούν:

- ✓ Τη σύνδεση παραγωγών τροφίμων και καταναλωτών στην ίδια γεωγραφική περιοχή
- ✓ Την ανάπτυξη πιο αυτόνομων και ανθεκτικών δικτύων τροφίμων
- ✓ Τη βελτίωση των τοπικών οικονομιών
- ✓ Την προώθηση της υγείας, του περιβάλλοντος, της κοινότητας ή της κοινωνίας μιας συγκεκριμένης περιοχής

Τα τρόφιμα που καλλιεργούνται και καταναλώνονται σε τοπικό επίπεδο βρίσκονται σε αγροτικές αγορές, σε αγροκτήματα δίπλα στο δρόμο, σε επιλεγμένα αγροκτήματα διατροφής, μέσω προγραμμάτων κοινοτικής γεωργίας (CSA).

Ορισμένα μανάβικα, παρέχουν επίσης φρέσκο φαγητό προερχόμενο από ντόπιους αγρότες, πιθανότατα σε περιφερειακές αλυσίδες παντοπωλείων και όχι στα μεγάλα καταστήματα. Το "**Locavores**" είναι μια λέξη που χρησιμοποιείται συχνά για να περιγράψει άτομα που έχουν δεσμευτεί να τρώνε τρόφιμα που καλλιεργούνται ή παράγονται στην τοπική κοινότητα ή κοντά στην περιοχή κατοικίας τους. Αναζητούν αγρότες κοντά στον τόπο διαμονής τους, και αυτό μειώνει σημαντικά τον χρόνο ταξιδιού που απαιτείται για να φτάσουν τα τρόφιμα από το αγρόκτημα στο τραπέζι.

Τοπικά συστήματα τροφίμων και μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων στην Ευρώπη

Υπάρχει μια αξιοσημείωτη τάση σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, η οποία έχει ακμάσει το τελευταίο διάστημα, σύμφωνα με την οποία οι τοπικές αγορές και οι μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων, πωλούν προϊόντα απευθείας στους καταναλωτές ή με τουλάχιστον με τον ελάχιστο δυνατό αριθμό μεσαζόντων, τρόφιμα τα οποία έχουν παραχθεί από τοπικούς αγρότες.

Κατά μέσο όρο, το 15% από τις ευρωπαϊκές φάρμες πωλούν περισσότερο από το μισό της παραγωγής τους απευθείας στους καταναλωτές.

Τοπικά συστήματα τροφίμων (LFSs)

Σε επίπεδο ΕΕ δεν υπάρχει ακριβής ορισμός, αλλά μπορεί να ληφθεί ως ορισμός το εξής:

"Ένα σύστημα τροφίμων στο οποίο παράγονται, μεταποιούνται και πωλούνται τρόφιμα σε μια καθορισμένη γεωγραφική περιοχή", ανάλογα με τις πηγές, σε ακτίνα 20 έως 100 χλμ περίπου.

Προτιμάται η πλησιέστερη πηγή όποτε είναι δυνατόν, ωστόσο, η αντίληψη «όπου τελειώνει η περιοχή» είναι υποκειμενική και εξαρτάται από το πλαίσιο (την πυκνότητα του πληθυσμού, την προσβασιμότητα και τον αγροτικό ή αστικό χαρακτήρα).

Υπό αυτήν την έννοια, ο όρος «τοπικός» μπορεί επίσης να αναφέρεται στην εγγύτητα της σχέσης μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, βάσει αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας.

Μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων (SFSCs)

Σε επίπεδο ΕΕ, ένας κοινός ορισμός των μικρών αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων είναι:

"Μια αλυσίδα εφοδιασμού που περιλαμβάνει περιορισμένο αριθμό οικονομικών φορέων, δεσμευμένους στη συνεργασία, την τοπική οικονομική ανάπτυξη και στενές γεωγραφικές και κοινωνικές σχέσεις μεταξύ παραγωγών, μεταποιητών και καταναλωτών"¹

Ο ορισμός αυτός συμπληρώνεται από το άρθρο 11 του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού αγροτικής ανάπτυξης, ο οποίος ορίζει ότι «Η υποστήριξη για τη δημιουργία και την ανάπτυξη μικρών αλυσίδων εφοδιασμού ... καλύπτει μόνο αλυσίδες εφοδιασμού που δεν περιλαμβάνουν περισσότερους από έναν ενδιάμεσο μεταξύ γεωργού και καταναλωτή ».

Μια σημαντική διάσταση των πρωτοβουλιών εφοδιαστικών αλυσίδων μικρής κλίμακας συνδέεται με την έννοια του «τοπικού φαγητού» - συνήθως θεωρείται ως ένας από τους πυλώνες τους.

→ Ας τρφαφούμε από τον τόπο μας! ←

Είναι συχνά αποδεκτό ότι το τοπικό φαγητό σημαίνει ότι καλλιεργείται, μαζεύεται ή μεγαλώνει κοντά στο σημείο όπου ζούμε.

Σε ολόκληρη την Ευρώπη, ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι επιλέγουν να αγοράσουν τρόφιμα απευθείας από τους αγρότες στις τοπικές λαϊκές αγορές, στην είσοδο αγροκτημάτων, μέσω συστημάτων παράδοσης καλαθιών / κιβωτίων ή άλλων γεωργικών προγραμμάτων που υποστηρίζονται από την κοινότητα.

Αρκετοί είναι οι παράγοντες που οδήγησαν στο ολοένα και αυξανόμενο ενδιαφέρον των καταναλωτών να αγοράζουν απευθείας από τους αγρότες.

Οι Ευρωπαίοι πελάτες τείνουν να συνδέουν τοπικά προϊόντα με:

- ✓ υψηλότερα ποιοτικά πρότυπα (φρέσκο προϊόν, διατροφική αξία)
- ✓ υγιεινή διατροφή
- ✓ πιο φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους παραγωγής
- ✓ χαμηλότερο αποτύπωμα άνθρακα

Οι πελάτες εκτιμούν τη δυνατότητα να έχουν άμεση επαφή με τους παραγωγούς (την ικανότητα να αλληλεπιδρούν προσωπικά με τους αγρότες που καλλιεργήσαν / μεγάλωσαν τα τρόφιμα που οι ίδιοι καταναλώνουν και να γνωρίζουν την προέλευση των τροφίμων που αγοράζουν) και την ευκαιρία να υποστηρίξουν τις τοπικές μικρές επιχειρήσεις και τη γεωργία με την απόκτηση εμπορευμάτων σε μια δίκαιη τιμή. Η διαθεσιμότητα των πληροφοριών του προϊόντος, όπως η μέθοδος ανάπτυξης του, οδηγίες για τη χρήση του, συνταγές και δείγματα γεύσης προσελκύει επίσης τους καταναλωτές ώστε να προχωρήσουν σε άμεσες αγορές.

4 στους 5

Ευρωπαίοι πολίτες θεωρούν ότι η «ενίσχυση του ρόλου του γεωργού στην τροφική αλυσίδα» είναι είτε δίκαια είτε πολύ σημαντική

Πηγή: Eurobarometer survey (2016)

Μερικά από τα χαρακτηριστικά - μια σύντομη επισκόπηση

Τοπικά συστήματα τροφίμων (LFSs) και μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων (SFSCs) μερικά από τα χαρακτηριστικά

Μια εναλλακτική λύση για τις συμβατικές αλυσίδες εφοδιασμού μεγάλου εύρους και τρόποι επανασύνδεσης των παραγωγών και των καταναλωτών καθώς και επαναπροσδιορισμός της γεωργικής παραγωγής.

Τα οφέλη για τους αγρότες, τους πελάτες, την κοινωνία και την οικονομία είναι πολλαπλά.

Υπάρχουν πολλές διαφορές στη φύση και πρακτική των Τοπικών Συστημάτων Τροφίμων και των Μικρών Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων στην ΕΕ που διαδραματίζουν ολοένα και πιο σημαντικό ρόλο στα δίκτυα εφοδιασμού τροφίμων.

Μερικά παραδείγματα των πλεονεκτημάτων τους :

- μια πιο δίκαιη τιμή πώλησης για τους αγρότες
- πρόσβαση σε φρέσκα και εποχιακά προϊόντα για τους καταναλωτές
- τρόφιμα που προέρχονται από έναν γνωστό παραγωγό
- πελάτες που μπορούν να επανασυνδέσουν τα τρόφιμα που καταναλώνουν με τη διαδικασία καλλιέργειας
- φρέσκα, υγιεινά και ποιοτικά προϊόντα σε προσιτές τιμές
- άμεση σχέση μεταξύ παραγωγού και πελάτη
- μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις
- μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη της κοινότητας σε τοπικό επίπεδο
- δικαιοσύνη και εμπιστοσύνη
- δυνατότητα για δημιουργία θέσεων εργασίας

Μια ταξινόμηση των διαφόρων μορφών

- **Άμεσες πωλήσεις από ιδιώτες:** μια άμεση συναλλαγή μεταξύ γεωργού και καταναλωτή
- **Συλλογικές άμεσες πωλήσεις:** οι παραγωγοί συνεργάζονται για να πωλούν τα προϊόντα τους συλλογικά σε άτομα ή ομάδες καταναλωτών
- **Συνεργασίες:** μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, όπου δεσμεύονται από γραπτή συμφωνία

Υπάρχει μεγάλη ποικιλία και σχεδόν όλοι οι τύποι οργάνωσης μπορούν να βρεθούν σε κάθε μέρος της Ευρώπης. Παραλλαγές εμφανίζονται σε κάθε τύπο οργανισμού: πώληση ενός μόνο τύπου προϊόντος ή μιας σειράς προϊόντων συνεταιρισμοί, εθελοντικός τομέας ή ιδιωτικές επιχειρήσεις · πώληση στο Διαδίκτυο · προσθήκη προϊόντων από άλλες εκμεταλλεύσεις στην προμήθεια κάποιου, κ.λπ..

Η τρέχουσα πολιτική αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ 2014-2020 καθορίζει για πρώτη φορά την προσφορά τροφίμων μικρής διάρκειας

Οι παραγωγοί που επιθυμούν να συμμετάσχουν στα τοπικά συστήματα τροφίμων μπορούν να επωφεληθούν από διάφορα μέτρα που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (EAFRD).

Τα τοπικά συστήματα τροφίμων υποφέρουν από γενική έλλειψη ορατότητας.

Τα Τοπικά Συστήματα Τροφίμων και οι Αλυσίδες Εφοδιασμού Μικρής Κλίμακας έχουν ιδιαίτερες κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις σε περιφερειακό και αγροτικό επίπεδο, καθώς και περιβαλλοντικές επιπτώσεις που ενδιαφέρουν τους καταναλωτές.

Οι ντόπιοι αγρότες δεσμεύονται συνήθως για την εξασφάλιση ενός υγιούς εδάφους και την υιοθέτηση ασφαλών πρακτικών καλλιέργειας, κυρίως εάν καλλιεργούν βιολογικά προϊόντα. Καλύτερης ποιότητας έδαφος και πιο βιώσιμες γεωργικές πρακτικές αποδίδουν συνήθως πιο θρεπτικά και καλύτερα γευστικά προϊόντα. Ο συνδυασμός τοπικών μεθόδων καλλιέργειας και μετακίνηση μικρού εύρους για να φτάσει το προϊόν στον καταναλωτή, αυξάνει τις πιθανότητες να είναι πιο φρέσκο και πιο θρεπτικό το τελικό προϊόν. Οι δημόσιοι στόχοι μπορούν επίσης να υποστηριχθούν με την αγορά τοπικών τροφίμων. Η ενθάρρυνση της σχέσης μεταξύ αγροτών και καταναλωτών μπορεί να οδηγήσει σε βελτιωμένη αλληλεπίδραση στην κοινότητα και να παρέχει χώρο στα μέλη της κοινότητας να αυξήσουν αμοιβαία το κοινωνικό τους κεφάλαιο όσον αφορά τα δίκτυα, την ένταξη, τη γνώση και την κοινωνική συνοχή. Οι πελάτες μπορούν να συναντήσουν τους ανθρώπους που καλλιεργούν το φαγητό τους και να τους ρωτήσουν σχετικά με τις μεθόδους καλλιέργειάς τους και τη χρήση φυτοφαρμάκων (εάν υπάρχουν) κ.λπ.

Το ενδιαφέρον για τα ντόπια καλλιεργημένα τρόφιμα αυξάνεται λόγω της δυνατότητάς του να συμβάλει σε πιο βιώσιμα συστήματα διατροφής, αγροτική ανάπτυξη και κοινότητες με καλύτερο επίπεδο υγείας. Η καλλιέργεια τους βασίζεται συχνά σε εποχιακές διεργασίες στη γεωργία με φυσικές και φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές. Συνεπώς, τα κίνητρα για αγορά και κατανάλωση τοπικών τροφίμων σχετίζονται με την υγεία και την ευεξία, καθώς και με περιβαλλοντικά, κοινοτικά και οικονομικά οφέλη.

Τα ΕΠΟΧΙΑΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ είναι άφθονα σε συγκεκριμένες περιόδους του έτους, όπως ραπανάκια την άνοιξη, βερίκοκα το καλοκαίρι, σταφύλια το φθινόπωρο και λάχανα το χειμώνα.

Παροχή ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ στους καταναλωτές και **ΑΜΕΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ** με τον παραγωγό είναι οι αξίες που συνήθως επισημαίνονται πριν από

ΠΡΟΪΟΝΤΑ «ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ» ή «**ΤΥΠΙΚΑ**» - η σύνδεση με τον τόπο παραγωγής χαρακτηρίζεται από την ιδιαιτερότητα των τοπικών πόρων που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία παραγωγής, την ιστορία του προϊόντος και τις παραδόσεις παραγωγής και κατανάλωσης, καθώς και από τη συλλογική και κληρονομική τους διάσταση.

Η **ΓΝΩΣΗ** και οι **ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ** συνήθως μεταδίδονται με την πάροδο του χρόνου από γενιά σε γενιά, προσαρμοζόμενες την ανάπτυξη του περιβάλλοντος και της κοινότητας.

Τεχνογνωσία (πρακτικές αναπαραγωγής, χειρισμού και επεξεργασίας, τεχνικές καλλιέργειας κ.λπ.)

Γνώση για το πώς και πότε να φάτε ένα προϊόν, πώς να το προετοιμάσετε και να το μαγειρέψετε, πώς να το δοκιμάσετε και πώς να αξιολογήσετε την ποιότητά του.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΝΗΜΗ και **ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ** δημιουργούνται και μεταδίδονται με την πάροδο του χρόνου στην κοινότητα με τέτοιο τρόπο ώστε το προϊόν να γίνει μέρος της κοινής τοπικής κληρονομιάς και το "προϊόν προέλευσης" είναι μια έκφραση ολόκληρης της τοπικής κοινότητας, αξιών, παραδόσεων και συνηθειών.

Επισκόπηση των τύπων LFS / SFSC στην ΕΕ

Αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων Μικρής Κλίμακας (SFSC)	Υποκατάταξη
Πωλήσεις κατά προσέγγιση - από αγρότες που ενεργούν ατομικά ή συλλογικά. Η παραγωγή πρέπει να είναι ανιχνεύσιμη σε έναν κατονομαζόμενο αγρότη	Κοινοτικά Υποστηριζόμενη Γεωργία (CSA) Πωλήσεις στο αγρόκτημα: - Καταστήματα αγροκτημάτων - Φιλοξενία με βάση το αγρόκτημα (π.χ. table d'hôte, B&B) - Οδικές πωλήσεις - Pick-Your-Own / Σχέδια "U-picks" Πωλήσεις εκτός αγροκτήματος - εμπορικός τομέας: - Αγροτικές Αγορές και άλλοι τύποι αγορών - Καταστήματα λιανικής αγροτικής ιδιοκτησίας - Φεστιβάλ φαγητού / τουριστικές εκδηλώσεις - Πωλήσεις απευθείας σε καταναλωτικούς συνεταιρισμούς / ομάδες αγορών - Πωλήσεις σε λιανέμπορες που προέρχονται από τοπικούς αγρότες και κάνουν σαφή την ταυτότητα των αγροτών - Πωλήσεις στο "HoCaRe" (Ξενοδοχεία, Εστιατόρια, Catering) εφόσον η ταυτότητα του αγρότη γίνεται σαφής στους τελικούς καταναλωτές Πωλήσεις εκτός αγροκτήματος – τομέας τροφοδοσίας: - Το ίδρυμα του τομέα τροφοδοσίας σε αυτήν την περίπτωση θεωρείται ως «καταναλωτής». Άμεσες παραδόσεις σε Αγροκτήματα: - Σχέδια παράδοσης - ένα σχέδιο καλαθιού ή κουτιού (π.χ. κουτί λαχανικών)
Πωλήσεις σε απόσταση - από αγρότες που ενεργούν ατομικά ή συλλογικά. Η παραγωγή πρέπει να είναι ανιχνεύσιμο σε έναν κατονομαζόμενο αγρότη	Άμεσες παραδόσεις σε Αγροκτήματα: - Σχέδια παράδοσης (σχέδιο καλαθιού ή κουτιού) - Ηλεκτρονικές Πωλήσεις - Ειδικοί λιανοπωλητές
Παραδοσιακά Συνήθως βασίζεται σε αγροκτήματα, σε αγροτικές περιοχές- χρησιμοποιείται από αγροτικές οικογένειες και συχνά χρησιμοποιεί παραδοσιακές και τεχνικές μεθόδους	Πιθανότερο να έχει τη μορφή πωλήσεων εντός της φάρμας μέσω αγροκτημάτων, πωλήσεων στο δρόμο και συστημάτων «Pick-Your-Own» ή πωλήσεων σε αγορές παραγωγών
Νέο-Παραδοσιακά Πιο περίπλοκες μορφές ως συνεργατικά δίκτυα παραγωγών, καταναλωτών και ιδρυμάτων - Συνήθως, αφορά τοπικές μετακινήσεις τροφίμων που καθοδηγούνται και υποστηρίζονται κυρίως από κατοίκους	Παραδείγματα: σχέδια παράδοσης, αστικά-τοποθετημένα αγροτικά καταστήματα, συλλογικά γεωργικά συστήματα που συνήθως βρίσκονται είτε στην πόλη είτε στο αστικό περιθώριο

Source: https://ec.europa.eu/ITPS/JRC80420/REPORT_EUR25911_EN (page 26)

των πόλεων που επιδιώκουν να διατηρήσουν τις παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές μέσω νέων μοντέλων και κοινωνικής καινοτομίας

Άμεσες πωλήσεις αγροτών προς καταναλωτές

Η άμεση πώληση αγροτικών προϊόντων σε αγροκτήματα και η διαδικασία αγοράς απευθείας από τους παραγωγούς είναι ένα φαινόμενο που επεκτείνεται σε όλες τις αναπτυγμένες οικονομίες και γνώρισε μια άνθηση ως αποτέλεσμα της ικανότητας των παραγωγών να διατηρούν και να ενισχύουν τις σχέσεις με τους πελάτες, ανταποκρινόμενοι στις προσδοκίες τους για γνήσια και υγιή προϊόντα.

Μερικοί γνωστοί τύποι άμεσων πωλήσεων από τους αγρότες προς τους καταναλωτές:

Pick-Your-Own (PYO) ή You-Pick ("U-Pick")

Πρόκειται για έναν τύπο στρατηγικής άμεσου μάρκετινγκ αγροτικών πωλήσεων (farm-to-table), ως άμεση πώληση στους καταναλωτές που μειώνει το κόστος και αποφέρει κέρδος ακόμη και αν οι τιμές μπορεί να είναι χαμηλότερες. Είναι μια επιλογή αγοράς εντός του αγροκτήματος με έμφαση σε άτομα που τους αρέσει να επιλέγουν οι ίδιοι φρέσκα, υψηλής ποιότητας προϊόντα σε χαμηλότερες τιμές και όπου ο αγρότης ορίζει μια τιμή σε αυτό που οι πελάτες μπορούν να υποστηρίξουν οικονομικά.

Επιτρέπεται στους πελάτες και συχνά ενθαρρύνονται να τρώνε ενώ μαζεύουν τα προϊόντα, οπότε η χρέωση εισόδου καλύπτει συνήθως κάθε προϊόν που μπορεί να καταναλωθεί. Δεδομένου ότι αποκλείονται ορισμένα κόστη (όπως η πρόσληψη αγροτών για τη συγκομιδή των προϊόντων, μεταφορά, εποχιακή εργασία, συσκευασία κ.λπ.), τα προϊόντα συχνά κοστίζουν λιγότερο.

Οι επιλογές U-pick, ανάλογα με τον τύπο των προϊόντων που μεγαλώνουν οι αγρότες και η πελατειακή βάση, μπορούν να είναι συμπληρωματικές με άλλες στρατηγικές μάρκετινγκ.

Τα αγροκτήματα του δρόμου παρέχουν πρόσβαση σε φρέσκα προϊόντα απευθείας από τον αγρότη που το μεγάλωσε.

Κοινοτικά-Υποστηριζόμενη Γεωργία (CSA)

Είναι ένα μοντέλο συνεργασίας μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών όπου δεσμεύονται από γραπτή συμφωνία. Στην συνεργασία αυτή (CSA) οι καταναλωτές γίνονται μέλη της φάρμας, αγοράζοντας ένα μερίδιο από την επερχόμενη συγκομιδή, έναντι αμοιβής, λαμβάνουν εβδομαδιαία μερίδα (ένα κουτί προϊόντων) κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου.

Συνήθως, οι τελικοί καταναλωτές (συνήθως προσκεκλημένα μέλη) πληρώνουν εκ των προτέρων ένα μερίδιο της συγκομιδής για την κάλυψη των ετήσιων λειτουργικών δαπανών της εκμετάλλευσης. Σε αντάλλαγμα, λαμβάνουν ένα μερίδιο τοπικών φρέσκων και εποχιακών προϊόντων που καλλιεργούνται με μεθόδους αγροοικολογικής ή βιολογικής γεωργίας. Μερικές φορές, τα μέλη παρέχουν ακόμη και εργασία στο αγρόκτημα.

Οι καταναλωτές συνδέονται με τις αποφάσεις και τη δουλειά των παραγωγών, μοιράζονται μέρος των κινδύνων και των ωφελειών της παραγωγής. Επομένως, συνδέονται άμεσα με το αγρόκτημα και την παραγωγή τροφίμων. Τα οφέλη για τον αγρότη περιλαμβάνουν μια δίκαιη τιμή, ένα πιο σταθερό και ασφαλές εισόδημα και μια στενότερη σχέση με την κοινότητα.

Υπάρχουν παραλλαγές της Κοινοτικά Υποστηριζόμενης Γεωργίας (CSA), ανάλογα τη χώρα αλλά όλες ακολουθούν τις ίδιες βασικές αρχές.

Τα **καταστήματα των αγροτών** είναι καταστήματα λιανικής. Οι αγρότες εργάζονται σε ένα ή περισσότερα σχετικά αγροκτήματα και πωλούν τα προϊόντα τους απευθείας από το αγρόκτημα. Οι πωλήσεις εντός του αγροκτήματος μπορούν να αναπτυχθούν και να γίνουν λίγο πιο «εκτός αγροκτήματος», το οποίο περιλαμβάνει ορισμένες υπηρεσίες εγγύτητας καταναλωτών, όπως η περίπτωση ανοίγματος καταστημάτων έξω από το αγρόκτημα ή ενεργοποίηση υπηρεσιών παράδοσης στο σπίτι.

Image by photosforyou from Pixabay

Το **πρόγραμμα κουτιού** περιλαμβάνει μια συνδρομή από τους πελάτες (ή μια ομάδα πελατών) στην τακτική (εβδομαδιαία, ανά δύο εβδομάδες, μηνιαία) παράδοση ορισμένης ποσότητας φρέσκων λαχανικών και φρούτων και η προσφορά ποικίλλει ανάλογα με την εποχή και τη διαθεσιμότητα στο αγρόκτημα. Πολλά προγράμματα κουτιού προσφέρουν μια γκάμα μεγεθών κιβωτίων και επιτρέπουν στους πελάτες να παραγγέλλουν επιπλέον προϊόντα, όπως μαρμελάδες, κρέας ή γαλακτοκομικά προϊόντα, μαζί με το κουτί λαχανικών. Συνήθως, τα τρόφιμα που είναι εποχιακά, τοπικά καλλιεργημένα και βιολογικά ή παράγονται βιώσιμα παραδίδονται μέσω κουτιών. Η παράδοση γίνεται στο αγρόκτημα, στο σημείο συλλογής ή στην είσοδο, ανάλογα με την περίπτωση. Μπορεί επίσης να έχει ηθικά συναφείς συνειδητοποιήσεις, όπως με τη συμμετοχή των εργαζομένων σε μειονεκτική θέση ή την εφαρμογή του σχεδίου σε κοινωνικά καταθλιπτικά πλαίσια.

Image by 969209 from Pixabay

Στην ΕΕ, υπάρχουν με διαφορετικά ονόματα:
Ομάδες αγορών αλληλεγγύης (GAS) στην Ιταλία
Σύνδεσμος για τη διατήρηση της αγροτικής γεωργίας (AMAP) στη Γαλλία
Σχέσεις ιθαγένειας μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών (RECIPROCO) στην Πορτογαλία
Ηλιακή γεωργία (SoLaWi) στη Γερμανία

Πρωτοβουλίες με γνώμονα τους καταναλωτές:

Εκτός από την επίτευξη οικονομικών οφελών (χαμηλότερες τιμές τροφίμων), αυτές οι πρωτοβουλίες εμπνέονται συνήθως από περιβαλλοντικά, ηθικά και κοινωνικά κριτήρια.

Οι **ομάδες αγορών βάσει αλληλεγγύης** (ή ομάδες αγορών αλληλεγγύης - SPG) είναι ομάδες καταναλωτών που αγοράζουν συλλογικά μέσω μιας άμεσης σχέσης με τους παραγωγούς, σύμφωνα με κοινές ηθικές αρχές. Συνήθως, το SPG είναι μια άτυπη ομάδα μεταξύ 30 και 80 νοικοκυριών (εάν ο αριθμός των μελών αυξηθεί, μια νέα ομάδα οργανώνεται, συχνά συνδεδεμένη με την προηγούμενη, για να διατηρήσει ένα περιορισμένο μέγεθος που επιτρέπει στα μέλη να οικοδομήσουν προσωπικές σχέσεις μεταξύ τους.

Τα **καταστήματα που διαχειρίζονται οι καταναλωτές** μπορούν να θεωρηθούν εξέλιξη του μοντέλου SPG. Οι καταναλωτές δημιουργούν και διαχειρίζονται άμεσα ένα κατάστημα, κανονικά οργανωμένο με τη μορφή συνεταιρισμού, υιοθετώντας τις ίδιες αρχές των SPG ως προς τα κριτήρια επιλογής παραγωγών και ποιότητας προϊόντος.

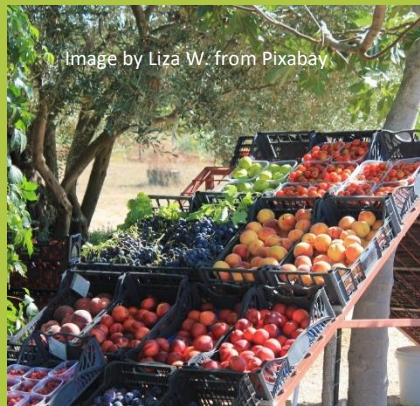

Image by Liza W. from Pixabay

ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

ΜΙΚΡΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ

ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ

ΦΑΡΜΑ

(Αγρότης/παραγωγός τροφίμων)

ΧΟΝΔΡΕΜΠΟΡΟΣ

ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ

ΛΙΑΝΕΜΠΟΡΟΣ

(π.χ. ένα σούπερ μάρκετ)

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ

ΦΑΡΜΑ

(Αγρότης/παραγωγός τροφίμων)

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ

(για παράδειγμα, υπαίθρια αγορά)

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ

ΦΑΡΜΑ

(Αγρότης/παραγωγός τροφίμων)

Διαφήμιση/Ιστοσελίδα

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ

Κυρίως σχέδια τοπικών πωλήσεων λόγω εγγύτητας εκτός αγροκτήματος ή πωλήσεις εντός της φάρμας και σε ορισμένες περιπτώσεις πωλήσεις εξ αποστάσεως

Συμβατικές μεγάλες αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων, με μεγαλύτερο αριθμό μεσαζόντων και μεγάλων λιανοπωλητών (σούπερ μάρκετ), όπου συχνά, οι μικροί αγρότες έχουν μικρή διαπραγματευτική δύναμη και οι καταναλωτές δεν μπορούν να εντοπίσουν τα τρόφιμα ενός γνωστού παραγωγού ή μιας περιοχής (αγοράζουν ανώνυμα τρόφιμα χωρίς ένδειξη της πραγματικής τιμής που καταβλήθηκε στον αγρότη).

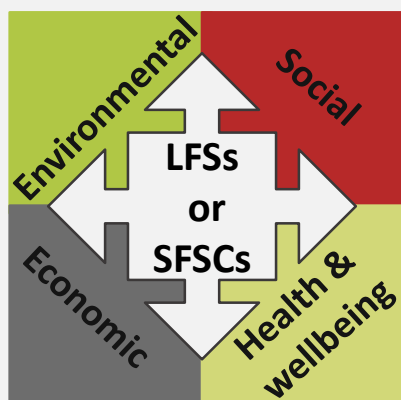
Μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων για τις οποίες ο αριθμός των διαμεσολαβητών μεταξύ γεωργού και καταναλωτή θα πρέπει να είναι ελάχιστος ή ιδανικά μηδενικός (πρόσωπο με πρόσωπο), στις οποίες τα προϊόντα ενός αγρότη είναι ανιχνεύσιμα στον καταναλωτή. Η πώληση αγροτικών προϊόντων απευθείας στους καταναλωτές δίνει τη δυνατότητα στους παραγωγούς να διατηρήσουν μεγαλύτερο μερίδιο της αγοραστικής αξίας των προϊόντων, μέσω της εξάλειψης των διαμεσολαβητών, γεγονός που ενδέχεται να αυξήσει το εισόδημά τους

Απλοποιημένο σχήμα: Μεγάλες Vs μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων

Συστήματα Τοπικών Τροφίμων (LFSS) και Μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων (SFSCs) ως οδηγοί βιωσιμότητας**Μπορούν να αυξήσουν την ανθεκτικότητα στον εφοδιασμό τροφίμων**

- Με το να συμπληρώνουν τις μεγαλύτερες αλυσίδες τροφίμων και διαφοροποιούν τα δίκτυα εφοδιασμού
- Με ένα ευρύτερο φάσμα παραγωγών
- Γιατί είναι πιο εύκολο να ελεγχθεί το κατά πόσο ένα προϊόν είναι ανιχνεύσιμο
- Γιατί είναι πιο ευέλικτα και προσαρμόσιμα σε νέες καταστάσεις και στις ανάγκες των καταναλωτών

Επίσης, μπορούν να λειτουργήσουν ως μοχλός αλλαγής και ως μέθοδος για την αύξηση της βιωσιμότητας, της εμπιστοσύνης, της ισότητας και της ανάπτυξης στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων, των επιχειρήσεων, της κοινωνίας, της υγείας και των διαφόρων πολιτικών

Μπορούν να αυξήσουν τη βιωσιμότητα σε όλες τις διαστάσεις της

Ένας ισχυρός τοπικός τομέας τροφίμων μπορεί να ενισχύσει τον τουρισμό ενθαρρύνοντας την πολιτιστική ταυτότητα μιας περιοχής γύρω από τα τρόφιμα της.

Image by [Konevi](#) from [Pixabay](#)

Τομείς πολιτικής στους οποίους μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμο εργαλείο: αγροτική ανάπτυξη, ολοκληρωμένες στρατηγικές τροφίμων και γεωργικών προϊόντων, δημόσιες συμβάσεις, ανάπτυξη επιχειρήσεων και επιχειρηματικότητα κ.λπ.

Image by [Vane Monte](#) from [Pixabay](#)

Πιθανοί μηχανισμοί πολιτικής στήριξης

- Ευέλικτη ρύθμιση (π.χ. διοικητική επιβάρυνση, γραφειοκρατία και κόστος που συνδέεται με τη νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων)
- Τοπικές εγκαταστάσεις (π.χ. αποθήκευση, επεξεργασία)
- Πρόσβαση σε τραπεζικά δάνεια
- Πρόσθετοι πόροι για το μάρκετινγκ και την επικοινωνία
- Θεσμική, οικονομική και πολιτική υποστήριξη
- Έρευνα, μεταφορά γνώσεων και πληροφόρηση
- Γνώση, δεξιότητες και εκπαίδευση

Το πακέτο υγιεινής της ΕΕ περιλαμβάνει «διατάξεις ευελιξίας» (διάφορες εξαιρέσεις, παρεκκλίσεις και προσαρμογές) που διευκολύνουν τους μικρούς παραγωγούς να συμμορφωθούν με τους κανόνες χωρίς να διακυβεύεται η ασφάλεια των τροφίμων.

Μέτρα του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ (RDP)

Σύνολο μέτρων που τίθενται στη διάθεση των κρατών μελών και των περιφερειών της Πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ, που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), παρέχει μέτρα για τη δημιουργία και ανάπτυξη τοπικών συστημάτων τροφίμων και SFSC μέσω της στήριξης των επενδύσεων, κατάρτιση, την προσέγγιση LEADER και οργάνωση παραγωγών.

Πτυχές βιωσιμότητας και υγείας

Η έλλειψη ακριβούς ορισμού για τον όρο «Μικρή εφοδιαστική αλυσίδα τροφίμων» προκαλεί ασάφεια στις διαφορετικές ερμηνείες του όρου. Τα τοπικά τρόφιμα συμβάλλουν στην ύπαρξη ποικιλίας.

Δεν είναι εύκολο να δοθεί μια γενική περιγραφή του αντίκτυπου στη βιωσιμότητα, επειδή υπάρχουν διάφορες πρακτικές καλλιέργειας τοπικών τροφίμων και οργάνωσης των μικρών εφοδιαστικών αλυσίδων τροφίμων (SFSC).

Υπάρχουν επίσης πιθανές διασυνδέσεις, συμπληρωματικότητα και συγκρούσεις εντός των τριών κοινών πυλώνων της βιωσιμότητας (οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική).

Ωστόσο, τα στοιχεία δείχνουν ότι τόσο η φυσική όσο και η κοινωνική εγγύτητα έχουν συχνά ευνοϊκές επιπτώσεις στην αύξηση της βιωσιμότητας σε όλες τις διαστάσεις της. Για παράδειγμα:

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑ: χαρακτηριστικά που δείχνουν δυνατότητες για προϊόντα καλύτερης ποιότητας. Η αξιόπιστη πρόσβαση σε προσιτά, φρέσκα και θρεπτικά τρόφιμα είναι σημαντική για την ασφάλεια των τροφίμων, την υγεία και την ευημερία των ατόμων και των κοινοτήτων.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ (και ηθική): αναφέρεται στην ικανότητα συμβολής στην ισότητα, τη δικαιοσύνη και τη βιωσιμότητα των τοπικών κοινοτήτων. Βασίζεται στις εμπιστευτικές σχέσεις μεταξύ καταναλωτών και παραγωγών, αλληλεγγύης και κοινών αξιών.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ: πλεονεκτήματα σε ορισμένες περιπτώσεις, για παράδειγμα, όταν υιοθετούνται μέθοδοι παραγωγής χωρίς φυτοφάρμακα / λιγότερο εντατικές, ή όταν ελαχιστοποιείται η χρήση ορυκτών καυσίμων ή συσκευασιών.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ: περιλαμβάνει θέματα όπως η ανταγωνιστικότητα και η οικονομική βιωσιμότητα, καλύτερη πρόσβαση στην αγορά για τους μικρούς αγρότες, αποτελεσματική χρήση και συνεισφορά σε πόρους (συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπινων), ευεργετήματα προς τις κοινότητες όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων εργασίας και εισοδήματος.

Ακολουθεί ένας πίνακας στον οποίο, με βάση στοιχεία από επιστημονική βιβλιογραφία, εκθέσεις, γνώμες και πρακτικές εμπειρογνομώνων, παρουσιάζονται συστηματικά τα διάφορα οφέλη και οι πτυχές της αειφορίας. Αυτές οι πτυχές κατηγοριοποιούνται στις ομάδες των «υγεία και ευεξία», «κοινωνική», «οικονομική» και «περιβαλλοντική» ωφέλεια.

Η επισκόπηση επικεντρώνεται στα τοπικά συστήματα τροφίμων και στα κανάλια εφοδιασμού μικρών εφοδιαστικών αλυσίδων τροφίμων, οπότε οι όροι «τοπικό φαγητό» ή «μικρή εφοδιαστική αλυσίδα τροφίμων» που χρησιμοποιούνται θεωρούνται ξεκάθαροι.

Φυσικά, ο βαθμός βιωσιμότητας και ωφέλειας ποικίλλει μεταξύ διαφορετικών τύπων μεθόδων παραγωγής και μεθόδων πωλήσεων, προϊόντων, τοποθεσιών κ.λπ. Επίσης, διάφοροι αγρότες και πελάτες μπορούν να ερμηνεύσουν διαφορετικά τη βιωσιμότητα και να βιώσουν διαφορετικές επιπτώσεις.

Η επισκόπηση παρέχεται ως ένα σύνολο πιθανών οφελών και συστήνεται ο κάθε αγρότης και η κάθε αγρότισσα να εξετάσει τι χαρακτηριστικό ταιριάζει στα προϊόντα και στις πρακτικές τους και να δημιουργήσουν έτσι τη δική τους προσφορά ή να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων τους. Επίσης, αυτό μπορεί να είναι ένα μοντέλο για τη σκέψη των καταναλωτών - κατά την επιλογή των τροφίμων που χρησιμοποιούν.

Οφέλη από την κατανάλωση τοπικών προϊόντων:

Υγεία και Ευεξία

Πιο φρέσκα και πιο νόστιμα!

Η παραγωγή που καλλιεργείται τοπικά είναι πολύ πιο φρέσκα, πιο γευστική και πιθανώς πιο θρεπτική από την παραγωγή που έχει αποσταλεί από κάποια μακρινή τοποθεσία.

Υψηλότερο Περιεχόμενο Θρεπτικών Συστατικών

Όσο πιο φρέσκα είναι τα φρούτα ή τα λαχανικά, τόσο περισσότερα θρεπτικά συστατικά θα υπάρχουν.

Τα περισσότερα τοπικά προϊόντα συλλέχθηκαν τις τελευταίες 24 ώρες, διασφαλίζοντας ότι είναι ώριμα και με τη μέγιστη περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά.

Εποχιακά Τρόφιμα

Ο κύκλος των εποχιακών προϊόντων είναι η πιο φυσικός επιλογή φαγητού και είναι τέλεια σχεδιασμένος για να υποστηρίξει την υγεία μας. Η κατανάλωση προϊόντων κατά την εποχή ωρίμανσης τους σημαίνει ότι μπορείτε να τα απολαμβάνετε όταν είναι σε αφθονία, γεγονός που με τη σειρά του τα καθιστά πιο προσιτά.

Μέγιστη Ωριμότητα

Οι ντόπιοι αγρότες επιτρέπουν στα φρούτα και τα λαχανικά τους να ωριμάσουν πλήρως χωρίς χημικά ώστε να επιταχύνουν τη διάρκεια της διαδικασίας. Τα τοπικά καλλιεργημένα τρόφιμα συλλέγονται στην μέγιστη ωριμότητα τους όταν είναι πιο πλούσια σε θρεπτικά συστατικά.

Πρώθηση της Ασφάλειας των Τροφίμων

Όσο λιγότερες διεργασίες εκτελούνται μεταξύ της διαδικασίας παραγωγής και της άφιξης του στο τραπέζι, τόσο λιγότερες είναι οι πιθανότητες μόλυνσης.

Εγγύτητα με την Πηγή Παραγωγής

Η μείωση του χρόνου ταξιδιού καθιστά δυνατή τη μεταφορά των τροφίμων ενώ είναι ακόμα φρέσκα, χωρίς τη χρήση χημικών συντηρητικών που χρησιμοποιούνται για τη συντήρησή τους προκειμένου να διατηρηθούν κατά τη μεταφορά για μεγάλες αποστάσεις.

Ποικιλία Διαφορετικών Προϊόντων

Οι μικροκαλλιεργητές προτιμούν να καλλιεργούν περισσότερες ποικιλίες φρούτων και λαχανικών. Αυτό σημαίνει ότι αντί να έχουν απλώς «ντομάτες», οι άνθρωποι μπορούν να επιλέξουν να καλλιεργήσουν διαφορετικές ποικιλίες ντομάτας.

Δοκιμάστε Νέα Τρόφιμα

Οι μικροκαλλιεργητές προσφέρουν συχνά σπάνια προϊόντα (που καλλιεργούνται από σπόρους που δεν έχουν γονιμοποιηθεί με άλλα φυτά) και άλλες ποικιλίες. Μπορούν ακόμη και να παρέχουν στους πελάτες μια ή δύο νέες συνταγές.

Μεγαλύτερη Σύνδεση με το Φαγητό

Αγοράζοντας τοπικά προϊόντα, οι άνθρωποι συνδέονται περισσότερο με το φαγητό που καταναλώνουν, γνωρίζοντας ποιος το παρήγαγε, από ποιο αγρόκτημα προήλθε και πώς ακριβώς μεταφέρθηκε από το αγρόκτημα στο τραπέζι.

Πιο Υγιεινή Διατροφή

Η αύξηση της γνώσης για τα τρόφιμα μπορεί να οδηγήσει τους καταναλωτές στην υιοθέτηση μιας πιο υγιεινής διατροφής.

Ευκαιρία για Συζήτηση

Η αγορά από έναν τοπικό αγρότη επιτρέπει στους ανθρώπους να κάνουν ερωτήσεις, να μάθουν για τις πρακτικές τους και να κατανοήσουν καλύτερα τα προϊόντα διατροφής τους.

Κοινωνικές παροχές (Κοινότητα και Ηθική)

Δημιουργήστε μια Αίσθηση Κοινότητας

Αγοράζοντας προϊόντα από μια παραγωγή που καλλιεργείται τοπικά και η γνώση της προέλευσης του φαγητού ενώνει τους ανθρώπους με εκείνους που τα καλλιεργούν και τα μεγαλώνουν. Αντί να έχουν σχέση με ένα εταιρικό σούπερ μάρκετ, οι άνθρωποι αναπτύσσουν σχέσεις με τους παραγωγούς.

Ανάπτυξη Προσωπικών Σχέσεων

Η ανάπτυξη προσωπικών σχέσεων με τους τοπικούς αγρότες μπορεί να είναι ωφέλιμη. Για παράδειγμα, μπορούν να ενημερώσουν προσωπικά τον πελάτη όταν η αγαπημένη τους ποικιλία πατάτας ή σμέουρων θα είναι διαθέσιμη προς πώληση.

Κοινωνικο-ψυχολογική αυτοπεποίθηση των αγροτών

Η άμεση αλληλεπίδραση και η λήψη ανατροφοδότησης από τους καταναλωτές ως ηθική αναγνώριση και η έκφραση εκτίμησης, μπορεί να αυξήσει την αυτοπεποίθηση των αγροτών και την εκτίμηση τους για την εργασία που προσφέρουν.

Επιβίωση και Αναζωογόνηση των Αγροτικών Περιοχών

Οι μικρές εφοδιαστικές αλυσίδες τροφίμων μπορούν να προσφέρουν νέες δυνατότητες επιβίωσης και αναζωογόνησης σε αποκλεισμένες αγροτικές περιοχές και στη γεωργία. Επίσης, μπορούν ενδεχομένως να διαμορφώσουν εκ νέου τα τοπία του προαστίου (προαστιακή αγροτική γη).

Επανασύνδεση Αστικών και Αγροτικών Κοινοτήτων

Ο αντίκτυπος ορισμένων μικρών εφοδιαστικών αλυσίδων σε αστικές περιοχές (όπως οι κανονικές αγροτικές αγορές) μπορεί να υπερβεί την απλή εμπορική σχέση και να οδηγήσει σε μια μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή του πληθυσμού σε αυτές τις περιοχές (εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των ανθρώπων, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για να συναντήσει κανείς τα προϊόντα και να καλύψει κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες)

Ενίσχυση του Τοπικού Πολιτισμού και της Ταυτότητας του

Οι μικροκαλλιεργητές και οι μεταποιητές τροφίμων συμβάλλουν στη διατήρηση των παραδοσιακών γνώσεων και δεξιοτήτων (ειδικά γνώσεων σχετικά με την καλλιέργεια τοπικών ποικιλιών) με το να παράγουν αξία μέσα από (παραδοσιακά) τοπικά προϊόντα, μεθόδους παραγωγής, μάρκετινγκ, γνώσεις και συνήθειες κατανάλωσης,

Αίσθηση του Ανήκειν

Οι ίδιες οι αξίες και οι έννοιες που αποδίδονται σε ένα προϊόν και την προέλευσή του μπορούν να αναπτύξουν ένα αίσθημα υπερηφάνειας, κοινωνικής συνοχής και ανήκειν σε μια συγκεκριμένη περιοχή και κοινότητα.

Οικονομικά Οφέλη

Υποστήριξη της Οικονομίας της Κοινότητας

Λαμβάνοντας προϊόντα από τοπικούς αγρότες, τα χρήματα παραμένουν εντός της τοπικής οικονομίας (κοντά στο σπίτι). Αυτό λειτουργεί θετικά για την βελτίωση της οικονομίας στην κοινότητα. Επίσης, τα προϊόντα ταξιδεύουν λιγότερο, έτσι περισσότερα από τα χρήματα που πραγματικά ξοδεύονται επιστρέφουν σε εκείνους που τα δημιούργησαν.

Υποστήριξη Τοπικών Επιχειρήσεων

Αγοράζοντας τοπικά τρόφιμα, οι άνθρωποι στηρίζουν τους τοπικούς αγρότες και βοηθούν στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Όταν οι άνθρωποι αγοράζουν τοπικά τρόφιμα, υποστηρίζουν την κοινότητα τους, και τα χρήματά που έδωσαν επιστρέφουν στην παραγωγή περισσότερων τοπικών τροφίμων για τους ίδιους. (Όταν οι άνθρωποι αγοράζουν τρόφιμα στα σούπερ μάρκετ το μεγαλύτερο μέρος του κόστους τους πηγαίνει στη μεταφορά, τη μεταποίηση, τη συσκευασία, την ψύξη και την εμπορία αυτών των τροφίμων, και όχι απαραίτητα στους ίδιους τους αγρότες).

Δικαιοσύνη και αξιοπρεπές εισόδημα

Κατανοώντας το «πραγματικό» κόστος της γεωργίας και της παραγωγής τροφίμων, οι καταναλωτές αυξάνουν την ετοιμότητά τους να πληρώνουν για προϊόντα που γνωρίζουν και εμπιστεύονται. Αυτό με τη σειρά του επιτρέπει στους παραγωγούς να λαμβάνουν αξιοπρεπές εισόδημα για τη δουλειά τους.

Αναζωογόνηση των Τοπικών Οικονομιών

Η αγορά τοπικών τροφίμων μπορεί να αυξήσει ή να βοηθήσει στην ανακύκλωση του κοινοτικού εισοδήματος, να ενισχύσει τον αγροδιατροφικό τομέα και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, καθώς και να διατηρήσει μικρομεσαίες φάρμες που αποτελούν τον πυρήνα των τοπικών αγροτικών οικονομιών.

Πιο Δίκαιες Σχέσεις Ισχύος

Από παθητικοί ή υποστηριζόμενοι, οι παραγωγοί και καταναλωτές των παραγόντων της τροφικής αλυσίδας γίνονται ενεργοί και κυρίαρχοι, ορίζουν κανόνες, οργανώνουν και ελέγχουν τις εμπορικές τους σχέσεις.

Περιβαλλοντικά Οφέλη

Βοήθεια για τη Διατήρηση της Γεωργικής Γης και του Πράσινου

Η αγορά τοπικών καλλιεργειών συμβάλλει στη διατήρηση και τη συντήρηση του πρασίνου και της γεωργικής γης στην τοπική κοινότητα.

Αγρο-βιοποικιλότητα

Πολλοί τοπικοί αγρότες μικρής κλίμακας συμβάλλουν στην αγρο-βιοποικιλότητα. Καθώς επιθυμούν να καλλιεργήσουν διαφορετικές ποικιλίες, να μειώσουν την εξάρτηση από τη μονοκαλλιέργεια (μεμονωμένες καλλιέργειες που καλλιεργούνται σε μεγάλη έκταση σε βάρος των εδαφών), να ενθαρρύνουν τη διαφοροποίηση της τοπικής γεωργίας και της ποικιλίας των καλλιεργειών και να καλλιεργήσουν παραδοσιακές ποικιλίες.

Ενθάρρυνση της Βιώσιμης Γεωργίας

Πολλοί ντόπιοι αγρότες ασκούν πολυλειτουργική καλλιέργεια, καλλιεργούν βιολογικά προϊόντα και χρησιμοποιούν τη μέθοδο εναλλαγής καλλιεργειών (αυτό βοηθά στη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων και ρύπων και διατηρεί το έδαφος σε καλή κατάσταση αντί να το καταστρέφει).

Οργανικές και Φυσικές Μέθοδοι

Οι φάρμες που παράγουν τρόφιμα για τοπικές αγορές είναι πιο πιθανό να χρησιμοποιούν οργανικές και φυσικές μεθόδους, μειώνοντας τη ρύπανση του αέρα, του εδάφους και των υδάτων.

Περιβαλλοντικά Βιώσιμος Τρόπος

Τα προϊόντα που πωλούνται σε τοπικά συστήματα τροφίμων παράγονται γενικά με περιβαλλοντικά βιώσιμο τρόπο, χρησιμοποιώντας λιγότερες εισροές όπως φυτοφάρμακα, συνθετικά λιπάσματα, ζωοτροφές, νερό και ενέργεια.

Λιγότερη Συσκευασία και Ενέργεια

Τα τοπικά καλλιεργημένα ή αναπτυγμένα τρόφιμα χρειάζονται λιγότερη συσκευασία από ό,τι στα σούπερ μάρκετ και λιγότερη ενέργεια για αποθήκευση, καθώς είναι φρέσκα και εποχιακά. Επίσης, χρησιμοποιούν λιγότερο ρυπογόνες μεθόδους παραγωγής και η μείωση των αποστάσεων μεταφοράς εξοικονομεί ορυκτά καύσιμα, μειώνοντας πιθανώς τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Λιγότερα Απόβλητα

Δεδομένου ότι η αγορά τοπικών προϊόντων συντομεύει την αλυσίδα διανομής, ωθώντας τρόφιμα απευθείας από το αγρόκτημα στο τραπέζι, παράγονται λιγότερα απόβλητα στη διαδικασία. Αυτό μπορεί να σημαίνει λιγότερες συσκευασίες μέσω μεταφοράς και αποστολής, αλλά επίσης σημαίνει λιγότερα περιβαλλοντικά απόβλητα από τη ρύπανση και λιγότερα απόβλητα τροφίμων επίσης.

quality
lower emissions
natural
Seasonal Food
flavorful
Local Food Systems
slow food
delicious
Sustainability
taste
fair
Fresh Food
organic
nutritive
cultural identity
chemical-free
locally grown
Well-being
nutritious
healthy
diverse
full ripe
succulent
food heritage
local economy
social responsibility
traceability

Image by [Kerstin Riemer](#) from [Pixabay](#)

Η έννοια των κοινοτικών συστημάτων τροφίμων

Μια προσέγγιση για την οικοδόμηση ενός συστήματος τροφίμων που εξετάζει τη βιωσιμότητα – σε οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό επίπεδο – έναν μακροπρόθεσμο στόχο τον οποίο επιδιώκει η κοινότητα.

Μερικές φορές χρησιμοποιείται εναλλακτικά με "τοπικά" ή "περιφερειακά" συστήματα τροφίμων.

Για παράδειγμα, ένας αγρότης καλλιεργεί πρόβατα, το πρόβειο κρέας υποβάλλεται σε επεξεργασία και το μεταποιημένο πρόβειο κρέας αγοράζεται από τοπικούς καταναλωτές και στη συνέχεια μεταφέρεται στο τραπέζι τους. Όλα συμβαίνουν σε μικρή απόσταση και δημιουργούν έτσι ένα κοινοτικό σύστημα διατροφής.

Τέσσερις πυλώνες κοινοτικών συστημάτων τροφίμων (Πανεπιστήμιο Rutgers):

Η **εγγύτητα** αναφέρεται στην απόσταση μεταξύ διαφόρων τμημάτων του συστήματος τροφίμων. Όσο πιο κοντά είναι το αγρόκτημα στο τραπέζι μας και το γεύμα μας, αυξάνει την πιθανότητα να δημιουργηθούν διαρκείς σχέσεις μεταξύ διαφόρων μερών στο σύστημα τροφίμων - αγρότες, μεταποιητές, λιανοπωλητές, εστιατορές, καταναλωτές κ.λπ.

Η **ασφάλεια των τροφίμων** σημαίνει ότι άτομα, νοικοκυριά και κοινότητες έχουν πρόσβαση σε ποιοτικά τρόφιμα. Η κοινοτική ασφάλεια τροφίμων αντιμετωπίζει την πρόσβαση σε τρόφιμα σε ένα κοινοτικό πλαίσιο (ειδικά για νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος) και την προσομοίωση της ανάπτυξης τοπικών συστημάτων τροφίμων.

Η **αυτονομία** αναφέρεται στον βαθμό στον οποίο μια κοινότητα ικανοποιεί τις δικές της ανάγκες όσον αφορά την παραγωγή τροφίμων, την επεξεργασία και την πώληση των δικών τους τροφίμων. Αν και ο στόχος των κοινοτικών συστημάτων διατροφής δεν είναι η συνολική αυτάρκεια, η αύξηση του βαθμού αυτάρκειας των τροφίμων είναι μια σημαντική πτυχή.

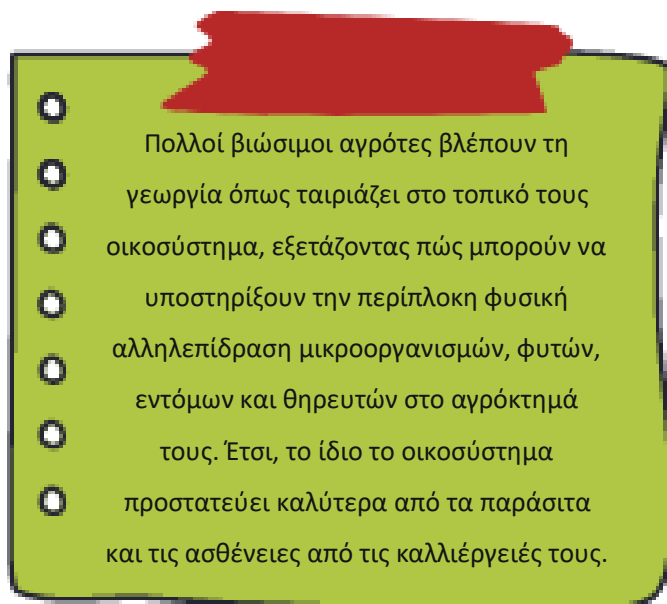
Η **βιωσιμότητα** αναφέρεται στην εφαρμογή πρακτικών γεωργικών και συστημάτων τροφίμων που δεν θέτουν σε κίνδυνο την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις ανάγκες τους σε τρόφιμα. Αυτό σημαίνει ότι το περιβάλλον, τα ζώα, οι άνθρωποι και οι κοινότητες λαμβάνονται υπόψη κατά τη διάρκεια κάθε βήματος.

Ελάτε στον κόσμο της Βιώσιμης Διατροφής και της Γεωργίας

Η Βιώσιμη Γεωργία

— ριζωμένες σε οργανικές, αγροοικολογικές, βιοδυναμικές και αναγεννητικές πρακτικές

Υπάρχει από καιρό ενδιαφέρον για τη βιώσιμη γεωργία, αλλά από τα μέσα της δεκαετίας του 2000 είναι πιο ελκυστική.

Οι παραγωγοί βιώσιμης γεωργίας μεγαλώνουν μια ποικιλία καλλιεργειών, εκτρέφουν ζώα κυρίως σε βοσκότοπους και χρησιμοποιούν τεχνικές όπως κάλυψη καλλιέργειας, εναλλαγή καλλιεργειών, ωφέλιμα έντομα και άλλες μη συνθετικές μεθόδους καταπολέμησης παρασίτων και πολτοποίησης. Χρησιμοποιούν τις δικές τους εισροές (κοπριά από ζώα, ζωοτροφές που καλλιεργούνται στη γη) και διαχειρίζονται τα αποτελέσματά της (απόβλητα καλλιέργειας, κοπριά) σε κύκλο κλειστού βρόχου. Αυτές οι πρακτικές συμβάλλουν στη γονιμότητα του εδάφους, στον καθαρισμό των συστημάτων νερού, τη βιοποικιλότητα και ωφελούν το οικοσύστημα, αντί να τα καταστρέφουν.

Τι είναι τα Βιολογικά και Μεταβατικά

Τρόφιμα;

Εάν μια φάρμα δεν είναι πιστοποιημένη ως βιολογική, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι βιώσιμη.

Βιολογικά Τρόφιμα

Περιλαμβάνει λαχανικά, φρούτα, δημητριακά, κρέας, γάλα και τυριά που παράγονται με μεθόδους που συμμορφώνονται με τα πρότυπα της βιολογικής καλλιέργειας και περιλαμβάνει πρακτικές που κάνουν κυκλική χρήση πόρων, προωθούν την οικολογική ισορροπία και διατηρούν τη βιοποικιλότητα. Ένα βιολογικό προϊόν έχει παραχθεί χωρίς τη χρήση χημικών φυτοφαρμάκων ή συνθετικών λιπασμάτων και δεν περιέχει γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς.

Μεταβατικά Τρόφιμα

Τα τρόφιμα αυτά καλλιεργήθηκαν βάσει διατάξεων που πληρούν τα βιολογικά πρότυπα καλλιέργειας, αλλά δεν διαθέτουν είτε το απαιτούμενο χρονικό διάστημα ώστε η γη να είναι απαλλαγμένη από χημικά είτε η διαδικασία για τη σωστή πιστοποίηση δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Αυτά τα προϊόντα δεν επιτρέπεται να επισημανθούν ως βιολογικά, αλλά η επισήμανσή τους ως «μεταβατικά» σας επιτρέπει να υποστηρίξετε τους αγρότες που προχωρούν προς πιστοποίηση.

Τι είναι τα Βιώσιμα Τρόφιμα?

Στην ουσία, τα Βιώσιμα Τρόφιμα αναφέρονται σε τρόφιμα (φυτικά ή ζωικά) που παράγονται με οικολογικά βασισμένες μεθόδους που προκαλούν μικρή ή καθόλου βλάβη στη γη ή στους κατοίκους της - φυτά, ζώα ή ανθρώπους. Διασφαλίζει ότι το περιβάλλον, η γη, οι κοινότητες και οι άνθρωποι προστατεύονται.

Το Σύστημα Βιώσιμων Τροφίμων Περιλαμβάνει

- **Διατήρηση του Περιβάλλοντος**

Οι αγρότες που τηρούν βιώσιμες πρακτικές προστατεύουν τη βιοποικιλότητα και επιτρέπουν την άνθηση υγιών οικοσυστημάτων.

- **Ευημερία των ζώων**

Οι αγρότες που τηρούν βιώσιμες πρακτικές προστατεύουν την καλή ευημερία των ζώων και τις αντιμετωπίζουν με προσοχή.

- **Προστασία της Δημόσιας Υγείας**

Τα τρόφιμα πρέπει να είναι ασφαλή για όσους καταναλώνουν και να μην βλάπτουν την ανθρώπινη υγεία.

- **Βοηθητικές Κοινότητες**

Οι αγρότες, οι παραγωγοί τροφίμων και όλοι όσοι εργάζονται στην παραγωγή τροφίμων - θα πρέπει να διαθέτουν δίκαιες συνθήκες εργασίας και μισθούς. Με αυτόν τον τρόπο, αυτό μπορεί να υποστηρίξει και να ωφελήσει την τοπική οικονομία και την κοινότητα.

Οι βιώσιμοι αγρότες μεγαλώνουν τα ζώα τους με τρόπους που τους επιτρέπουν να βόσκουν ή να εκτρέφουν, να μετακινούνται ελεύθερα σε εξωτερικούς χώρους και να εκφράζουν φυσικές συμπεριφορές.

Τι είναι το Farm to Table;

Το Farm-to-table είναι μια φράση που μπορεί να σημαίνει διάφορα πράγματα σε διαφορετικούς ανθρώπους. Στην βάση του, το Farm to Table σημαίνει ότι το φαγητό στο τραπέζι προέρχεται απευθείας από αγροκτήματα.

Ας ρίξουμε μια καλύτερη ματιά στον ορισμό:

Στο Λεξικό των Τροφίμων¹: “Το κίνημα Farm to Table υποστηρίζει τοπικά τρόφιμα που είναι εποχιακά, φρέσκα και βιολογικά παραγόμενα. Έχει επίσης προωθηθεί τόσο από τους αγρότες όσο και από τους σεφ ως μέσο σύνδεσης των καταναλωτών με την πηγή των συστατικών στα γεύματά τους.”

Παρόμοιες φράσεις είναι οι τοπικές πηγές διατροφής και το φρέσκο αγρόκτημα.

Κοινωνικό Κίνημα Farm-to-Table

Τα εστιατόρια **Farm-to-Table** τροφοδοτούν τις κουζίνες τους απευθείας από τοπικά αγροκτήματα ή το δικό τους χωράφι.

Γεύματα εκεί που παράγεται το φαγητό

Σε αυστηρή μορφή, το Farm to Table αναφέρεται σε τρόφιμα που προετοιμάζονται, μαγειρεύονται και σερβίρονται απευθείας σε αγροκτήματα, αυτό

Συχνά, προσφέρουν μια περιήγηση στο αγρόκτημα με τον αγρότη να δείχνει και να περιγράφει τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την καλλιέργεια του κρέατος, των πουλερικών, των φρούτων και των λαχανικών και να εκπαιδεύσει τους επισκέπτες σχετικά με τα βήματα του κύκλου τροφίμων και τις επιλογές τους που επηρεάζουν τους ανθρώπους, τα ζώα, τις οικονομίες και τον πλανήτη. Ως εκ τούτου, αυτά είναι εκπαιδευτικά γεύματα, καθώς παρουσιάζουν τοπικά, φρέσκα και εποχιακά τρόφιμα.

Άμεση σχέση μεταξύ Φάρμας και Εστιατορίου

¹ <https://www.lexiconoffood.com/definition/definition-farm-table>

σημαίνει ότι το τραπέζι βρίσκεται στην πραγματικότητα στο αγρόκτημα.

Το Farm-to-table προωθεί το σερβίρισμα τοπικών φαγητών σε εστιατόρια, μέσω άμεσης προμήθειας από τον παραγωγό και τονίζοντας την άμεση σχέση μεταξύ ενός αγροκτήματος και ενός εστιατορίου. Μπορούν να προσφέρουν τοπικό φαγητό για να προσελκύσουν πελάτες, επισημαίνοντας την τοπική εμπειρία και την ιδιαιτερότητα του παρασκευασμένου φαγητού, μαζί με τοπικές συνταγές, αξίες, παραδόσεις και συνήθειες - ως μέρος της κληρονομιάς και της ιστορικής μνήμης της τοπικής κοινότητας.

Αγορά υλικών Farm-to-Table

Το Farm-to-table αναφέρεται επίσης στην αγορά τροφίμων απευθείας από τους καλλιεργητές, με το τραπέζι να είναι αυτό στο σπίτι των πελατών.

Το Farm-to-Table περιλαμβάνει μια μορφή **ιχνηλασιμότητας των τροφίμων**, όπου η προέλευση του φαγητού αναγνωρίζεται στους καταναλωτές - γιορτάζεται ως "**γνωρίζοντας από πού προέρχεται το φαγητό σας**".

Βιώσιμα τρόφιμα ή Farm-to-Table - Ποιες είναι οι ομοιότητες;

Οι ιδέες των Βιώσιμων Τροφίμων και Food-to-Table είναι διαφορετικές, αλλά έχουν πολλές ομοιότητες. Στο προσκήνιο βρίσκεται η ιδέα του σχεδιασμού ενός αξιόπιστου συστήματος τροφίμων που είναι ευεργετικό για την ανθρωπότητα (τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον).

Εστίαση σε:

- ✓ Βέλτιστη υγεία και θρεπτικά συστατικά για τις κοινότητες και ελαχιστοποίηση του κινδύνου ασθενειών που σχετίζονται με τη διατροφή
- ✓ Εποχιακά τοπικά φαγητά - υγιεινά και φρέσκα τρόφιμα για όλα τα μέλη της κοινότητας
- ✓ Άμεση σχέση μεταξύ εκείνων που παράγουν τρόφιμα και εκείνων που τα καταναλώνουν
- ✓ Διαφύλαξη του περιβάλλοντος και των κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης της ανάγκης για μεταφορά τροφίμων
- ✓ Γνωστό για συμμετοχή στην προώθηση του τοπικού φαγητού και της κοινότητας
- ✓ Ενθάρρυνση τοπικών αγροκτημάτων και επιχειρήσεων, έτσι ώστε οι κοινότητες να μπορούν να αναπτυχθούν οικονομικά και να κυκλοφορούν χρήματα

Image by [scott payne](#) from [Pixabay](#)

Συνδέσεις Farm-to-School

Οι συνδέσεις «Farm-to-School» είναι νεότερες μορφές όπου οι παραγωγοί μπορούν να πουλήσουν απευθείας προϊόντα μέσω των προγραμμάτων σχολικών γευμάτων κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους και του καλοκαιριού.

Τα σχολεία, τα κολλέγια και τα πανεπιστήμια αποτελούν μια σε μεγάλο βαθμό ανεκμετάλλευτη ευκαιρία να ενισχύσουν την αγορά των αγροτών και να αυξήσουν την πρόσβαση σε τοπικά αναπτυγμένα τρόφιμα, υψηλής ποιότητας για νέους.

→ ή δημόσια ιδρύματα που στοχεύουν στην ενίσχυση της τοπικής παραγωγής και των τοπικών γαστρονομικών παραδόσεων και πολιτισμού

Image by [Jill Wellington](#) from [Pixabay](#)

Γνωρίζοντας από πού προέρχεται το φαγητό μας

Το σημείο εκκίνησης είναι ότι οι πελάτες θέλουν όλο και περισσότερο να γνωρίζουν από πού προέρχονται τα τρόφιμα που καταναλώνουν, για να κατανοήσουν τα βήματα και τις μεθόδους παραγωγής και πορείας, που είναι μια εξαιρετική ευκαιρία για τους μικρούς τοπικούς παραγωγούς γεωργικών τροφίμων που έρχονται σε άμεση επαφή με τους πελάτες τους.

Η λήψη τροφίμων σε ένα αγρόκτημα σημαίνει απευθείας μετάβαση στην πηγή.

Μιλώντας απευθείας στον αγρότη που εκτρέφει ζώα, που καλλιεργεί τις κολοκύθες ή παράγει τυρί, συλλέγει μέλι ή αυγά, παρέχει στον καταναλωτή μια άμεση σχέση με τη γη, τα ίδια τα εδάφη από τα οποία προέρχονται τα τρόφιμα που καταναλώνει.

Ευκαιρίες μάρκετινγκ

Ένα πλεονέκτημα είναι να καθιερωθεί η **μάρκα** ως παραγωγός και προμηθευτής υγιεινών και φρέσκων τροφίμων.

- ✓ καλλιεργήστε την εμπιστοσύνη των καταναλωτών
- ✓ Παροχή αυθεντικών και αξιόπιστων προϊόντων

Αναζήτηση καταναλωτών για πιο υγιεινά τρόφιμα - αυξανόμενος αριθμός από αυτούς που δίνουν μεγαλύτερη προσοχή στις ετικέτες των τροφίμων.

Η έννοια της καθαρής ετικέτας τροφίμων και ποτών - δεν είναι κάτι καινούργιο, αλλά έχει προβληματίσει τα τελευταία χρόνια.

Η πολυεθνική εταιρεία έρευνας αγοράς Innova Market Insights (innovami.com) παρακολουθεί τις τάσεις των τροφίμων για πάνω από 25 χρόνια και παρουσιάζει κάθε χρόνο μια έκθεση με τις 10 Κορυφαίες Τάσεις. Με βάση την τελευταία έρευνα καταναλωτών 2020, ανακοινώθηκαν οι 10 κορυφαίες τάσεις τροφίμων και ποτών για την επιτάχυνση της καινοτομίας. Η διαφάνεια είναι ξεκάθαρα η νικήτρια και κορυφαία τάση για το 2021.

#1 ΤΑΣΗ

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

Μια καθαρή νίκη

3 στα 5

...Οι παγκόσμιοι καταναλωτές λένε ότι ενδιαφέρονται να «μάθουν περισσότερα για το πού προέρχονται τα τρόφιμά τους και πώς παρασκευάζονται»

3 στα 4

...Οι παγκόσμιοι καταναλωτές λένε ότι αναμένουν από τις εταιρείες να «επενδύσουν στη βιωσιμότητα»

Πηγή: Innova Market Insights (2020)

Η **ΚΑΘΑΡΗ ΕΤΙΚΕΤΑ** και η **ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ** αποτελούν μέρος αυτής της τάσης.

Οι πληροφορίες προϊόντων είναι μείζονος σημασίας!

Η ζήτηση για μεγαλύτερη διαφάνεια ενσωματώνει τις προσδοκίες των καταναλωτών για πληροφορίες σχετικά με ολόκληρο τον κύκλο ζωής ενός προϊόντος και σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού.

Η καθαρή ετικέτα είναι ο σημαντικός κανόνας όσον αφορά τα τρόφιμα και τα ποτά.

Η τάση του τρόπου ζωής προς μια καθαρότερη ζωή αυξάνει και διευρύνει τις προσδοκίες των καταναλωτών για μια **ΚΑΘΑΡΗ ΕΤΙΚΕΤΑ**: Οι πτυχές περιλαμβάνουν την ευημερία των ανθρώπων / των ζώων, τη διαφάνεια της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, τη φυτική διατροφή και τη βιώσιμη προμήθεια.

Οι καταναλωτές είναι πρόθυμοι να πληρώσουν υψηλότερη τιμή για ένα προϊόν φαγητό ή ποτό που παρασκευάζεται με συστατικά που αναγνωρίζουν και εμπιστεύονται.

Η **ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ** βρίσκεται στο επίκεντρο - οι καταναλωτές θέλουν οι καθημερινές ενέργειές τους να επηρεάζουν θετικά το περιβάλλον.

Οι καταναλωτές επιθυμούν να γνωρίζουν:

Από πού προέρχεται το φαγητό τους;

Πώς έχει παραχθεί;

Από που προέρχεται;

Τι περιέχει το προϊόν;

Συνδεθείτε με τους πελάτες σας με το να διηγηθείτε την ιστορία σας.

Οι παραγωγοί τροφίμων με δημιουργική, **ουσιαστική αφήγηση** μπορούν να συνδεθούν με τους καταναλωτές με έναν νέο και διαφορετικό τρόπο.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να κατευθύνετε τα προϊόντα διατροφής στην αγορά.
Όλες οι μέθοδοι βασίζονται στην **ανάπτυξη σχέσης με τον τελικό καταναλωτή**.

Συνεργατικό μάρκετινγκ

Άμεσο μάρκετινγκ και διανομή

Άμεσες στρατηγικές μάρκετινγκ: ο παραγωγός προωθεί τα προϊόντα του απευθείας στον καταναλωτή ή στον τελικό χρήστη (χωρίς μεσάζοντες), επομένως η αυθεντικότητα και η εμπιστοσύνη διαχέονται μέσω προσωπικής αλληλεπίδρασης.

Οι πωλήσεις **πρόσωπο με πρόσωπο** παρέχουν την ευκαιρία στους πελάτες να συναντηθούν και να μιλήσουν απευθείας με τους αγρότες που καλλιεργούν τα τρόφιμα που αγοράζουν. Επίσης, οι αγρότες μπορούν να μάθουν περισσότερα, άμεσα, για τις ανάγκες των πελατών τους για τα τρόφιμα και τις φάρμες. Αυτές οι σχέσεις δίνουν σημαντική ανατροφοδότηση στους αγρότες κατά τη λήψη αποφάσεων φύτευσης, την εξέλιξη της εκπαίδευσης των πελατών και την ανάπτυξη στρατηγικών μάρκετινγκ.

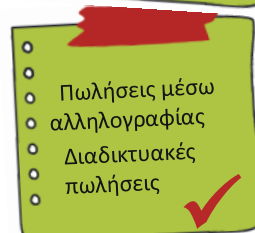
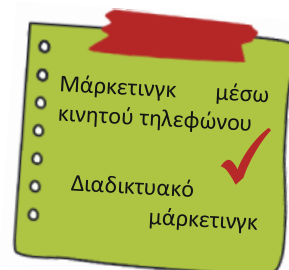
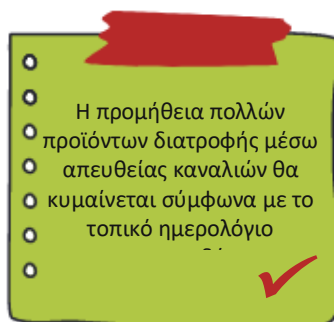
Παραδείγματα μοντέλων άμεσου μάρκετινγκ: πωλήσεις στην πύλη του αγροκτήματος, σύστημα συλλογής των προϊόντων από τους καταναλωτές (Pick-Your-Own), καταστήματα αγροκτημάτων, αγορές αγροτών, πωλήσεις στην άκρη του δρόμου (περίπτερα δρόμου), γεωργία που υποστηρίζεται από την κοινότητα, τηλεμάρκετινγκ και πωλήσεις μέσω αλληλογραφίας

Δίπλα στην πώληση φρέσκων αγροτικών προϊόντων, επιπλέον ευκαιρίες άμεσου μάρκετινγκ για τους παραγωγούς μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες που σχετίζονται με γεωργικά προϊόντα, όπως γευσγνωσία και παροχή γευμάτων.

Το πιο διαδεδομένο παράδειγμα είναι ο **αγροτουρισμός**.

→ Με την αυστηρή του έννοια συνεπάγεται δραστηριότητες φιλοξενίας και εστίασης στο αγρόκτημα, εκτός από την κανονική γεωργική παραγωγή

→ Με μια ευρύτερη έννοια, επιτρέπει την παροχή ενός ευρέος φάσματος υπηρεσιών - από κάμπινγκ, μονοπάτια φαγητού και κρασιού έως εργασιακές εμπειρίες στο αγρόκτημα

Συνεργατικές στρατηγικές μάρκετινγκ: περισσότεροι από ένας παραγωγοί συνεργάζονται για να πουλήσουν τα προϊόντα τους

Αυτές οι επιλογές όπου οι παραγωγοί τροφίμων συνεργάζονται για να είναι πιο αποτελεσματικοί στο να μεταφέρουν τα προϊόντα τους στους καταναλωτές και να επεκτείνουν την εμβέλειά τους σε νέες αγορές, αύξηση της δημοτικότητας.

Οι συνεργατικές στρατηγικές μάρκετινγκ βοηθούν τους μεμονωμένους αγρότες να είναι πιο ανταγωνιστικοί και να εκμεταλλευτούν πλήρως τις ευκαιρίες της αγοράς.

Παραδείγματα συνεργατικών μοντέλων μάρκετινγκ: εταιρικές σχέσεις, κοινές ρυθμίσεις, συνεργασίες παραγωγών, συνεργασίες τροφίμων ως ομάδα ή κατάσταση ιδιοκτησίας μέλους, CSA πολλαπλών αγροκτημάτων, κόμβοι τροφίμων.

Οι Γυναίκες Αγρότισσες και η Πρόσβαση σε Φρέσκα Τρόφιμα και Βιώσιμη Γεωργία

“Εάν οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές είχαν την ίδια πρόσβαση σε παραγωγικές δραστηριότητες με τους άνδρες, η γεωργική και αγροτική παραγωγή θα αυξανόταν και θα μπορούσαμε να τροφοδοτήσουμε περίπου 150 εκατομμύρια περισσότερους ανθρώπους.” (FAO, 2011)

Οι Γυναίκες Αγρότισσες και η Πρόσβαση σε Φρέσκα Τρόφιμα και Βιώσιμη Γεωργία

Οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη ζωή των κοινοτήτων τους, αλλά η εργασία τους λαμβάνει λιγότερη αναγνώριση και οι δραστηριότητές τους αποδεικνύονται γενικά λιγότερο επικερδείς. Οι συνεισφορές των γυναικών αγροτισσών στη γεωργία είναι κυρίως αόρατες ή σχεδόν ολοκληρωτικά αγνοούνται.

Οι γυναίκες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν εμπόδια - υπάρχει ένα χάσμα μεταξύ των φύλων:

- λιγότερη πρόσβαση σε παραγωγικούς πόρους όπως γη, ζώα, ανθρώπινο κεφάλαιο, νέα τεχνολογία
- λιγότερες απολαμβάνουν πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, πίστωση και δάνεια
- πιο περιορισμένη πρόσβαση σε εκπαίδευση, πληροφορίες, υπηρεσίες επέκτασης, δημόσιες υπηρεσίες, κοινωνική προστασία και αγορές

Οι γυναίκες αγρότισσες δεν γνωρίζουν ή δεν έχουν συνειδητοποιήσει τη σημασία τη διάσταση του φύλου στη διαχείριση της γης και στη γεωργική εργασία και η πρόκληση που αντιμετωπίζουν είναι να εξισορροπήσουν τη γεωργική τους εργασία με τον οικογενειακό ρόλο.

Σύμφωνα με τον FAO, εάν οι γυναίκες αγρότες είχαν ίση πρόσβαση σε πόρους με τους άνδρες, θα μπορούσαν να αυξήσουν τις αποδόσεις τους και την παραγωγή τροφίμων κατά 20 έως 30 τοις εκατό.

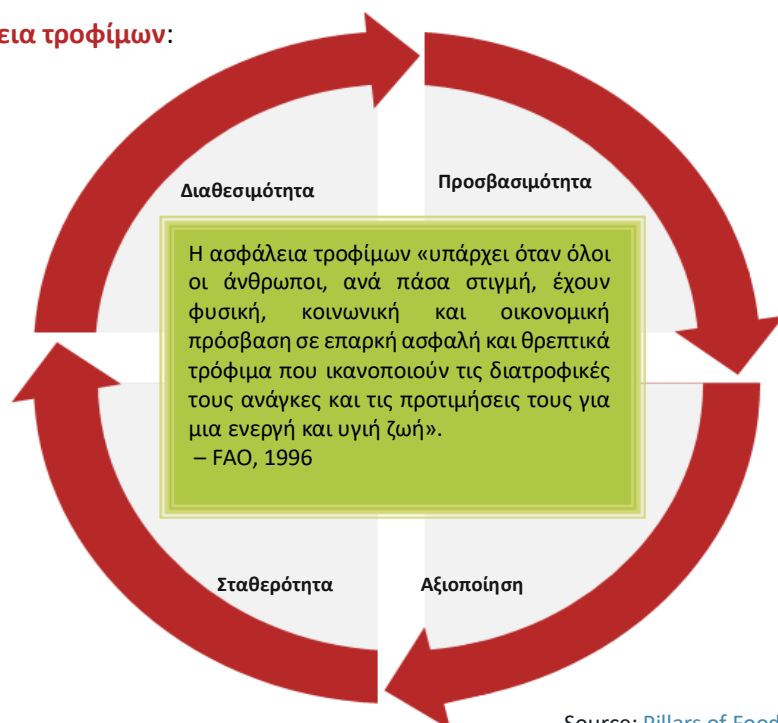
Μερικά στατιστικά στοιχεία – Ανισότητες στην Ευρώπη: Περισσότερο από το 80% των γυναικών που ζουν στην ύπαιθρο συνεργάζονται ή βοηθούν τους συζύγους τους, το 28,7% των εργαζομένων σε γεωργικές ασχολίες είναι γυναίκες και οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις που διαχειρίζονται οι γυναίκες είναι 40% μικρότερες από αυτές των ανδρών (Eurostat).

Ωστόσο, οι γυναίκες συμβάλλουν σημαντικά στη γεωργική παραγωγή, την ασφάλεια τροφίμων και τη διατροφή, τις αγροτικές οικονομίες, τη διαχείριση της γης και των φυσικών πόρων.

Οι γυναίκες αγρότισσες φροντίζουν τις δουλειές του νοικοκυριού, τις διατροφικές ανάγκες και την εκπαίδευση των μελών της οικογένειάς τους και εκτελούν αγροτικές και κτηνοτροφικές εργασίες. Έτσι, εκτός από το ρόλο τους ως πρωταρχικοί φροντιστές για τα νοικοκυριά τους, οι δραστηριότητές τους συνήθως περιλαμβάνουν τη σπορά, την καλλιέργεια και τη συγκομιδή καλλιεργειών, τη φροντίδα των ζώων, την επιλογή, την επεξεργασία και την προετοιμασία των τροφίμων. Επίσης, ασχολούνται με το μάρκετινγκ και το εμπόριο, ειδικά σε τοπικές αγορές όπου πωλούν οποιοδήποτε πλεόνασμα από τις συγκομιδές τους. Επιπλέον, φροντίζουν να αποκτήσουν εισόδημα από την πώληση πλεονασματικών προϊόντων το επενδύουν πίσω στην οικογένεια με τη μορφή τροφής, υγειονομικής περίθαλψης ή εκπαίδευσης.

Οι γυναίκες των αγροτικών περιοχών διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο και στους 4 πυλώνες που σχετίζονται με την **ασφάλεια τροφίμων**:

Source: [Pillars of Food security](#) / (according to FAO)

Σημαντική είναι η αξία του έργου των αγροτισσών, όχι μόνο ως αγρότες και παραγωγοί τροφίμων, αλλά και ως φύλακες διατροφής, φύλακες πλούσιων γεωργικών παραδόσεων και υπεύθυνοι της γης και της βιοποικιλότητας.

Η Συνέλευση για τη Βιοποικιλότητα αναγνωρίζει "τον ζωτικό ρόλο που διαδραματίζουν οι γυναίκες στη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της βιολογικής ποικιλομορφίας".

Οι γυναίκες αγρότισσες, ιδίως εκείνες που ασχολούνται με την καλλιέργεια προϊόντων μικρής κλίμακας, διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες τόσο για τη διαχείριση όσο και για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Βάσει παραδόσης ήταν ανέκαθεν υπεύθυνες για την αποθήκευση τροφίμων και σπόρων, την επιλογή, τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαφορετικών ποικιλιών των καλλιεργειών στις εξωτερικές συνθήκες και μεταβιβάζοντας τις γνώσεις τους από τη μία

γενιά στην άλλη.

Είναι προφανές ότι οι γυναίκες διαδραματίζουν αξιοσημείωτο ρόλο στη διατήρηση της γεωργικής ποικιλομορφίας, επομένως αυτές οι γνώσεις και δεξιότητες πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Η δημιουργία ενός πιο βιώσιμου συστήματος τροφίμων περιλαμβάνει όχι μόνο την αναγνώριση και την αποδοχή του έργου και του ρόλου των γυναικών στη γεωργία, αλλά και την παροχή ισχυρής υποστήριξης στις γυναίκες στις τρέχουσες προσπάθειές τους και τη δυνατότητα να είναι πρωτοπόροι της αλλαγής.

Συμπεράσματα

→ Δυνατότητα ανάπτυξης Πρωτοβουλιών για τα Τοπικά Συστήματα Τροφίμων (LFS) και Μικρές Αλυσίδες Εφοδιασμού (SFSCs)

Η πρόσβαση στις αγορές είναι ένας σημαντικός παράγοντας για πολλές γυναίκες αγρότισσες μικρής κλίμακας για τη δημιουργία εσόδων και την αύξηση της παραγωγικότητας τους.

Οι τρέχουσες τάσεις στον τομέα των τροφίμων και η στρόφη των καταναλωτών σε φρέσκα, υγιή, βιώσιμα και τοπικά τρόφιμα ανοίγουν νέες ευκαιρίες για τις γυναίκες της υπαίθρου καθώς οι καταναλωτές με αυτά τα χαρακτηριστικά και μπορούν να απευθυνθούν σε εκείνες για την κάλυψη των διατροφικών τους αναγκών. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό να τονιστεί η σημασία των δράσεων κοινωνικής καινοτομίας, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης για την επίτευξη αλλαγής (νέες σχέσεις, νέες νοοτροπίες).

Ειδικά μέτρα για τις γυναίκες της υπαίθρου

- σχεδιασμός ειδικών μέτρων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων προκειμένου να βελτιώσουν τη θέση τους και να γίνουν πιο ανταγωνιστικές και ικανές να ενσωματωθούν στις αλλαγές και τις προκλήσεις της αγοράς

- διευκόλυνση της προσβασιμότητας στις υπηρεσίες βελτίωσης ανθρώπινου δυναμικού και ειδικά μέτρα προσαρμοσμένα για τις γυναίκες της υπαίθρου.

Κατά τον προγραμματισμό μέτρων στήριξης και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο υψηλός φόρτος εργασίας στο αγρόκτημα και στο νοικοκυριό, ως παράγοντες που θα δυσκολέψουν τις γυναίκες στο να συμμετάσχουν ενεργά στα προγράμματα.

Προτάσεις και συστάσεις για συντονισμένες δράσεις που θα συμβάλουν στη μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών της υπαίθρου στις τάσεις του ολοένα αυξανόμενου ενδιαφέροντος για φρέσκα τρόφιμα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

- να δημιουργήσουν ευκαιρίες για τις γυναίκες της υπαίθρου ώστε να ηγηθούν των αλλαγών στον γεωργικό τομέα και να προωθήσουν τις διαδικασίες Κοινωνικής Καινοτομίας που αναπτύσσουν συστήματα παράδοσης φαγητού και πρόσβασης σε αυτά με άμεσο τρόπο αλλάζοντας τις σχέσεις, τις προοπτικές και τους τρόπους σκέψης και δράσης των εμπλεκόμενων παραγόντων, γεγονός που οδηγεί στην επίτευξη, πάνω απ' όλα, κοινωνικών στόχων που ωφελούν το σύνολο των ανθρώπων
- να αναλογιστούν πώς μπορούν να αναπτυχθούν βιώσιμα οι πρωτοβουλίες LFS / SFSCs, επιτρέποντας μεγαλύτερη ανθεκτικότητα μπροστά στην παγκόσμια διαταραχή της αγοράς

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- μελετήστε εκείνες τις οδούς που επιτρέπουν την ενδυνάμωση των γυναικών της υπαίθρου και την πρόσβαση στη γνώση και την τεχνολογία που τους επιτρέπει να επιτύχουν μεγαλύτερη απόδοση
- παροχή πρόσθετης κατάρτισης, εκπαίδευσης ενηλίκων και άλλων προγραμμάτων, ακολουθώντας τις ανάγκες των γυναικών της υπαίθρου, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης στην επιχειρηματικότητα, της καινοτομίας στη γεωργική παραγωγή, του μάρκετινγκ και των αγορών, καθώς και τη δημιουργία συνεταιρισμών
- μεγαλύτερη κινητοποίηση των παροχών κατάρτισης, χρησιμοποιώντας κατάλληλα και καινοτόμα εργαλεία, μηχανισμούς και μεθόδους για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την ανάπτυξη άμεσων συστημάτων για την παράδοση και πρόσβαση σε φρέσκα τρόφιμα και υψηλότερες επιδόσεις, συμπεριλαμβανομένης της ισχυρής υποστήριξης για τις γυναίκες της υπαίθρου
- υποστήριξη της διατροφικής εκπαίδευσης χρησιμοποιώντας πολιτιστικά και κοινωνικά μηνύματα διατροφής, τα οποία είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε να δημιουργήσουν ζήτηση για τοπικά καλλιεργημένα τρόφιμα

ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Οι γυναίκες της υπαίθρου θα πρέπει να σχηματίσουν συνδέσεις και δίκτυα, διότι με αυτόν τον τρόπο είναι ευκολότερο για εκείνες να εφαρμόσουν τις ιδέες τους και να είναι πιο αφοσιωμένες.
- υποστήριξη και ενθάρρυνση της δικτύωσης των γυναικών της υπαίθρου, της ανταλλαγής γνώσεων και εμπειριών, τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Ακόμη, υποστήριξη της κινητικότητας (mobility) για την απόκτηση γνώσεων και εμπειριών καθώς και των γυναικείων συνεταιρισμών

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

- ευαισθητοποίηση σχετικά με τις δυνατότητες που προκύπτουν από πρωτοβουλίες των τοπικών συστημάτων εφοδιασμού/εφοδιαστικών αλυσίδων μικρής κλίμακας (LFS / SFSCs) προκειμένου να επιτευχθεί τοπική ανάπτυξη, καλύτερη πρόσβαση στην αγορά σε γυναίκες μικροϊδιοκτήτριες και παροχή υψηλότερης ποιότητας τροφίμων στους καταναλωτές
- δημιουργία εκστρατειών ευαισθητοποίησης που προωθούν τη διαφοροποίηση της διατροφής και τα θρεπτικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη που προσφέρει η κατανάλωση τοπικών τροφίμων

Η ιστορία του μοιράσματος: η καλύτερη μέθοδος μοιράσματος γνώσης μέσα από την προσέγγιση «Γυναίκα προς Γυναίκα»

Σας παρουσιάζουμε την ιστορία μιας γυναίκας με περίεργο πνεύμα που μοιράζεται ανιδιοτελώς τις γνώσεις της μέσω του καναλιού YouTube και των κοινωνικών δικτύων. Αυτό είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα του πώς οι γυναίκες που αγαπούν τη φύση και την ύπαιθρο μπορούν να μοιραστούν τις γνώσεις τους και να μάθουν η μία από την άλλη, ευαισθητοποιώντας έτσι άλλους ανθρώπους σχετικά με τα φρέσκα και υγιεινά τρόφιμα. Έτσι, μπροστά σας είναι η ιστορία μιας γυναίκας που μετέτρεψε το κανάλι της στο YouTube "Alhemija - GardenIn" σε ένα εκπαιδευτικό εργαστήριο που προσφέρει χαρά και όπου όλοι είναι ευπρόσδεκτοι.

Svetlana Marjanović (GardenIn)

Κανάλι YouTube: Alhemija - GardenIn
Zavidrug bb, 32300 Klatičevo (Σερβία)

<https://gardeninmagazin.net/>

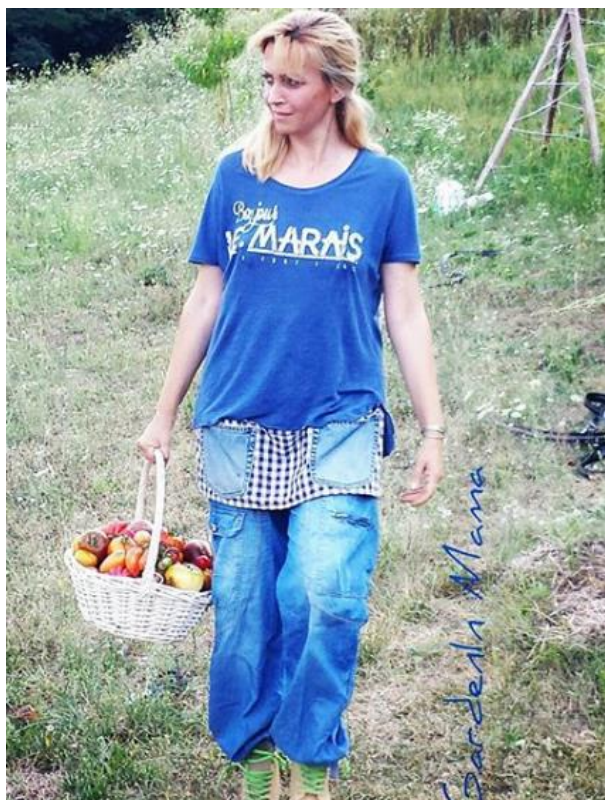
https://www.instagram.com/gardenin_magazin/

<https://www.facebook.com/gardeninmagazin>

Αν και το Βελιγράδι είναι η πατρίδα μου όπου ζω και εργάζομαι από τη στιγμή που συνειδητοποίησα ότι ο γιος μου μεγαλώνει χωρίς να έχει ανέβει ποτέ σε ένα δέντρο και να μην γνωρίζει τη γεύση του καρπού μουριάς ... όλα έχουν αλλάξει. Αποφάσισα να αλλάξω την εγκαταλελειμμένη οικογενειακή ιδιοκτησία και να τη μετατρέψω σε μια όαση, ένα μέρος εναρμόνισης και ισορροπίας, ένα σημείο που θα αντιπροσωπεύει την αποτοξίνωση από την αστική φασαρία. Και καθώς οι άνθρωποι έδειξαν να απορρίπτουν την ιδέα ότι η σοβαρή παραγωγή

τροφίμων θα μπορούσε να γίνει μόνο τα Σαββατοκύριακα, αυτό αποτέλεσε την ώθηση να αποδείξω στον εαυτό μου και στους άλλους ότι οποιαδήποτε ιδέα που υποστηρίζεται από τεράστια επιθυμία και αγάπη μπορεί να πραγματοποιηθεί. Και για να μην αφήσω τα πάντα στο επίπεδο της επαναπώλησης και της θεωρίας, άρχισα να καταγράφω τα βήματα που κάνω, είτε πρόκειται για ασυνήθιστα είδη φυτών που μεγαλώνω (Momordica, φιστίκια, γιαμ, κουρκουμά, τζίντζερ ...) ή είναι για τις συνταγές μαγειρικής που έχουν δημιουργηθεί στην πορεία, οι οποίες περιλαμβάνονται σε ένα βιβλίο για τα βρώσιμα λουλούδια που ονομάζονται "Flower Snacks". Σύντομα το κανάλι μου στο YouTube έγινε ένα εκπαιδευτικό εργαστήριο για την παραγωγή της ευτυχίας στο οποίο όλοι είναι ευπρόσδεκτοι.

Στη δουλειά μου, με οδηγεί η μεγάλη περιέργεια και ο συνεχής θαυμασμός για τη Φύση, η ανικανοποίητη πείνα για γνώση, η μακροπρόθεσμη επένδυση και η προσωπική αναβάθμιση μέσω θεματικών βιβλίων και εμπειρικής έρευνας, πρωτοποριακό πνεύμα και επιχειρηματικότητα, θάρρος, τάση να πειραματίζομαι και να εξερευνώ εναλλακτικές πηγές τροφίμων, συνέργειες με φυτά, και κατά συνέπεια ένα πλήθος ιδεών που θέλουν να πραγματοποιηθούν, η απλότητα και μια βαθιά ιεραρχοτολική ανάγκη να διαδώσουν τις εμπειρίες μου στην κοινωνική επικοινωνία με τα φυτά ...

Όσον αφορά τις δυσκολίες, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η φυσική απόσταση μεταξύ του τόπου κατοικίας μου και του κήπου. Υπάρχει επίσης κακό οδικό δίκτυο, καθώς και συχνή αποσύνδεση του Διαδικτύου ... αλλά όλα αυτά είναι αμελητέα σε σχέση με την αίσθηση που ανάβει όταν ο σπόρος που σπέρνεται από το χέρι μου μεγαλώνει σε καρποφόρο φυτό ...

Σήμερα, χάρη στις νέες τεχνολογίες, είναι εύκολο να βρείτε την απάντηση για οποιοδήποτε δίλημμα ή ερώτηση, και η απομόνωση της ιδιοκτησίας, δηλαδή η φυσική απόσταση δεν αποτελεί τόσο εμπόδιο, γιατί φίλοι, καθώς και άτομα παρόμοιας ευαισθησίας, ανά πάσα στιγμή έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή και να μοιραστούν τα συναισθήματά τους, τις εντυπώσεις τους και συχνά ευγνώμονες για τις ιδέες, τις συμβουλές και τις συνταγές που τοποθετώ στο κανάλι "Alhemija".

Είναι πολύ δύσκολο για μένα να μιλήσω / γράψω για τον εαυτό μου γιατί αναπόφευκτα μοιάζει με κάποιο είδος καυχήματος στο τέλος. Αντ' αυτού, θα ήθελα τις ιστορίες, τις συνταγές μου, τα φυτά που "γέννησα" και καλλιέργησα, ο κήπος που φροντίζω, να μιλήσουν αντί για μένα. Επιθυμία μου είναι να σώσω από τη λήθη χρήσιμα, νόστιμα και φαρμακευτικά φυτά (όπως το ryegrass, το οποίο χρησιμοποιείται για να κάνει τη σπιτική λεμονάδα πλουσιότερη σε βιταμίνη C από την κλασική συνταγή) που χρησιμοποίησαν οι πρόγονοί μας, με την ενσωμάτωσή τους σε σύγχρονες συνταγές που ταιριάζουν στο γούστο της σύγχρονης οικογένειας και στην παρούσα στιγμή.

Πέρα από συμβουλές και θεωρίες, νομίζω ότι είναι πολύ πιο σημαντικό να δώσω ένα προσωπικό παράδειγμα με το οποίο προσπαθώ να εμπνεύσω τις γυναίκες που θα ήθελαν να είναι υπεύθυνες για την οικογένειά τους (όσον αφορά τη φροντίδα τους για την ποιότητα των τροφίμων που παρέχουν), οι οποίες θα ήθελαν να είναι χρήσιμες και δημιουργικές (επειδή η φύση είναι μια ανεξάντλητη πηγή έμπνευσης και η καλύτερη αγορά βιολογικών προϊόντων στον πλανήτη), οι οποίες δεν λειτουργούν παθητικά, αλλά έχουν την ενέργεια και τη δύναμη να είναι ηγέτες στη γεωργία, χωρίς να χάνουν το χαμόγελο τους. Κάθε γυναίκα που πιστεύει στον εαυτό της και στη δουλειά της, μετά από μια κουραστική μέρα στον κήπο, αξίζει να είναι ικανοποιημένη με τους άλλους ρόλους που κατέχει (σύζυγος, μητέρα, σεφ ...). Έτσι, δεν υπάρχει χρόνος για αναμονή, κανείς δεν θα το κάνει για εμάς, η ώρα είναι τώρα!

Ιστορίες Επιτυχίας – Πηγή έμπνευσης από Γυναίκες που ασχολούνται με τα Τρόφιμα και τη Γεωργία

Ο ρόλος των αγροτικών γυναικών είναι καθοριστικός για τη λειτουργία ενός υγιούς και βιώσιμου συστήματος διατροφής. Πέρα από τα χωράφια, οι γυναίκες αγωνίζονται για να κάνουν κάθε πτυχή του συστήματος τροφίμων πιο βιώσιμο, δίκαιο και καινοτόμο. Εμπνεόμαστε συνεχώς από τη σκληρή δουλειά και τη δημιουργικότητα των γυναικών της υπαίθρου, γυναικών επιχειρηματιών, μικρών παραγωγών γεωργικών ειδών διατροφής και των ιδιοκτητριών αγροκτημάτων - γυναίκες που εργάζονται στη γεωργία και οικοδομούν ένα καλύτερο σύστημα διατροφής.

Αν και αμέτρητες γυναίκες της υπαίθρου αξίζουν αναγνώριση, αυτός ο οδηγός παρουσιάζει 39 γυναίκες από τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες που εμπνέουν και προσφέρουν πρόσβαση σε φρέσκα τρόφιμα. Ο οδηγός θα παρουσιάσει σε εικόνες και λέξεις γυναίκες της υπαίθρου που διευθύνουν καινοτόμα έργα, οικογενειακά αγροκτήματα, συνεταιρισμούς ή πρωτοβουλίες - για να παρέχουν παραδείγματα ορθών πρακτικών ή καινοτόμων προσεγγίσεων με δυνατότητα να εφαρμοστούν σε άλλες περιοχές / χώρες της Ευρώπης.

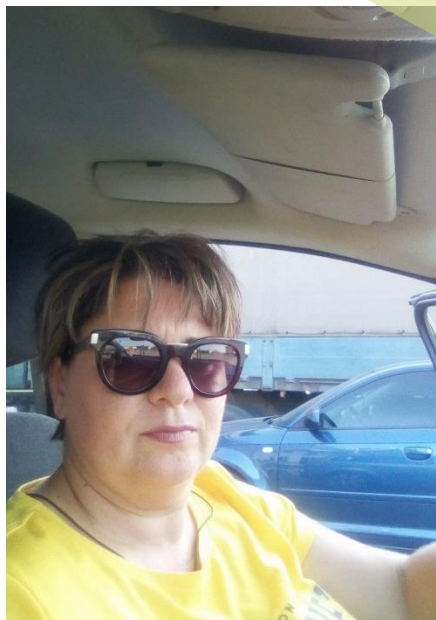

Katsi Eleni ('Ikotechnia')

Τύρναβος, Λάρισα (Ελλάδα)
"Ikotechnia" (Οικοτεχνία)

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100016708896244>

Εργάζομαι 4 χρόνια σε αυτόν τον τομέα. Η επιχείρησή μου είναι «Οικοτεχνία. Οι πρώτες ύλες, που χρησιμοποιώ είναι κυρίως φρούτα, που παράγονται από την οικογένειά μου. Το φυστικοβούτυρο, το βούτυρο αμυγδαλού, οι σταφίδες, τα λικέρ, οι μαρμελάδες και τα τοπικά επιδόρπια είναι τα κύρια προϊόντα της επιχείρησής μου. Τα πουλάω κυρίως στις λαϊκές αγορές και μέσα από φίλους και συγγενείς που γνωρίζουν τη δουλειά μου.

Δεν είναι απαραίτητο να διαθέτω κάποιο ειδικό εξοπλισμό, αλλά όταν το κάνω, δανείζομαι από τους συναδέλφους ή τους φίλους μου. Ο ειδικός εξοπλισμός θα μπορούσε να είναι ένα στεγνωτήριο για φρούτα, για παράδειγμα.

Το πλεονέκτημα της Οικοτεχνίας είναι ότι μπορώ

να εργαστώ από το σπίτι μου και να μπορώ να φροντίζω τα παιδιά μου. Το πρωί εργάζομαι στις λαϊκές αγορές με την πώληση των προϊόντων μου και επιστρέφω στο σπίτι τη στιγμή που τα παιδιά μου φτάνουν από το σχολείο ή λίγο αργότερα. Το δύσκολο κομμάτι είναι ότι δεν πρόκειται για μια καλά αμειβόμενη δουλειά και για να βελτιωθεί αυτό είναι απαραίτητοι πολλοί συνεργάτες.

Σε γυναίκες που θα ήθελαν να δημιουργήσουν τη δική τους «Οικοτεχνία», θα τις συμβούλευα να είναι υπομονετικές και να αγαπούν αυτό που κάνουν, γιατί δεν θα είναι εύκολο. Ωστόσο, είναι απίστευτο να συναντάς ανθρώπους, να αγαπάς τη δουλειά σου και να δημιουργείς φιλίες και μια σταθερή ομάδα πελατών.

Elisa Marennna

 via Fabio Massimo 67
 82030 Faicchio, Campania, Italia

www.facebook.com/marennafarm
www.instagram.com/marennafarm/

Η **Φάρμα Marennna** είναι ένα έργο υγιεινής και βιώσιμης διατροφής για όσους θέλουν να τρέφονται με τρόφιμα που λαμβάνονται με σεβασμό στο περιβάλλον. Αλλά και σε όσους θέλουν να ανακαλύψουν ξανά την επαφή με τη φύση και να πλησιάσουν την κηπουρική. Δίνουμε την ευκαιρία σε όσους θέλουν να υιοθετήσουν έναν κήπο, τον δικό τους κήπο, τον οποίο καλλιεργούμε σύμφωνα με τις αρχές της γεωργίας. Δεν χρησιμοποιούμε επομένως φυτοφάρμακα και συνθετικά λιπάσματα και εκμεταλλευόμαστε τις σχέσεις μεταξύ λαχανικών και λουλουδιών που σπέρνουμε σε μεγάλες ποσότητες στους κήπους για να προσελκύσουμε χρήσιμα έντομα και επικονιαστές. Όσοι υιοθετήσουν έναν κήπο λαχανικών μπορούν να επιλέξουν τα λαχανικά που θα καλλιεργηθούν σε αυτό, να το επισκεφθούν όποτε θέλουν, να του δώσουν ένα όνομα, να συμμετάσχουν στην καλλιέργειά του, να συλλέξουν οι ίδιοι τα δικά τους λαχανικά και, συνεπώς, να είναι σίγουροι για την ποιότητα τους. Αν κάποιος δεν έχει το χρόνο να κάνει τη συγκομιδή, θα το φροντίσουμε, παραδίδοντας τα προϊόντα στο σπίτι τους κάθε εβδομάδα.

Εκτός από την καλλιέργεια τυπικών λαχανικών, έχουμε προσθέσει μια μικρή καλλιέργεια οσπρίων και ντοματών για σάλτσα, και κυρίως καλλιέργεια ντοματών Sanniti Verneteco.

Το τελευταίο είναι ένα Slow Food

Presidia της κουλάδας Telesina, και έχει την ιδιαιτερότητα να διατηρείται στην ύπαιθρο και να τρώγεται ωμό κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Το καλλιεργούμε από το φυτώριο μας με έναν εντελώς χειροκίνητο και βιώσιμο τρόπο, με την πρόθεση να αυξήσουμε την παραγωγή στην περιοχή, ώστε να μην χάσουμε την καλλιέργεια και την παράδοση τόσο πολύτιμη για τον τόπο μας.

Το αγρόκτημά μας βρίσκεται σε καλή γεωγραφική θέση. Στην πραγματικότητα, βρισκόμαστε στην κοιλάδα του Titerno, στους πρόποδες του βουνού Monterbano, σε μια προστατευμένη περιοχή από πηγές ρύπανσης κάθε είδους, με πλούσια ζωική και φυτική βιοποικιλότητα.

Στους κήπους λαχανικών για «υιοθεσία», ελαχιστοποιούμε την σπατάλη νερού και τη χρήση μη ανακυκλώσιμων πλαστικών. Προσπαθούμε να προωθήσουμε τη γονιμότητα του εδάφους με καλές γεωργικές πρακτικές, έτσι ώστε τα φυτά να αναπτύσσονται ανθεκτικότητα απέναντι στα παράσιτα.

Με αυτόν τον τρόπο, οι «θετοί κηπουροί» μας μπορούν να φέρουν στο τραπέζι ένα εποχιακό προϊόν, πάντα φρέσκο, με τις γεύσεις του παρελθόντος και πλούσιο σε θρεπτικά συστατικά. Επιπλέον, μπορούν να παρακολουθήσουν ολόκληρη την αλυσίδα, από την καλλιέργεια έως τη συγκομιδή, αποκτώντας έτσι μεγαλύτερη συνειδητοποίηση της εποχικότητας του τι τρώνε και πώς αυτή η επιλογή έχει θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον γύρω μας.

Προς το παρόν, το έργο μας, που γεννήθηκε ως χόμπι πριν από περίπου δύο χρόνια, αναπτύσσεται περίπου σε τριάντα κήπους. Ελπίζουμε ότι στο άμεσο μέλλον θα μπορέσουμε να το δομήσουμε καλύτερα, προκειμένου να ικανοποιήσει όλα τα αιτήματα που λαμβάνουμε.

Αρχικά, θεωρήσαμε πολύ χρήσιμο να χρησιμοποιούμε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να διαδώσουμε το έργο μας. Ακόμα και σήμερα, μας βοηθούν να διατηρήσουμε τους πελάτες μας ενημερωμένους σε πραγματικό χρόνο σχετικά με την εξέλιξη του κήπου τους.

Επιπλέον, αναπτύσσουμε ένα σύστημα περιβαλλοντικής παρακολούθησης στους κήπους, προκειμένου να ελαχιστοποιήσουμε την κατανάλωση νερού και να κάνουμε τη μικρή γεωργική μας πραγματικότητα όλο και πιο βιώσιμη.

**Φυσικοί κήποι
στο *Sami***

OPG Božac Sandra - GURANIS

St. Guran 21, Vodnjan 52215, Κροατία
 Τηλέφωνο / fax: +385(0)52511039
 Κινητό: +385(0)917881390 (Sandra)
 E-mail: sabozac@net.hr guranisusluge@gmail.com
<http://www.guranis-usluge.hr/>

Στο σταθμό Guran, κοντά στο Nodnjan, και πηγαίνοντας προς το Barban, υπάρχει μια οικογενειακή φάρμα που προσφέρεται για αγροτικό τουρισμό, η "Casa Rustica". Επιπλέον, υπάρχουν ξενώνες και δωμάτια για φιλοξενία.

Η οικογένεια Bozac ζει σε αυτό το οικογενειακό αγρόκτημα από το 1992, όταν ήρθε με την ιδέα να ανακαινίσει το παλιό ακίνητο. Είμαι η ιδιοκτήτρια αυτής της οικογενειακής επιχείρησης και γεννήθηκα σε αυτό το κτήμα.

Όλη η οικογένεια εργάζεται επιμελώς, απολαμβάνοντας την άφιξη κάθε νέου επισκέπτη και ανυπομονούμε για κάθε νέα συνάντηση μαζί τους. Όλοι οι επισκέπτες ή περαστικοί, καθώς και όλοι οι πελάτες των υπηρεσιών Guranis, είναι ευπρόσδεκτοι στο κτήμα Guran, στα τουριστικά καταλύματα και στις εγκαταστάσεις αγροτικού τουρισμού.

Κατά τη διάρκεια της ημέρας, οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν δροσιστικά ποτά ή καφέ. Για πρωινό προσφέρουμε τοπικές λιχουδιές από την πόλη Istrian, κυρίως από τη δική μας παραγωγή (διάφορες μαρμελάδες, ψωμί, αλλαντικά, τυριά, γιανούρι, φρούτα, γλυκά αρτοσκευάσματα), καθώς και βιολογικό πρωινό και πρωινό σύμφωνα με τις ανάγκες των επισκεπτών.

Για μεσημεριανό γεύμα ή δείπνο, ετοιμάζουμε ντόπια πιάτα (διάφορα ζυμαρικά όπως fusilli, νιόκι, ραβιόλια, ζυμαρικά με διάφορες σάλτσες και στιφάδο και διάφορα πιάτα κρέατος με τα προϊόντα μας - τυρί, προσούτο κ.λπ.).

Οι εγκαταστάσεις αγροτικού τουρισμού διαθέτουν ένα όμορφο τζάκι στο μεγάλο δωμάτιο, όπου μπορείτε να διασκεδάσετε με τους φίλους σας και να χαλαρώσετε, και όλες είναι ιδιαίτερα ελκυστικές το χειμώνα, κάνοντάς σας να νιώσετε φιλόξενα και ευπρόσδεκτοι. Εκτός από τους φιλοξενούμενους που διαμένουν στα δωμάτιά μας, δεχόμαστε κρατήσεις για ομάδες έως 30 ατόμων και με έναν εξειδικευμένο επαγγελματία μπορούμε να οργανώσουμε διάφορα είδη εργαστηρίων: μαγείρεμα, προετοιμασία εγχώριων χειμερινών κονσερβών, παρασκευή κέικ, χρωματισμός, επεξεργασία πετρών, καλλιέργεια φυτών και άλλα.

Κτήμα Guraniš

Αγροτικός τουρισμός - Εγχώρια προϊόντα

Οι φιλοξενούμενοι και οι επισκέπτες μπορούν να δοκιμάσουν και να αγοράσουν τα τοπικά προϊόντα μας, μοναδικά αναμνηστικά και να συμμετέχουν στη δημιουργία των δικών τους προϊόντων.

Προβληματιστήκαμε για πολύ καιρό σχετικά με τα άτομα που έχουν διάφορα προβλήματα υγείας και δεν μπορούν να καταναλώσουν συνηθισμένα τρόφιμα, που αδυνατούν να ταξιδέψουν και πρέπει να μείνουν στο σπίτι.

Ανακαλύψαμε λοιπόν κάτι καινούργιο και καλό για όλους εκείνους που πρέπει να κάνουν δίαιτα χωρίς γλουτένη, ή κάνουν χορτοφαγική δίαιτα ή θέλουν να ξεκινήσουν έναν νέο τρόπο ζωής λόγω προβλημάτων υγείας ή επειδή απλά θέλουν νέο τρόπο ζωής, γεμάτο υγεία και ενέργεια - για όλους αυτούς έχουμε ετοιμάσει πολύ πλούσια μενού με γεύματα χωρίς επεξεργασία.

Εκτός από ένα πλούσιο μενού ωμού φαγητού, προσφέρουμε επίσης δραστηριότητες όπως ποδηλασία, ιππασία, υπαίθριες περιπέτειες, ιστιοπλοΐα, κανό, κολύμπι, σπα, μακιγιάζ, περπάτημα, εκδρομές στη φύση, εργαστήρια, διαλέξεις, βραδινές ψυχαγωγίες και πολλά άλλα ενδιαφέροντα πράγματα που συμβάλλουν στην καλή υγεία.

Sladana Radović

PPG Radović

37251 village Globoder bb, Kruševac
(Σερβία)

www.facebook.com/sladzano.radovic

Για πολλά χρόνια, η οικογένειά μου ασχολείται με την πρωτογενή γεωργική παραγωγή λαχανικών προσανατολισμένη στην αγορά (σχεδόν εδώ και 40 χρόνια). Καλλιεργούμε περίπου 0,8 εκτάρια, εκ των οποίων 0,35 εκτάρια βρίσκονται σε θερμοκήπια. Τα κύρια γεωργικά προϊόντα στην επιχείρησή μας είναι πιπεριές, ντομάτες και μαρούλι. Έχουμε παραγωγή χειμώνα και φθινόπωρο, επομένως καλλιεργούμε μαρούλι το χειμώνα, ενώ καλλιεργούμε άλλες εισηγμένες καλλιέργειες το καλοκαίρι και το φθινόπωρο. Δεν έχουμε επιπλέον εργατικό δυναμικό. Οι δύο αδερφές μου και εγώ διαχειριζόμαστε τη γεωργική παραγωγή με την υποστήριξη και τη βοήθεια των γονέων μας. Πιστεύω ότι η δύναμή μας έγκειται στην εμπειρία, τα εξειδικευμένα μέλη του νοικοκυριού, την εφαρμογή νέων τεχνολογιών (δίκτυα άρδευσης, συστήματα για το χαλάζι, θερμοκήπια) και τη χρήση ποιοτικών και αποδεδειγμένων εισροών.

Οι αδυναμίες της επιχείρησης είναι το υψηλό κόστος παραγωγής ανά μονάδα και η χαμηλή τιμή προϊόντων λόγω της διανομής μέσω μεταπωλητών και όχι απευθείας στους τελικούς καταναλωτές.

Σε αυτό το τραυματικό έτος λόγω της πανδημίας, εργαζόμαστε με απώλειες λόγω των εξαιρετικά χαμηλών τιμών των προϊόντων μας, παρόλο που είχαμε μια διαθέσιμη αγορά. Είδαμε τη λύση στη διαφοροποίηση της γραμμής παραγωγής.

Προσθέσαμε δύο επιπλέον καλλιέργειες (αγγούρι και ντοματίνια) στην εναλλαγή των καλλιεργειών. Οι νέες τεχνολογίες που εφαρμόζουμε αναφέρονται στη δυνατότητα μετριασμού των συνεπειών των καιρικών καταστροφών (διαφορετικοί τύποι διχτύων κατά του χαλαζιού και σκίασης, θερμοκήπια) και ξηρασία (άρδευση).

Επιτρέπουμε στα προϊόντα μας να «μιλήσουν» για εμάς και η ποιότητά τους είναι εκείνη που τα κάνει δημοφιλή.

Νομίζω ότι είναι μια καλή ευκαιρία και μια ευκαιρία για τις γυναίκες να εστιάσουν την προσοχή τους στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, επειδή είναι προϊόντα με υψηλότερη προστιθέμενη αξία και είναι πιο επικερδή από τα πρωτογενή. Επίσης, το κλειδί για την ανταγωνιστική και βιώσιμη γεωργία έγκειται στις διάφορες μορφές ενώσεων (οργανώσεις, ενώσεις, συνεταιρισμοί). Η συμβουλή μου είναι να στραφείτε στην εφαρμογή μεθόδων βιολογικής παραγωγής ή να πιστοποιήσετε τα προϊόντα σας (κατά το πρότυπο G.L.O.B.A.L .G.A.P). Επίσης, θα ήταν καλό να επικεντρωθείτε στο μάρκετινγκ και την προώθηση. Πρώτα απ 'όλα, εννοώ να επιμεληθείτε ιδιαίτερα τη συσκευασία και την εμφάνιση τους, και στη συνέχεια τα κανάλια διανομής (απευθείας ή διαδικτυακές πωλήσεις).

Χριστίνα Δαλαβίκα

Skretas Fruits

Λάρισα, Θεσσαλία (Ελλάδα)

<https://www.facebook.com/skretasfruit>

Η επιχείρηση ξεκίνησε το 2005 από τον άντρα μου. Η εταιρεία εμπορεύεται φρούτα δικής μας παραγωγής. Πριν από μερικά χρόνια, λόγω ενός ζητήματος υγείας, ο σύζυγός μου δεν μπόρεσε να είναι στην κορυφή της επιχείρησης και κατά συνέπεια, η διοίκηση πέρασε στα χέρια μου.

Όλη η οικογένεια και οι συγγενείς μας είναι επίσης μέρος της επιχείρησης, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά της.

Με τα χρόνια έχουμε αναπτύξει μηχανολογικό εξοπλισμό και χρησιμοποιούμε ψυγεία και υλικά συσκευασίας με την υποστήριξη σύγχρονων τεχνολογικών μέσων.

Το ισχυρό μέρος αυτής της επιχείρησης είναι ότι μου δίνει την ευκαιρία να συνεργαστώ με την οικογένειά μου, ενώ το κέρδος είναι αρκετό για όλους μας, προσφέροντας καλή ποιότητα ζωής.

Το μειονέκτημα είναι ότι είναι δύσκολος ως χώρος εργασίας για μια γυναίκα, λόγω του γεγονότος ότι είναι ένας τομέας που κυριαρχείται από άνδρες. Στην αρχή, αντιμετώπισα σοβαρά εμπόδια λόγω του φύλου μου και αμφισβήτηση για τις εργασιακές μου δεξιότητες. Μετά από μερικά χρόνια, η κατάσταση έχει βελτιωθεί αλλά μερικές φορές εξακολουθεί να υπάρχει.

Λαμβάνοντας υπόψη την πανδημία, ευτυχώς, δεν έχει επηρεάσει αρνητικά την επιχείρησή μας αυτή τη στιγμή. Ωστόσο, τα πρώτα σημάδια εμφανίζονται καθημερινά. Υπάρχει ένα γενικό πνεύμα αβεβαιότητας και αντιμετωπίζουμε διλήμματα λόγω της πίεσης των αγοραστών να μειώσουν ακόμη περισσότερο τις τιμές μας. Θα πρότεινα σε γυναίκες που

θέλουν να ακολουθήσουν αυτή την καριέρα, να είναι καλά προετοιμασμένες είτε με ανάλογη εμπειρία είτε με σχετικές μελέτες, διότι ειδικά στη Θεσσαλία ο ανταγωνισμός αυξάνεται συνεχώς.

Φυσικά, πρέπει να αγαπάτε τη δουλειά σας και να έχετε πολλή υπομονή.

Φρέσκα &
πρώιμα
φρούτα

Franca Norelli
AgriBottega Fontana Stella
 Via rotabile Solopaca, 82030 Frasso
Telesino, Campania (Ιταλία)

 Instagram: [agri_fontanastella](#)

 Facebook: [AgriBottega-Fontana-Stella](#)

Είμαι η Franca Morelli, και είμαι η ιδιοκτήτρια της φάρμας Fontana Stella, που βρίσκεται στην Καμπανία στην πλαγιά του Περιφερειακού Πάρκου Taburno Camposauro, λίγα χιλιόμετρα πάνω από την λουτρόπολη Telese Terme.

Βρισκόμαστε 365 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και έχουμε επεκτείνει την επιχείρηση περίπου 7 εκτάρια, με ελαιόδεντρα (και αποκλειστικά κοσμικά φυτά) και σιτηρά.

Το 2014 τέθηκε σε λειτουργία, ο μύλος μας, συνεχίζοντας μια αρχαία τεχνική αλέσματος, χρησιμοποιώντας μια πέτρα, η οποία στοχέυει κυρίως στην διατήρηση της ακεραιότητας της φύτρας του σίτου και όλων των θρεπτικών και οργανικών ιδιοτήτων του.

Την ίδια στιγμή, δημιουργήθηκε ένα εργαστήριο φρέσκων ζυμαρικών, αλλά και ένας φούρνος για την παραγωγή διαφόρων ειδών ψωμιού και άλλων προϊόντων, καρποί της παράδοσης και της μνήμης των χωρικών.

Ένα μικρό τμήμα της φάρμας χρησιμοποιείται σαν ένα πειραματικό εργαστήριο για την αναπαραγωγή και επιλογή αρχαίων ποικιλιών σπόρων δημητριακών όπως η Saragolla (αρχαία ποικιλία σκληρού σίτου), Risciola (αρχαία ποικιλία μαλακού σίτου), Farro (ο παλαιότερος σίτος στον κόσμο), Marzellina (αρχαία ποικιλία σκληρού σίτου), και σίκαλη (που ονομάζεται «iermano», καλλιεργείται πάντα στην πεδιάδα του Prata).

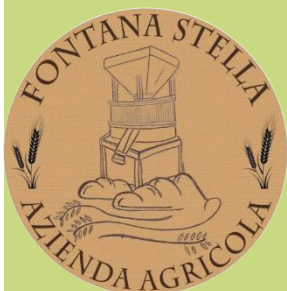
Η ανάκαμψη συνεχίζεται με κάποιες ποικιλίες λαχανικών όπως οι ντομάτες verneteco sannita, οι οποίες συλλέγονται στα τέλη του καλοκαιριού και στην συνέχεια αποθηκεύονται κάτω από τις βεράντες των σπιτιών για να προστατευθούν από το καιρό, έτσι ώστε να διατηρηθούν κατά την διάρκεια του χειμώνα, το πιπέρι beneventano και η ντομάτα guardiola. Αυτές οι παραγωγές εισάγονται σε ένα έργο αλυσίδας εφοδιασμού, που ανήκει στο κύκλωμα Slow Food.

Δυνατά Σημεία

- Άμεση πώληση
- Παραγωγή και επεξεργασία
- Οικογενειακή επιχείρηση

Αδυναμίες

- Προϊόντα που δεν είναι προσβάσιμα σε όλους (λόγω του κόστους και των ποσοτήτων)
- Η τοποθεσία της εταιρίας δεν είναι βολική για να φτάσει το προϊόν στον τελικό χρήστη.

OPG Milena Predan

1. Maja 14, 52215 Vodnjan, Κροατία

Τηλέφωνο: +385(0)52511452

E-mail: milenapredan@yahoo.com

Η OPG Predan ιδρύθηκε το 2004 στην περιοχή της Vodnjan.

Ασχολούμαστε με την παραγωγή καλλυντικών προϊόντων με πρώτη ύλη που παράγεται στην φάρμα. Εκεί καλλιεργούμε φρούτα και μέλι και φτιάχνουμε καλλυντικά προϊόντα από το δικό μας ελαιόλαδο και φαρμακευτικά βότανα (κρέμα προσώπου, γαλάκτωμα σώματος, λάδι, υλικό για απολέπιση, βαλσαμόλαδο για τα χείλη, σαπούνι).

Ξεκινήσαμε την παραγωγή

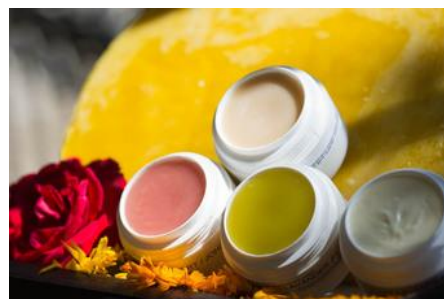
καλλυντικών προϊόντων το 2011. Στην αρχή κατασκευάζαμε, σαπούνια βασισμένα στο ελαιόλαδο, και σύντομα η παραγωγή επεκτάθηκε σε ενυδατικά προϊόντα, γαλακτώματα σώματος, βαλσαμόλαδο για τα χείλη, κ.λπ.

Όλα τα προϊόντα μας είναι απόλυτα φυσικά και βασίζονται σε πρώτες ύλες που παράγονται στην δική μας φάρμα.

Οργανωθήκαμε επίσης κατά την διάρκεια της παγκόσμιας πανδημίας φέτος και ενισχύσαμε την ιστοσελίδα μας με ένα καινούριο έργο: «Εγχώρια ηλεκτρονική αγορά»

Με την εγγραφή στην «Εγχώρια ηλεκτρονική αγορά» έχουμε την ευκαιρία να:

→ προσφέρουμε ποιοτικές, αποτελεσματικές και οικονομικές πηγές παραγωγής, προϊόντα παραγωγής μας, τεχνολογία παραγωγής, τοποθεσία δραστηριοτήτων, εύκολη και οικονομική ανάπτυξη της ορατότητας-«εικόνας» των προϊόντων και της επιχείρησής μας στο σύνολο της, επιλέγοντας τους πιο ευνοϊκούς τρόπους πώλησης και πλάνου πληρωμής, και με καλή διαχείριση χρόνου.

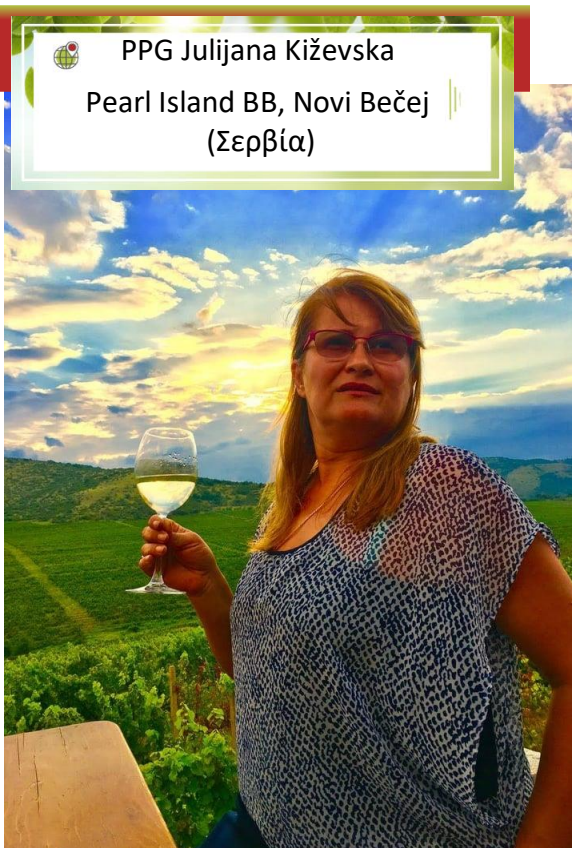

Julijana Kiževska

Ασχολούμαι με την γεωργική παραγωγή τα τελευταία 5 χρόνια. Στην αρχή, ασχολήθηκα αποκλειστικά με την γεωργική παραγωγή, αλλά δύο χρόνια πριν, επέκτεινα την γεωργική μου δραστηριότητα στην αμπελουργία και αμπελοκαλλιέργεια. Είμαι ιδιοκτήτρια ενός αμπελώνα όπου εκτείνεται σε 2 εκτάρια, από τα οποία στο ένα μέρος υπάρχουν αμπέλια υψηλής ποιότητας που αποτελούν την πρώτη ύλη για τη δημιουργία της τοπικής ποικιλίας κρασιού Muscant Crocan. Παρόλο που αυτός ο αμπελώνας είναι καλλιεργείται από «γυναικεία χέρια», φυσικά, έχω σημαντική βοήθεια από την οικογένειά μου.

Η γεωργική φάρμα είναι ακόμα σε πρωταρχικό στάδιο, και σκέφτομαι την καλλιέργεια μιας ποικιλίας Muscant Crocan σταφυλιών υψηλής ποιότητας, που είναι το σημαντικό μου πλεονέκτημα. Είναι ένα είδος σταφυλιού μοναδικό στον κόσμο που ευδοκιμεί μόνο εδώ στο νησί Περλ. Η μάρκα του κρασιού από αυτό το σταφύλι ήταν ευρέως γνωστή και εκτιμώμενη, κάτι για το οποίο ήταν αναγνωρισμένη η Novi Bečej και η επιθυμία μου είναι να ξεκινήσω ξανά την παραγωγή του και να επαναφέρω την παλιά δόξα. Από την άλλη, αυτή είναι μια αρκετά ευαίσθητη απαιτητική ποικιλία σταφυλιών και απαιτεί πολλή προσοχή και φροντίδα.

Οι μοντέρνες μηχανές διευκολύνουν σημαντικά την δουλειά μου στον αμπελώνα αλλά η γεωργική δραστηριότητα ακόμα απαιτεί μεγάλο μέρος ανθρώπινης δουλειάς και αφοσίωσης κατά την διάρκεια του χρόνου. Επίσης το διαδίκτυο ανοίγει σπουδαίες ευκαιρίες για την είσοδο στην αγορά τόσο στην προώθηση όσο και στην πώληση. Για την ώρα, είμαι ευχαριστημένη με την θέση των σταφυλιών μου στην αγορά, και σκοπεύω να καλλιεργήσω επιπλέον 3 εκτάρια τα επόμενα χρόνια, καθώς και να αναπτύξω το δικό μου οινοποιείο.

Υποστηρίζω και ενθαρρύνω γυναίκες που εμπλέκονται με την γεωργία ή θα ήθελαν να εμπλακούν στην γεωργική παραγωγή. Παρόλο που είναι δύσκολο να εμπλακείς με την γεωργία, έχει την ομορφιά του και τα πλεονεκτήματά του, όπως το να δουλεύεις στην φύση. Θα έλεγα σε άλλες γυναίκες να κάνουν με αγάπη αυτό που κάνουν και θα ανταμειφθούν. Εάν μια γυναίκα είναι καλά οργανωμένη και αναπτύξει μια στρατηγική, θα έχει την ευκαιρία να γίνει ανεξάρτητη, να κερδίσει τα δικά της

χρήματα και να βελτιώσει τον προϋπολογισμό της οικογένειάς της.

Παλάτου Μαίρη

Τρίκαλα (Ελλάδα)

www.facebook.com/profile.php?id=100011003507379

Η επιχείρηση ξεκίνησε πριν από 25 χρόνια από τον σύζυγό μου. Μετά τον θάνατό του, η κόρη μου και εγώ αναλάβαμε τους ελαιώνες και συνεχίσαμε την παραγωγή ελαιόλαδου. Πρόσφατα, υποβάλαμε αίτηση για πιστοποίηση βιολογικής προέλευσης.

Το δυνατό μέρος αυτής της επιχείρησης είναι ότι τα προϊόντα μας βελτιώνουν την υγεία και την ευημερία των ανθρώπων. Είναι επίσης χαρά για εμάς να δουλεύουμε στην δική μας γη και να ήμαστε ανεξάρτητοι. Παρ' όλα αυτά, αυτή η επιχείρηση δεν είναι αρκετά κερδοφόρα, ώστε να γίνει το κύριο επάγγελμά μας. Ως αποτέλεσμα, δουλεύουμε ως υπάλληλοι σε άλλα επαγγέλματα και φροντίζουμε τα ελαιόδεντρα στον ελεύθερο χρόνο μας. Ειδικά, η πανδημία επηρέασε σημαντικά τους πελάτες μας και ως αποτέλεσμα, μεγάλο μέρος του εισοδήματός μας να έχει εξαιρεθεί.

Δεν εφαρμόζουμε καμία ειδική τεχνολογία στο τμήμα της παραγωγής. Όσον αφορά την προώθηση της δουλειάς μας, γίνεται κυρίως από στόμα σε στόμα. Προσωπικά, δεν γνωρίζω πως να χρησιμοποιήσω την τεχνολογία και ως αποτέλεσμα δεν μπορώ να προωθήσω την δουλειά μου μέσω των κοινωνικών μέσων. Η κόρη μου είναι υπεύθυνη για αυτό το κομμάτι.

Η συμβουλή μου σε κάθε γυναίκα που θέλει να ακολουθήσει αυτήν την πορεία ως καριέρα είναι να αγαπάει την φύση και τα δέντρα. Εάν δεν είναι ικανές να αντιμετωπίσουν την σκληρή δουλειά και δεν έχουν άλλη πηγή εισοδήματος, ειδικά στην αρχή, θα πρέπει να αποφύγουν να γίνουν αγρότισσες. Είναι πολύ δύσκολο επάγγελμα και δεν πληρώνεται επαρκώς. Αυτή η απασχόληση απαιτεί πολλή υπομονή και πάθος, καθώς τα χρήματα δεν είναι κίνητρο.

Simona Zerbinati
TERREVIVE

Η φάρμα Terrevive

ιδρύθηκε το 2008 στον οικισμό Gargallo di Carpi, στην επαρχία της Modena, από την ιδέα της Gianluca και της Simona. Αφού ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους στις Γεωργικές Επιστήμες και έχοντας ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ύπαιθρο και τη γεωργία, δημιούργησαν τη φάρμα.

Από την αρχή η εταιρία υιοθέτησε την μέθοδο της Βιοδυναμικής σαν μια αγρονομική τεχνική* μια τεχνική καλλιέργειας που, εκτός από τον σεβασμό στην Φύση, σέβεται την ευαισθησία των ανθρώπων που εργάζονται στη φάρμα, οι οποίοι έχουν τις δικές τους αρχές όπως ο σεβασμός του περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και της ανθρώπινης ευημερίας, όλα σε ισορροπία με τις δυνάμεις της Φύσης.

Η γεωργική δραστηριότητα εστιάζει στο κρασί από σταφύλια Lambrusco, εποχιακά λαχανικά, αρωματικά βότανα,

δημητριακά και αρχαίες ποικιλίες καρποφόρων δέντρων. Τα προϊόντα πωλούνται απευθείας στο κατάστημα της φάρμας ή στην αγορά των αγροτών του Κάρπι, προκειμένου να στηρίξει και να προωθήσει την σύντομη αλυσίδα τροφοδοσίας και την άμεση επαφή μεταξύ παραγωγού και καταναλωτή.

Η Terrevive είναι μέρος του συνδέσμου WWOOF Ιταλίας «όπου συνδέει εθελοντές και φυσικά αγροτικά έργα με το να προωθεί εκπαιδευτικές και πολιτιστικές εμπειρίες βασιζόμενες σε μη κερδοσκοπική ανταλλαγή εμπιστοσύνης, για να βοηθήσουν στην δημιουργία μιας βιώσιμης παγκόσμιας οικονομίας».

Όλες οι γεωργικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται, μαζί με τον οινολογικό τουρισμό, την εκπαιδευτική φάρμα, την κοινωνική φάρμα και την παρουσία ζώων, δημιούργησαν έναν σύνθετο γεωργικό οργανισμό που είναι η βάση της Βιοδυναμικής, καθώς και της παραδοσιακής γεωργίας.

Δυνατά σημεία : η βιοδυναμική γεωργία ως προστασία του περιβάλλοντος και ποιότητας προϊόντος· διαφάνεια στις διαδικασίες παραγωγής και πιστοποίηση διαδικασιών (οργανικές και Demeter)· κλίμα οικειότητας και φιλοξενίας· τάση για ισχυρή συνεργασία και «ανοίγματος» στην περιοχή·

Αδυναμίες : δυσκολία στην επίτευξη οικονομικής βιωσιμότητας, δυσκολία στην διαχείριση της γραφειοκρατίας.

Ο COVID έχει επηρεάσει την δουλειά μας, οι πωλήσεις κρασιού, που είναι το κύριο προϊόν μας, έχουν μειωθεί σημαντικά, καθώς πουλάμε κυρίως σε καταστήματα κρασιού και εστιατόρια τα οποία, με την σειρά τους, πλήττονται από την πανδημία. Ακόμα και ο κήπος έχει περιοριστεί σημαντικά, καθώς δεν είχαμε το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό (κοινωνικά προγράμματα μαθητείας ή γούφερ) την περίοδο του Μαρτίου-Απριλίου 2020. Προσπαθήσαμε να ενισχύσουμε τις τοπικές και εθνικές πωλήσεις σε σπίτια και την αποστολή κρασιού σε άτομα με την ενεργοποίηση του PayPal και σύμβαση με την GLS

Το κτήμα Agroturizam Ograde βρίσκεται στην καρδιά της Ίστρια, στο χωριό Lindarski Katun κοντά στο Žminj στην περιοχή της πόλης Πάζιν.

Η ιστορία του χωριού είναι πολύ ενδιαφέρουσα. Η λέξη “katun” έχει Ρωμαϊκή προέλευση και σημαίνει ένας προσωρινός αγροτικός οικισμός. Τέτοιοι οικισμοί μερικές φορές, λόγω των ευνοϊκών συνθηκών τους, αναπτύσσονταν έξω από το χωριό. Το ίδιο συνέβη και με το Lindarski Katun. Σε αυτή την περιοχή κατοικούσαν βοσκοί τον 15^ο αιώνα και καθώς το μέρος ήταν ευνοϊκό για βοσκή βοοειδών, οι βοσκοί παρέμειναν σε αυτήν τη θέση. Οριοθετούσαν τα λιβάδια τους με τοίχους ξερολιθιάς. Τα τοίχοι ξερολιθιάς είναι φράχτες που κατασκευάζονται από πέτρες που στοιβάζονται, χωρίς κάποιο συνδετικό υλικό. Ακόμα και σήμερα, είναι ορατοί πολλοί τέτοιοι τοίχοι σε όλη την Ίστρια, καθώς και μικρά πέτρινα σπίτια βοσκών, που έχουν γίνει χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Ίστριας.

Η ιδιοκτησία μας βρίσκεται στην άκρη του χωριού σε μια έκταση 18.000 m². Στο παρελθόν, ολόκληρο το κτήμα περιβαλλόταν από έναν τοίχο ξερολιθιάς βοσκού - έναν φράκτη, και οι βοσκοί πάντα τον φώναζαν «Φράκτες». Έχουμε κρατήσει αυτό το όνομα μέχρι και σήμερα.

Η μεγαλύτερη αγάπη μας είναι τα ζώα, η φύση και η γεωργία. Μπορείτε να μοιραστείτε αυτήν την αγάπη μαζί μας και να μας επισκεφθείτε. Το καμάρι του νοικοκυριού μας είναι τα άλογα, αλλά δίνουμε την ίδια προσοχή και στις πάπιες, τις χήνες, τα κοτόπουλα, τα περιστέρια τους σκύλους και τις γάτες μας. Εφόσον παράγουμε διάφορα είδη προϊόντων με παραδοσιακό και φυσικό τρόπο για τις ανάγκες του νοικοκυριού μας, αποφασίσαμε να προσφέρουμε αυτές τις κάπως ξεχασμένες «παλιές γεύσεις» σε ένα κατάλληλο

περιβάλλον: σε μια πέτρινη ταβέρνα- δίπλα στην φωτιά.

Έχουμε σχεδιάσει νέες δραστηριότητες για όλους όσους θέλουν να βιώσουν την εμπειρία του εργαστηρίου ζυμαρικών και της παραγωγής γλυκών (που βρίσκονται στη λίστα της άυλης κληρονομιάς του RH), μαγειρεύοντας παραδοσιακά πιάτα, επεξεργάζοντας φρούτα και λαχανικά για το χειμώνα, το πλέξιμο μαλλιού και το πλέξιμο καλαθιών. Για τους λόγους αυτούς το οικολογικό κτήμα Ograda στην Ίστρια κοντά στο Žminj είναι η σωστή επιλογή. Το ενδιαφέρον είναι ότι δεν χρειάζεται να πληρώσετε για τα πάντα, αλλά μπορείτε επίσης να «κερδίσετε» κάτι.

Εάν συμμετέχετε στις εποχιακές αγροτικές εργασίες, όπως το φύτεμα, η σπορά, η συγκομιδή και η συλλογή φρούτων, η σκαπάνη, το θέρισμα και η συγκομιδή σανού, οι ιδιοκτήτες θα σας ανταμείψουν με ένα μεσημεριανό γεύμα ή δείπνο.

Έτσι προσπαθούμε να μείνουμε σε επαφή με ανθρώπους στον καθαρό αέρα, επειδή η πανδημία

του COVID είχε μεγάλο αντίκτυπο στην δουλειά μας. Ελπίζουμε πως όλα θα επιστρέψουν στο φυσιολογικό το συντομότερο δυνατό.

Nevena Popov

Κατάστημα υγιεινών τροφίμων

PPG Nevena Popov
Novi Bečej (Σερβία)

<https://www.facebook.com/mdbiotika>

Το 2018 ο σύζυγός μου και εγώ αγοράσαμε έναν παλιό οπωρώνα τον οποίο ανανεώσαμε και διαμορφώσαμε. Η διαδικασία ανανέωσης βρίσκεται σε εξέλιξη, έτσι ώστε κάθε εποχή φύτευσης να ανανεώνουμε παλιά δέντρα και να φυτεύουμε νέα φρούτα. Επιλέξαμε έναν «μικτό οπωρώνα» στον οποίο καλλιεργούμε διάφορα είδη φυτών που μεγαλώνουν μαζί και που κάνουν τον οπωρώνα ένα σταθερό και γόνιμο οικοσύστημα. Προσπαθούμε να

φροντίζουμε τον οπωρώνα εφαρμόζοντας τις αρχές της βιωσιμότητας, με σεβασμό στο περιβάλλον και τους ανθρώπους, έτσι κάθε είδος φρούτου και φυτού είναι ευπρόσδεκτο στον οπωρώνα μας εάν είναι χρήσιμο για αυτόν. Είναι σημαντικό ο οπωρώνας να είναι υγιής, σταθερός και ποικίλος, και επομένως γόνιμος διατηρώντας παράλληλα τη βιοποικιλότητα και την ισορροπία με την φύση. Καλλιεργούμε κεράσια, βερίκοκα, αχλάδια, βατόμουρα και τα πιο συνηθισμένα είναι οι μηλιές. Η δραστηριότητά μας επικεντρώνεται κυρίως στην καλλιέργεια και άμεση πώληση φρέσκων φρούτων μέσω ενός καταστήματος υγιεινής διατροφής που ανήκει στον σύζυγό μου. Με αυτόν τον τρόπο, συνδυάσαμε την παραγωγή και τις πωλήσεις μέσα από την οικογενειακή επιχείρηση, και παρέχουμε πάντα στην τοπική αγορά φρέσκα και υγιή φρούτα, υποστηρίζοντας και προωθώντας μια μικρή αλυσίδα εφοδιασμού και την άμεση επαφή μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών.

Από αυτήν την άποψη, θεωρώ ως κύριο πλεονέκτημα αυτήν την δυνατότητα να διαθέσω τα παραγόμενα φρούτα κατευθείαν στην αγορά μέσω του ήδη αναπτυγμένου εμπορίου. Θα προσθέσω σίγουρα αφοσίωση, ευελιξία και ομαδικότητα εδώ, τα οποία μετριάζουν σε μεγάλο βαθμό όλες τις καθημερινές δυσκολίες. Το αδύνατο σημείο της επιχείρησης είναι η τρέχουσα έλλειψη αποθηκευτικού χώρου με αποτέλεσμα να μειώνεται ο χρόνος που είναι φρέσκα τα φρούτα, και ακόμα μεγαλύτερη απώλεια είναι η έλλειψη μονάδας επεξεργασίας, που θα επέκτεινε το εύρος των προϊόντων που προσφέρουμε.

Οι νέες τεχνολογίες και το διαδίκτυο προσφέρουν ένα πλεονέκτημα στην γρήγορη διαφήμιση και στην πιο εύκολη πρόσβαση στους πελάτες και την αγορά, έτσι ανοίγουν ευκαιρίες που ήταν κάποτε αδιανόητες, ειδικά όσον αφορά τη θέση στην αγορά και τις πιο αποτελεσματικές πωλήσεις. Συγκεκριμένα στην περίπτωσή μας, μέσω του Facebook, ενημερώνουμε τακτικά τους πιθανούς πελάτες για νέα και τρέχοντα γεγονότα.

Για τις γυναίκες, καθώς και για τους άντρες, τόσο στην επιχείρηση όσο και στην γεωργία, η επιτυχία χρειάζεται υπομονή και επιμονή. Είναι σημαντικό να μην επιτρέπεται στη κοινωνία να υποτιμά την δουλειά σας λόγω του φύλου σας γνωρίζοντας ότι έχετε κάνει το καλύτερο που μπορείτε και να στέκεστε ενωμένες με άλλα μέλη της οικογένειάς σας.

Η ομαδική δουλειά δίνει πάντα τα καλύτερα αποτελέσματα, ανεξάρτητα από το ποιος ηγείται της ομάδας.

Τουρτούνη Γεωργία

Τρίκαλα (Ελλάδα)

www.facebook.com/tzortzina.tzortzinakos

Η επιχείρηση ξεκίνησε πριν 25 χρόνια από τον πατέρα μου. Αφού εκείνος έφυγε από τη ζωή, η μητέρα μου και εγώ αναλάβαμε τη διαχείριση των ελαιόδεντρων. Παράγουμε οργανικό ελαιόλαδο, χωρίς ιατρική παρέμβαση και λιπάσματα. Εφόσον είναι μια απαιτητική επιχείρηση, έχω αναπτύξει συνεργασίες για να πιστοποιήσω τα προϊόντα μας ως οργανικά. Επιπλέον, παρακολουθώ εκπαιδεύσεις και σεμινάρια ώστε να μπορώ να ανταποκριθώ σε αυτό το εγχείρημα.

Τα πλεονεκτήματα αυτής της επιχείρησης είναι ότι το ελαιόλαδο που παράγουμε είναι αγνό και υψηλής ποιότητας, συνοδευόμενο από όλα τα οφέλη για την ανθρώπινη υγεία. Ένα μειονέκτημα είναι η έλλειψη υποστήριξης από την κυβέρνηση και οι υψηλοί φόροι. Επίσης, ο Covid-19 έχει επηρεάσει σοβαρά την επιχείρηση μας. Υπήρξε μια αλλαγή στις συνήθειες των πελατών κατά την διάρκεια της πανδημίας

και κυρίως κατά την διάρκεια του lockdown. Οι άνθρωποι δεν αγόρασαν, καθώς φοβόντουσαν να επενδύσουν τα λεφτά τους σε ένα ακριβό αλλά ποιοτικό προϊόν όπως το οργανικό ελαιόλαδο.

Προκειμένου να προωθήσω τα προϊόντα μας, χρησιμοποίησα πλατφόρμες μέσω κοινωνικής δικτύωσης. Ωστόσο, δεν έχω αναπτύξει μια συγκεκριμένη στρατηγική προώθησης.

Η συμβουλή μου σε γυναίκες που θέλουν να εργαστούν σε αυτόν τον τομέα είναι η εξής: «Δεν πρέπει να βασίζεσαι σε επιχορηγήσεις και υποστήριξη από το κράτος. Είναι προτιμότερο να αναζητήσετε άλλους παραγωγούς και να δουλέψετε ομαδικά, επειδή οι παραγωγοί και κυρίως οι μικροί παραγωγοί αντιμετωπίζουν παρόμοιες δυσκολίες προκειμένου να διατηρήσουν βιώσιμες της επιχειρήσεις τους. Επομένως, υπάρχει κοινός στόχος, και θα είναι ευκολότερο να συνεργαστείτε».

Alice Liguori
Colle Berardino

Località Pontorio 8

02026 Rocca Sinibalda, Λάτσιο, (Ιταλία)

www.colleberardino.itFacebook: [Azienda-Agricola-Colle-Berardino](https://www.facebook.com/Azienda-Agricola-Colle-Berardino)Instagram: [colle_berardino](https://www.instagram.com/colle_berardino)

Η φάρμα μας, Colle Berardino, βρίσκεται στην καρδιά των Latium Apennines, στην πόλη Rocca Sinibalda, ένα γραφικό χωριό με μια όμορφη παλιά πόλη και ένα κάστρο μεταξύ των μεγαλύτερων και λιγότερο γνωστών στην Ιταλία. Στη αρχή εδώ υπήρχαν μόνο ελαιόδεντρα, στην συνέχεια εμφανίστηκε μια έντονη τάση για τη μελισσοκομία και το μέλι.

Ήδη, εδώ και μερικά χρόνια φροντίζουμε την γη των Απέννινων, πειραματιζόμαστε με την βιώσιμη γεωργία και σεβόμαστε το περιβάλλον γύρω μας.

Στο χωράφι μας καλλιεργούμε όσπρια και δημητριακά. Φροντίζουμε έναν μικρό οπωρώνα που αποτελείται από ποικιλίες που έχουν ξεχαστεί: τα δαμάσκηνα Verdacchia, τα μήλα Francesca, τα κεράσια Ραβέννα, Visciole και πολλά άλλα. Υπάρχει ακόμη ένας αμπελώνας με τυπικά σταφύλια της περιοχής (Malvasia del Lazio και Καζανέζικα). Μαζί με τις μέλισσές μας, παράγουμε εξαιρετικό μέλι Μιλφιόρι.

Η κύρια δύναμη του Colle Berardino βρίσκεται στις ιδιαιτερότητες της περιοχής. Βρισκόμαστε στην μέση ενός προστατευμένου φυσικού καταφύγιου και αυτό μας επιτρέπει να καλλιεργούμε την γη, μετατρέποντας την σε ένα θησαυρό βιοποικιλότητας. Αυτή η δύναμη, ωστόσο, μπορεί συχνά να είναι ένα σημείο αδυναμίας, γιατί κάθε μέρα πρέπει να βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ζημιές που προκαλούνται από την άγρια φύση... αλλά απλά πρέπει να είμαστε πιο έξυπνοι και να χρησιμοποιούμε φράκτες ad hoc για αυτόν τον σκοπό!

Ένα άλλο σημείο αδυναμίας είναι η έλλειψη μακροπρόθεσμου προγραμματισμού που συχνά είναι δύσκολο να πετύχουμε λόγω των περιορισμένων ανθρωπινων πόρων της εταιρίας.

Η μικρή απόσταση από μια μητρόπολη όπως η Ρώμη μας επιτρέπει να πειραματιστούμε με ένα ευρύ φάσμα εναλλακτικών μεθόδων πωλήσεων, όπως το GAS, οι λαϊκές αγορές και οι παραδόσεις όλων των ειδών σε online κρατήσεις.

Η περίοδος του COVID ήταν μακράν μια περίοδος ανανέωσης σε σχέση με τους κλασικούς τύπους πώλησης που συνήθως εφαρμόζαμε. Σε διάστημα λίγων ημερών λάβαμε πολλά αιτήματα για αποστολές σε όλη την Ιταλία και κάποιες Ευρωπαϊκές χώρες, οπότε προσπαθήσαμε να οργανώσουμε την αποστολή των παραγγελιών. Όσον αφορά τις παραδόσεις στο σπίτι προσπαθήσαμε να ομαδοποιήσουμε πολλές εταιρείες που έχουν την

ίδια ηθική με εμάς, προσπαθώντας να οργανώσουμε τις βάρδιες παράδοσης προκειμένου να βελτιστοποιήσουμε την μετακίνηση.

Colle Berardino

Vesna Peteh (OPG Peteh)

Η έδρα της οικογενειακής φάρμας «Peteh» είναι στο Rovinji, Moncierlongo bb (οδός Rovinj-Rovinjsko selo). Στα χωράφια μας, ασχολούμαστε με την παραγωγή εποχιακών λαχανικών και φρούτων.

Moncierlongo bb, 52210 Rovinj, Κροατία

Τηλέφωνο: +385 (0)912511093

E-mail: emil@peteh.eu

<https://www.facebook.com/OPG-PETEH>

Ο αναπαλαιωμένος ελαιώνας εκτείνεται κατά μήκος της νοτιοδυτικής πλαγιάς του λόφου Monte Cavalle, κατά μήκος του οποίου καλλιεργούμε νέες φυτείες από χρόνο σε χρόνο, αποκλειστικά από αυτόχθονες ποικιλίες ελιάς. Οι ελιές καλλιεργούνται βιολογικά χωρίς την χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων. Οι καρποί μαζεύονται με το χέρι, στις αρχές του Οκτωβρίου και επεξεργάζονται την ίδια ημέρα.

Παράγουμε τρία έξτρα παρθένα ελαιόλαδα «Monte Cavalle», πιο συγκεκριμένα δύο ποικιλίες από Buža και Rošinjol και ένα μείγμα από Buža, Rošinjola και Karbonaca, σε συσκευασίες των 250 και 500 ml. Τα λάδια είναι άριστης ποιότητας, όπως αποδεικνύεται από τα πολλά μετάλλια που κέρδισαν τα τελευταία χρόνια. Επιλέξαμε τρία είδη λαδιών επειδή πιστεύουμε

πως έτσι τους δίνουμε την δυνατότητα για την εφαρμογή τους σε όλα τα πιάτα, από το ήπιο Buža έως ένα μεσαίο μείγμα του Buža, Rošinjol και Carbonaca και στο πικρό και πικάντικο Rošinjol.

Αυτή η χρονιά υπήρξε ιδιαίτερα δύσκολη διότι διαθέτουμε τα λάδια μας στην αγορά μέσω διαφόρων εκδηλώσεων και σε εστιατόρια. Υπήρξε σημαντικά λιγότερη κίνηση και πολλές εκδηλώσεις δεν πραγματοποιήθηκαν, λόγω περιορισμών του COVID, και τα εστιατόρια έκλεισαν. Ο μόνος τρόπος ήταν να αυξήσουμε τις προσφορές και τις πωλήσεις στο διαδίκτυο. Είμαστε ευγνώμονες στους τακτικούς πελάτες μας που πραγματοποίησαν τις αγορές τους διαδικτυακά.

Tijana Marković

**Μπορείτε να βρείτε τα
προϊόντα μας εδώ:**

www.zemskafijaca.rs

PPG "Marković"

Suvodanje village, Valjevo municipality
(Σερβία)

Facebook: [tijana.jovanovic](https://www.facebook.com/tijana.jovanovic)

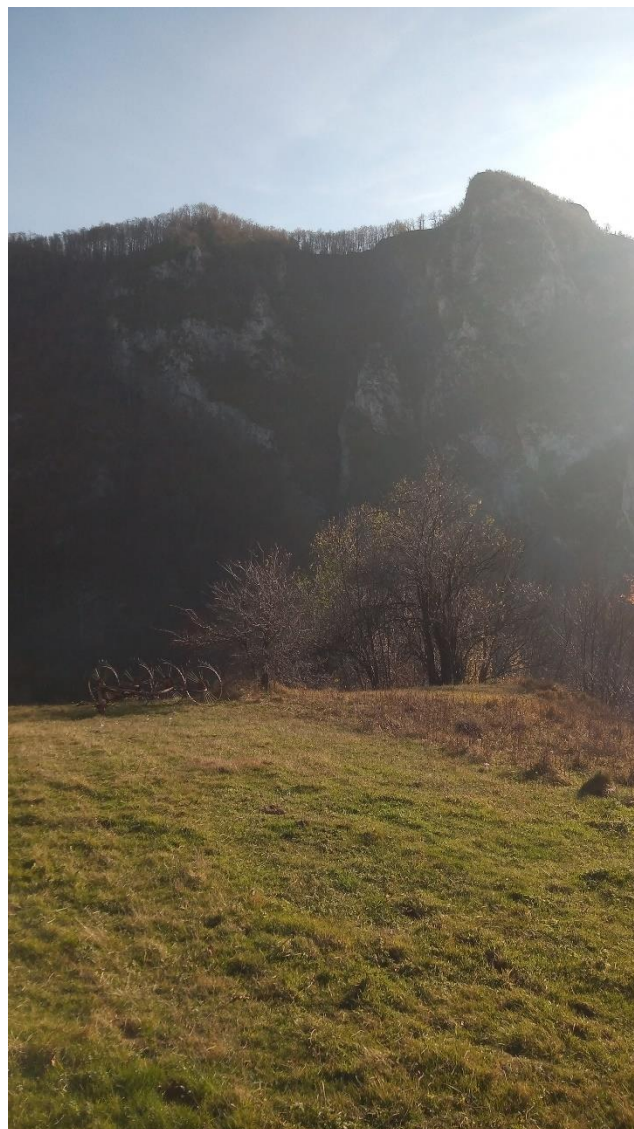
Η γεωργική μας φάρμα Marković ασχολείται κυρίως με την εκτροφή βοοειδών, ωστόσο έχουμε καλλιεργήσει κομμάτια γης με σμέουρα, βατόμουρα, και κάποιες δαμασκηνιές (που προορίζονται για οικιακή χρήση). Ο πεθερός μου ξεκίνησε αυτήν την επιχείρηση περίπου πριν 15 χρόνια, έπειτα την συνέχισε ο σύζυγός μου, και συμμετείχα και εγώ πριν 5 χρόνια.

Αργά, με μικρά βήματα, έχουμε αναπτύξει ένα πολυλειτουργικό γεωργικό νοικοκυριό που προσφέρει ποιοτικά και υγιεινά προϊόντα όλο τον χρόνο κυρίως με απευθείας πωλήσεις.

Σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αγρότες της υπαίθρου είναι οι κακές υποδομές και η έλλειψη εγγυημένων τιμών για γεωργικά προϊόντα. Από την άλλη, η ομορφιά και τα πλεονεκτήματα είναι ότι δουλεύουμε στην ιδιοκτησία μας, αναπνέουμε καθαρό αέρα, χωρίς ατμοσφαιρική ρύπανση, και παράγουμε υγιεινά και τοπικά προϊόντα.

Νομίζω πως η καινούρια τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει πολύ τους αγρότες. Σήμερα ζούμε σε μια εποχή που όλα βασίζονται στο διαδίκτυο και ο ρόλος των κοινωνικών δικτύων είναι σημαντικός. Αυτό μας δίνει την ευκαιρία να προωθήσουμε τα προϊόντα μας, να διαδώσουμε την καμπάνια μας μέσω των κοινωνικών δικτύων, και να προσεγγίσουμε περισσότερα άτομα. Την ίδια στιγμή, το διαδίκτυο μας επιτρέπει να μάθουμε για διάφορα οφέλη και ευκολίες που προσφέρει το κράτος και ξένα κεφάλαια με επιχορηγήσεις.

Πραγματικά πιστεύω ότι η υγεία βρίσκεται στην φύση. Δεν υπάρχει τίποτα καλύτερο από το να ζεις στην εξοχή, να καλλιεργείς, να αναπνέεις ορεινό αέρα και να καταναλώνεις καθαρό νερό και φαγητό. Έτσι προσπαθώ να εναρμονίσω την γεωργική μου δραστηριότητα με την φύση και να σέβομαι το περιβάλλον ώστε να προσφέρω φρέσκα και υγιεινά προϊόντα στην αγορά. Θα πρότεινα σε όλους να επισκέπτονται το χωριό όσο πιο συχνά γίνεται, βοηθώντας έτσι τους χωρικούς να επιβιώσουν και να ζήσουν από την δουλειά τους, και σε αντάλλαγμα, δίνουν υγιεινή και ποιοτική τροφή.

Η περίοδος της πανδημίας μας επηρέασε όλους και άλλαξε τα σχέδια όλων μας. Εμείς, ως αγρότες, δεχθήκαμε μεγάλες ζημιές, καθώς η εξαγωγή και η αγορά βοοειδών σταμάτησε και οι αγορές δεν λειτουργούσαν. Έτσι ως ένωση γυναικών αγροτών της περιοχής Koliubaga, όπου είμαι μέλος, κάναμε λίγο πιο εύκολο το να πουλάμε τα προϊόντα μας. Στο πρώτο κύμα της πανδημίας, με την βοήθεια της ένωσης ŽUKO, ανοίξαμε μια διαδικτυακή γυναικεία αγορά μέσω της οποίας πουλήσαμε τα τοπικά προϊόντα μας με διανομή στο σπίτι.

Αύρα Πανουσοπούλου

Αγιά Λάρισα, Ελλάδα

www.facebook.com/Yiam.Avra

<https://yiam.gr/>

Η αγάπη μου για το μαγείρεμα και η ανάγκη να βρω έναν τρόπο να χρησιμοποιήσω τα γεωργικά μας προϊόντα από το 1999, ήταν ο λόγος που άρχισα να τα επεξεργάζομαι, αρχικά για οικογενειακή χρήση και αργότερα σκέφτηκα ότι θα μπορούσα να

τα πουλήσω κιόλας. Έφτιαξα ένα εργαστήριο πρώτα στο Φραντζή στην Λαμία και τα προϊόντα Γιαμ άρχισαν να πωλούνται στις πιο εκλεπτυσμένες αγορές της Αθήνας και σε ολόκληρη την Ελλάδα. Τώρα είμαι στην Αγία της Λάρισας, μια μικρή πόλη κοντά στο βουνό Κίσσαβος. Τα Γιαμ (τα προϊόντα μου) πέρασαν τα σύνορα της Ελλάδας και διατίθεται σε καταστήματα με εκλεπτυσμένα τρόφιμα στην Ευρώπη και την Αμερική.

Είμαι πολύ τυχερή που κάνω αυτό που αγαπώ, και θέλω να πιστεύω ότι μέσα από την δουλειά μου θα μπορέσω να κρατήσω μερικές παραδοσιακές συνταγές ζωντανές. Όσοι τρώνε το Γιαμ θα είναι ευχαριστημένοι και θα βοηθήσω να μαθευτεί, να αγαπηθεί και να εξελιχθεί η παραδοσιακή ελληνική κουζίνα και να την φέρουμε πίσω στην σημερινή νοικοκυρά με έναν σύγχρονο τρόπο, βοηθώντας την να παντρέψει το καλό φαγητό με την έλλειψη χρόνου.

Στα βάζα Γιαμ, θα βρείτε καθαρές γεύσεις φτιαγμένες με πολλή διασκέδαση, πολλή φροντίδα, με πολλές και πρωτότυπες γεύσεις για όλες τις αναζητήσεις σας σχετικά με καλό φαγητό.

Έφτασα στην κορυφή της παραγωγικότητάς μου το 2009 με 170 διαφορετικούς κωδικούς, από γλυκές και αλμυρές λιχουδιές κρυμμένες σε όμορφα βάζα. Βάζα που αποθηκεύουν προϊόντα της ελληνικής γης, σε συνδυασμό με αγάπη και φαντασία.

Στα βάζα υπάρχουν μαρμελάδες, ορεκτικά, αρτοσκευάσματα, σοκολατένια κέικ, σουσαμόπιτες, τυριά γιαουρτιού, καραμελωμένα κρεμμύδια με μανιτάρια, γλυκές και πικάντικες πιπεριές Φλωρίνης, πράσινες κέτσαπ, πράσινες ντομάτες, και όλα αυτά αναδεικνύουν την γεύση των ελληνικών προϊόντων.

Το μόνο εμπόδιο στα σχέδια είναι η κατάσταση που επικρατεί. Νιώθω σαν να είμαι σε ένα αφιλόξενο περιβάλλον, που είναι η Ελλάδα. Τον έναν χρόνο οι φόροι είναι 2.500 ευρώ, και τον άλλον ο τρόπος φορολόγησης αλλάζει και πρέπει να πληρώσεις 7.500 ευρώ. Αλλά τότε είναι πολύ αργά για να αλλάξεις κάτι για να επαναπροσδιορίσεις την στρατηγική σου και αναγκάζεσαι να κάνεις βίαιες κινήσεις, να μειώσεις τους κωδικούς ή το προσωπικό και να κάνεις κινήσεις που δεν είναι στρατηγικά σωστές.

Στην Ελλάδα τα εμπόδια είναι τεράστια. Όπως κάθε προσπάθεια για ένα εγχείρημα- έτσι θα πρέπει να αγαπάς πραγματικά αυτό που κάνει για να μπορέσεις να το αντιμετωπίσεις.

Εάν θα μπορούσα να δώσω κάποια συμβουλή σε γυναίκες που θέλουν να ακολουθήσουν αυτήν την καριέρα θα είναι να το κάνουν, αν το αγαπάνε. Είναι μια δύσκολη δουλειά εφόσον έχει πολλούς τομείς για τους οποίους θα πρέπει να έχετε τις κατάλληλες δεξιότητες, και θα πρέπει να αντιμετωπίσετε και να νικήσετε την ελληνική γραφειοκρατία.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με βοήθησαν πολύ στην προώθηση των προϊόντων μου κυρίως στο εξωτερικό. Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες μέσω διαδικτυακών πλατφορμών για να σας γνωρίσουν οι πελάτες σας πριν αγοράσουν τα προϊόντα σας και να δούνε κριτικές άλλων ώστε να ενθαρρυνθούν να τα αγοράσουν.

Η πανδημία δεν φάνηκε να μας επηρεάζει στην αρχή, ωστόσο, ο κόσμος έγινε πιο προσεκτικός οικονομικά, οπότε ο αριθμός των παραγγελιών μειώθηκε.

Ελπίζω να μπορέσουμε να χειριστούμε την κατάσταση και να μείνουμε ζωντανοί, υγιείς και παραγωγικοί, γιατί ο φόβος είναι ο μεγαλύτερος εχθρός.

Agitu Ideo Gudeta

Μια όμορφη ιστορία ένταξης με ένα τραγικό τέλος

Azienda Agricola La Capra Felice
(Ιταλία) Maso Villata 79, 38050
Frassilongo TN

www.lacaprafelice.com

www.facebook.com/lacaprafelice

Η Agitu Ideo Gudeta από την Αιθιοπία ζει στο Τρεντίνο εδώ και επτά χρόνια προκειμένου να ακολουθήσει το πάθος της και την πρόκληση του να ζει σε αρμονία με την φύση και να διαφυλάξει την όμορφη κατσικά Pezzata Mòchena από εξαφάνιση.

Με χαρά και αποφασιστικότητα, η Agitu έχει ανακτήσει 11 εκτάρια εγκαταλελειμμένης γης και την έχει αναπτύξει σαν ένα μη μολυσμένο λιβάδι για το κοπάδι των κατσικιών της.

Χάρη στο πάθος και τις γνώσεις της, που έμαθε από την γιαγιά της, η Agitu εκτρέφει κατσικές και παράγει τυρί χρησιμοποιώντας παραδοσιακές μεθόδους, οι οποίες είναι απαραίτητες σήμερα για βιώσιμη και ποιοτική γεωργία.

AZIENDA
AGRICOLA

Farm "Happy Goat" (La Capra Felice)

Οι προκλήσεις στην γεωργία είναι πάρα πολλές για μια γυναίκα επιχειρηματία, αλλά η Agitu δεν αφήνει τον εαυτό της να φοβηθεί ακόμα και από τον κίνδυνο μια αρκούδα να επιτεθεί στο κοπάδι της. Για να προστατεύσει τις κατσικές της, αποφάσισε να πάρει κάποια «πρωτότυπα» μέτρα: «Όταν βλέπω ίχνη ή σημάδια παρουσίας τους» λέει «κλειδώνομαι στο αυτοκίνητο μου με κροτίδες. Αρκεί να κάνω λίγο θόρυβο και 'ο γείτονάς μου' ξέρει ότι είναι καλύτερο να πάει αλλού».

Η αφοσίωση της Agitu είναι επίσης να υπερασπιστεί την περιοχή και να προτείνει ένα μοντέλο βιώσιμης βιολογικής φάρμας που μπορεί να λειτουργήσει ως κίνητρο και ενθάρρυνση για όσους επιθυμούν να δημιουργήσουν νέους τρόπους ζωής, δουλειάς και συμβίωσης.

Η εταιρία γεννήθηκε από ένα έργο αποκατάστασης εγκαταλελειμμένων γαιών και τοπικών αγροτικών φυλών. Ασχολείται με την εκτροφή κατσικιών που γίνετε με βιολογική μέθοδο και την μετατροπή της πρώτης ύλης που είναι το κατσικίσιο γάλα, και την άμεση πώληση του. Η εταιρία ιδρύθηκε το 2010 και τώρα, μετά από αρκετές κινήσεις, δραστηριοποιείται στον δήμο Frassilongo, στο Valle dei Mòcheni, ανατρέφοντας την κατσικά pezzata mòchena, ένα είδος που κινδυνεύει να εξαφανιστεί, και το αγριοκάτσικο των Άλπεων.

Η εταιρία δουλεύει για να αποκαταστήσει μη χρησιμοποιημένες κατασκευές για τα δημιουργήσει μια ορεινή οικονομία που βασίζεται σε εγκαταλελειμμένα κτίρια και γη. Στόχος είναι η προώθηση μιας τοπικής μικροοικονομίας ικανή να ενισχύσει την περιοχή. Η φάρμα εκτρέφει ένα κοπάδι με 180 κατσίκες του είδους Pezzata Mòchena και Camosciata delle Alpi, 50 γόνιμες κότες και καλλιεργεί λαχανικά. Το λιβάδι απλώνεται σε αρκετά εκτάρια γης, που είχε εγκαταλειφθεί. Εκεί, στην άκρη του βουνού, υπάρχουν επίσης το μικρό

γαλακτοκομείο
και ο κοινωνικός
αγροτουρισμός.

Η Gudeta έγινε εθνικό σύμβολο του περιβαλλοντισμού και της επιτυχούς ένταξης των προσφύγων στην Ιταλία, αφού επαινέθηκε από την πολιτικό Έμμα Μπονίνο. Το 2019, ήταν υποψήφια για το βραβείο Minazzi-Environmentalist της χρονιάς

από την Legambiente, έναν Ιταλικό οργανισμό για την προστασία του περιβάλλοντος. Κάποιες φορές τα MME αναφέρονταν σε αυτήν ως "La Regina delle Capre Felici" ("η Βασίλισσα των χαρούμενων κατσικιών").

Στις 29 Δεκεμβρίου 2020, η Gudeta απεβίωσε σε ηλικία 42 ετών.

OPG Marija Komić

S. Matrin 5, Vodnjan, Κροατία

Τηλέφωνο: +385 (0)923490790

E-mail: opg.comic@gmail.com

www.facebook.com/opg.komic

Η **OPG Komić** ασχολείται με την παραγωγή φαρμακευτικών βοτάνων, ελαιόλαδου, μελιού και συλλογής άγριων βοτάνων, καθώς και την παραγωγή προϊόντων για καλλυντικούς και διατροφικούς σκοπούς. Φροντίζουμε όλες τις φυτείες μας (ελιές, λεβάντα, δεντρολίβανο, φασκόμηλο) με οικολογικά μέσα και φέτος είμαστε καταχωρημένοι στην στον Κατάλογο θεμάτων βιολογικής παραγωγής για καλλιέργεια και επεξεργασία φυτών στο τελικό προϊόν. Βασίζουμε την ιδέα παραγωγής μας στην παραδοσιακή χρήση των φυτών της χερσονήσου της Ίστρια με έμφαση στην επιστημονική προσέγγιση και την σωστή χρήση των πόρων. Είμαστε πολύ δραστήριοι στην εκπαίδευση και στα πρακτικά εργαστήρια για δράσουμε σχετικά με αντίληψη των ανθρώπων για καλύτερη επιλογή και χρήση προϊόντων για τρόφιμα και καλλυντικά, δίνοντας έμφαση στις θεραπευτικές και φαρμακευτικές τους ιδιότητες.

Δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στο εκπαιδευτικό τμήμα του νεότερου πληθυσμού που λαμβάνει χώρα σε επίπεδο δημοτικού, έτσι ώστε τα τελευταία τέσσερα χρόνια μέσω του προγράμματος "Άγρια φυτά στη διατροφή - επιστήμη και παράδοση" εκπαιδεύσεις και πρακτικά εργαστήρια επεσήμαναν την αξία των άγριων φυτών σε όλη την ιστορία της περιοχής μας, την επιστημονική διάσταση της σωστής κατανάλωσης, της αναγνώρισης και των πιθανών κινδύνων της ανεπαρκούς προσέγγισης του θέματος.

Φυσικά, η κατάσταση του COVID 19, από την οποία δυσκολευόμαστε να βγούμε, ήταν μεγάλο πλήγμα για εμάς, αλλά δεν τα παρατάμε στην παραγωγή.

Η γκάμα των προϊόντων μας έχει ως εξής: κρέμες προσώπου, ενυδατικό χειλιών, διάφορα λάδια σώματος, υδρολύτες, αιθέρια έλαια, άλατα μπάνιου, σακουλάκια με αποξηραμένα άνθη λεβάντας. Τα παρακάτω προϊόντα βρίσκονται σε φάση ανάπτυξης και σε λίγο καιρό θα είναι διαθέσιμα: κρέμα χεριών, σαπούνια - υγρό και στερεό, έλαιο αντηλιακού, αποσμητική ράβδος.

Danijela Marković

PPG; Oglađenovac, Valjevo (Serbia)

<https://zenskapijaca.rs/>
www.facebook.com/gazdinstvomarkovic014

Η Danijela Marković είναι μια νεαρή αγρότισσα από την περιοχή Valjevo. Στις εγκαταστάσεις της στο χωριό Oglađenovac, δημιουργεί πεντανόστιμες μαρμελάδες, γλυκά και χυμούς από φρούτα.

Μακριά από το θόρυβο και τη ρύπανση, σε υψόμετρο 340 μέτρων βρίσκεται το χωριό μας. Η οικογενειακή μας φάρμα "Marković" είναι κρυμμένη στις ομορφιές του, περιτριγυρισμένη από δάση, λιβάδια και πηγές. Στην φάρμα, παραδοσιακά, ασχολούμαστε με την καλλιέργεια φρούτων, κυρίως δαμάσκηνων και βατόμουρων. Επεξεργαζόμαστε επίσης τα φρούτα και τα λαχανικά μας μετατρέποντας τα σε νόστιμα και υγιεινά χειροποίητα γλυκά του χειμώνα, διατηρώντας την παράδοση των γιαγιάδων μας.

Το βασικό χαρακτηριστικό και αυτό που με υπερηφάνεια επισημαίνουμε είναι ότι προσπαθούμε για ποιότητα, όχι για ποσότητα. Πιστεύω ότι το κύριο πλεονέκτημά της φάρμας μας είναι η προστασία της φύσης από εμάς και η μοναδικότητα του εδάφους στο οποίο καλλιεργούμε τα φρούτα μας και η προσεκτική επεξεργασία χρησιμοποιώντας παραδοσιακές συνταγές, αλλά και η θέλησή μας για καινούριες γνώσεις και δεξιότητες. Αυτό που θα χαρακτήριζα σαν αδυναμία και σε τι πρέπει να δουλέψω περισσότερο είναι η ανεπαρκής προβολή των προϊόντων που ετοιμάζω με φροντίδα και αγάπη. Γνωρίζοντας αυτό το μειονέκτημα, που αποτελεί εμπόδιο για τις περισσότερες γυναίκες που ασχολούνται με τη γεωργία και την παραγωγή φρέσκων και υγιεινών τροφίμων, προσπαθούμε να βρούμε μια λύση στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Έτσι, επιθυμώντας να γίνουμε περισσότερο ενδιαφέρουσες στην αγορά, κάποιες από εμάς ίδρυσαν μια άτυπη ομάδα που ξεκίνησε να πουλάει προϊόντα online μέσα από την πλατφόρμα www.zenskapijaca.rs.

Για κάποιες γυναίκες που είναι αγρότισσες ή θα ήθελαν να ασχοληθούν με την γεωργία και την παραγωγή φρέσκου και υγιεινού φαγητού, θα έλεγα ότι η ποιότητα και η υπομονή είναι το κλειδί για την επιτυχία.

Γεωργία Γιαννάρου

Αστυπάλαια, Δωδεκάνησος,
Ελλάδα

Τοπικά γλυκά & γαλ/κα

Η επιχείρησή μου ξεκίνησε πριν 20 χρόνια στην Αστυπάλαια.

Κατάφερα να δημιουργήσω γευστικά τοπικά γλυκίσματα και είχα το δικό μου χωράφι και ζώα, γι' αυτό αποφάσισα να κερδίσω το δικό μου εισόδημα ώστε να μην χρειάζεται να βασίζομαι στον σύζυγό μου.

Στην οικογένειά μας ανήκει ένα ξενοδοχείο, στο οποίο δουλεύουμε κυρίως την περίοδο του καλοκαιριού, με αποτέλεσμα εκείνη την περίοδο τα πράγματα να είναι πιο πιεστικά για εμένα που την ίδια στιγμή συνδυάζω και τις δύο μου δουλειές. Ευτυχώς, οι αδελφές μου ήταν διατεθειμένες να με βοηθήσουν να τις συνδυάσω, οπότε ήταν πιο εύκολο να συνεχίσω όλα αυτά τα χρόνια.

Σαχαροπλαστείο "Ζαφωρά"

Παράγω τοπικά γλυκίσματα, τα λεγόμενα «ξεροτήγανα» που τα προσφέρουν σαν γαμήλιο κέρασμα εδώ στην Αστυπάλαια. Αρέσουν πολύ και στους τουρίστες και έτσι έχουν μεγάλη ζήτηση το καλοκαίρι. Φτιάχνω επίσης τοπικά μπισκότα, φρέσκο γάλα, παξιμάδια, παστέλια και γλυκά σε βάζα. Τα περισσότερα από αυτά καλύπτουν τις ανάγκες των κατοίκων του νησιού αλλά υπάρχουν κάποια τα οποία προωθώ στην Ελλάδα μέσα από γνωστούς και φίλους. Η επιχείρησή μου δεν είναι επίσημη καθώς δεν μπορώ να διατηρήσω το κόστος λόγω της υψηλής φορολογίας. Σε περίπτωση που η επιχείρησή μου γίνει πιο κερδοφόρα και μπορώ να καλύψω το κόστος, ίσως αυτό αλλάξει.

Το πλεονέκτημα αυτής της δουλειάς είναι ότι μου προσφέρει οικονομική ανεξαρτησία και την ίδια στιγμή δουλεύω με την οικογένειά μου και διατηρώ την τοπική παράδοση. Το μειονέκτημα είναι ότι κάποιες φορές μπορεί να μην είμαι σε θέση να διαχειριστώ την μεγάλη ζήτηση, ειδικά την περίοδο του καλοκαιριού καθώς εργάζομαι και στο ξενοδοχείο του συζύγου μου. Αντίθετα, τον χειμώνα έχω ένα πολύ χαμηλό εισόδημα το οποίο δεν είναι επαρκές.

Όσο αφορά την τεχνολογία, δεν έχω χρησιμοποιήσει τίποτα άλλο παρά μόνο μια μηχανή αλευριού. Η κόρη μου μου πρότεινε να αναρτήσω τα προϊόντα μου στο Facebook και να τα προωθήσω στο εξωτερικό. Ανάρτησε κάποιες φωτογραφίες στο σελίδα της στο Facebook, αλλά φοβάμαι πως θα έχω προβλήματα με την εφορία εφόσον η επιχείρησή μου δεν είναι καταγεγραμμένη.

Τώρα με την κατάσταση της πανδημίας, μπορώ να πω πως παρόλο που δεν είχα μεγάλο εισόδημα, βοήθησα πολύ την οικογένειά μου κατά την διάρκεια αυτής της περιόδου. Οι τουρίστες ήταν λιγότεροι αυτήν την περίοδο στην Ελλάδα και το οικογενειακό εισόδημα από την επιχείρηση του συζύγου μου μειώθηκε δραματικά. Επίσης, οι κάτοικοι του νησιού προτίμησαν να καλύψουν τις ανάγκες τους στο νησί παρά να αγοράσουν από την Αθήνα, οπότε η χειμερινή μου πελατεία αυξήθηκε κάπως.

Αυτές οι γυναίκες που σκέφτονται να ακολουθήσουν τον δρόμο μου, είναι ευπρόσδεκτες να το κάνουν. Τους προτείνω να το εφαρμόσουν επίσημα και να προωθήσουν την δουλειά τους μέσα από το Facebook και να αποκτήσουν πελάτες και από το εξωτερικό. Είναι μια υπέροχη δουλειά εάν την αγαπάς και ακόμα καλύτερη ένα μπορεί να σε στηρίζει οικονομικά

Angela Maria Zeoli

Oro del Sannio

San Croce del Sannio, Campania, Ιταλία

www.ordelsannio.it

www.facebook.com/OroDelSannio/

www.instagram.com/ordelsannio/

www.pinterest.it/ordelsannio/

twitter.com/ordelsannio

Κληρονόμησα το έργο μου από την μητέρα μου, η οποία με τη σειρά της το κληρονόμησε από την γιαγιά μου. Η φάρμα είναι συνολικά 10 εκτάρια, στο χωριό Santa Croce del Sannio στην επαρχία του Μπενεβέντο, και διοικούνται πάντα από γυναίκες. Ως παιδί, ακολουθούσα τη γιαγιά μου στην ανακάλυψη φαρμακευτικών βοτάνων και περίμενα τους, οι οποίοι μετακινούνταν εποχιακά δύο φορές τον χρόνο με τα πρόβατά τους (ένα είδος ποιμαντισμού ή νομαδισμού), διέσχισαν την διαδρομή Pescasseroli-Candela, σταματούσαν στην κοιλάδα κάτω από το σπίτι μου και τους υφαίναμε βιαστικά "fascère" (δεσμίδες) και ως αντάλλαγμα μας έδιναν τυρί και ριγκότα. Γοητευμένη από τις πεδιάδες και τα ζώα, το πανεπιστημιακό μου μάθημα στη Σχολή Γεωπονικών Επιστημών, με το οποίο ήλπιζα να βελτιώσω την επιχείρησή μου, ήταν ένα ξεπερασμένο συμπέρασμα. Παραδόξως, οι πανεπιστημιακές μου σπουδές έπληξαν σοβαρά τη ρομαντική μου αντίληψη για την αγροτική ζωή. Έμαθα ότι η σύγχρονη γεωργία πρέπει να είναι παραγωγική, εντατική, να εκμεταλλεύεται τη γη και τα ζώα, να χρησιμοποιεί χημικά λιπάσματα, φυτοφάρμακα και μυκητοκτόνα για να αποκτήσει τη μεγαλύτερη δυνατή ποσότητα προϊόντων. Μόλις αποφοίτησα, πεπεισμένη ότι η "σφραγίδα" της γης της οικογένειάς μου δεν θα μπορούσε να μου εγγυηθεί μέλλον, ζήτησα εργασία αλλού.

Μου πήρε σχεδόν τριάντα χρόνια για να φτάσω εκεί από όπου ξεκίνησα, με την νέα μου αντίληψη ότι δεν πρέπει να εκμεταλλευόμαστε την γη αλλά να την

φυλάμε σαν χρυσό. Έτσι, ανέλαβα την φάρμα από την μητέρα μου και της έδωσα ένα καινούριο όνομα, Oro del Sannio, και μια καινούρια ζωή. Όχι πλέον παραδοσιακή γεωργία, αλλά μια βιολογική αγρο-βοτανική φάρμα, που καλλιεργώ φαρμακευτικά βότανα, λαχανικά από ιστορικές ποικιλίες που ανακτώνται καλλιεργημένα σε συνεργατικούς κήπους, προσφέρει πολυλειτουργικότητα, αγροτική φιλοξενία και είναι εκπαιδευτικό αγρόκτημα. Εκεί παράγω φυσικά καλλυντικά από πρώτες ύλες τροφίμων και έχω ένα μικρό κοπάδι προβάτων για την παραγωγή μαλλιού και ζώων.

Τα πλεονεκτήματα είναι πολλά, από την εγγύτητα του αγροκτήματος έως τη χιλιετή διαδρομή «το βασιλικό ποιμενικό μονοπάτι Pescasseroli-Candela», ιστορική διαδρομή μετακίνησης και αυθεντικό ορυχείο βιοποικιλότητας, από τα οποία προέρχονται οι σπόροι φαρμακευτικών φυτών που καλλιεργούνται στο αγρόκτημα, έως τη παρουσία μιας πηγής προς την κάτω πλευρά του αγροκτήματος που επιτρέπει τη συνεχή παροχή νερού για άρδευση, τη φυσική γονιμότητα της γης, που δεν αξιοποιήθηκε ποτέ για εντατική γεωργία και την παρουσία δασών που επιτρέπουν εύκολη διαδρομή για πεζοπορία.

Το μέγεθος της φάρμας, με μόνο 7 εκτάρια καλλιεργήσιμης κατακερματισμένης γης είναι σίγουρα ένα σημείο αδυναμίας, καθώς και το υψόμετρο (ψηλοί λόφοι, 700 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας) και το δύσκολο κλίμα που περιορίζουν τους κύκλους παραγωγής και τις εκδρομές.

Οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν ευκαιρίες που ήταν κάποτε αφάνταστες ακόμα και σε εταιρείες σαν την δική μου, μακριά από μεγάλες αστικές περιοχές και παραδοσιακές τουριστικές διαδρομές. Η εταιρεία είναι προμηθευτής της Rainbow GAS (Ηθική Ομάδα Καταναλωτών) του Μπενεβέντο και χρησιμοποιεί το ηλεκτρονικό εμπόριο κυρίως για την πώληση ελαιόλαδου, το οποίο είναι ποσοτικά το πιο σημαντικό προϊόν.

Η εταιρεία, δεδομένου του μικρού μεγέθους της, έχει εξειδικευμένες παραγωγές που πουλάει κυρίως στην Rainbow GAS και σε τοπικούς πελάτες. Επίσης σχετική είναι η εκπαιδευτική δραστηριότητα της φάρμας.

Η πανδημία περιόρισε δραστικά τις πωλήσεις και μηδένισε τις επισκέψεις σχολείων. Προκειμένου να προσφέρουμε στα σχολεία μια κερδοφόρα και ασφαλή επίσκεψη, εφοδιάζουμε, δίπλα στο κέντρο του της φάρμας, μία εκπαιδευτική περιοχή περίπου 1000 τετραγωνικών μέτρων, με θεραπευτικά φυτά (αρωματικά, αλιμουργικά, για βαφή, για ροφήματα, φαρμακευτικά), έναν μικρό οπωρώνα με ξεχασμένα φρούτα και ένα «μονοπάτι των αισθήσεων» το οποίο είναι ένα μονοπάτι οριοθετημένο από θεραπευτικά φυτά και στρωμένο με διάφορα φυσικά υλικά, για να το περπατήσουν με γυμνά πόδια.

Ester Geissa Đurić

ΟΙ ιδιοκτήτες του ελαιοτριβείου *Baioco* είναι η *Ester Geissa Đurić* με το σύζυγο της *Andrej*.

Baioco d.o.o.
 Michele della Vedova 55
 52216 Galižana, Κροατία
 Τηλέφωνο: +385 52 511 473
 Email: info@baioco.eu

Είμαι μηχανικός αγρονομίας με εξειδίκευση στα μεσογειακά φυτά και την ελαιοκαλλιέργεια. Κατά τη διάρκεια της εμπειρίας μου, εντόπισα τα προβλήματα των χημικών διεργασιών στη γεωργία, τις ανεπανόρθωτες βλαβερές επιπτώσεις τους στα φυτά, τα ζώα, το έδαφος, ολόκληρο το οικοσύστημα και συνεπώς στους ανθρώπους.

Το ελαιοτριβείο Baioco λειτουργεί από το 1918 και το 1996 έγινε ιδιοκτησία της οικογένειας Đurić, διατηρώντας την παράδοση και παράγοντας εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο υψηλής ποιότητας. Το 2003, ξεκινήσαμε με την εισαγωγή σύγχρονων μηχανών και σήμερα συνεχίζουμε τις τεχνολογικές καινοτομίες για τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και τη διατήρηση της παραγωγής ενός από τα καλύτερα έξτρα παρθένα ελαιόλαδα στον κόσμο.

Ένα ενδιαφέρον ανέκδοτο που οι ντόπιοι λένε αστειευόμενοι είναι ότι ρέει ελαιόλαδο αντί για αίμα μέσα

από τις φλέβες του Andrej đurić, του αρχηγού της οικογένειας, καθώς πάντα μιλάει για την καλλιέργεια της ελιάς με πάθος και ζήλο. Ο Andrej έχει την ικανότητα να μεταφέρει το πάθος του σε άλλους, το ίδιο και σε εμένα. Σήμερα εργαζόμαστε μαζί στην οικογενειακή μας παραγωγή. Για εμάς, αυτή η δουλειά είναι κάτι περισσότερο από πάθος, είναι η φύση μας. Γεννιόμαστε και

μεγαλώνουμε περιτριγυρισμένοι από ελιές, αναπνέουμε μαζί τους, ζούμε μαζί τους, χαιρόμαστε και υποφέρουμε μαζί τους, και καταναλώνουμε ελαιόλαδο από νεαρή ηλικία. Είμαστε εγγύηση για τους πελάτες. Εκτός από την παραγωγή εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου υψηλής ποιότητας, για να έχουμε πιστοποιητικό βιολογικής

καλλιέργειας, πρέπει να περάσουμε αυστηρούς ελέγχους σε όλους τους τομείς παραγωγής - από ελαιώνες, συγκομιδή, την άφιξη της ελιάς στο μύλο έως τον έλεγχο της συνολικής διαδικασίας παραγωγής. Είναι μια μακρά και δαπανηρή διαδικασία, αλλά εμείς τηρούμε με περηφάνια.

Εφαρμόζουμε τη διαδικασία σε 2 φάσεις, επιλέγουμε τις ελιές με το χέρι και χρησιμοποιούμε ελάχιστο νερό, κάτι που οδηγεί στην παραγωγή υψηλής ποιότητας ελαιόλαδου.

Στην τελευταία φάση παραγωγής, διαχωρίζοντας τον πολτό από το στέρεο υλικό, παίρνουμε το λεγόμενο "nocciolino", καθαρό, στεγνό και κορυφαίας ποιότητας που είναι 100% οργανικό και αμέσως έτοιμο για χρήση. Ήμασταν οι πρώτοι στην Κροατία που ξεκινήσαμε την παραγωγή αυτής της πηγής ενέργειας, η οποία είναι πολύ πιο καθαρή, φθηνότερη και πιο θερμιδική από τα σφαιρίδια και τα καυσόξυλα και το χρησιμοποιούμε επίσης για τη θέρμανση του ελαιοτριβείου και του σπιτιού μας. Η βιολογική παραγωγή είναι το μέλλον, η προστασία της ανθρωπότητας και ο αγώνας για την επιβίωση του πλανήτη. Επενδύοντας στη γνώση, την τεχνολογία και την οικολογία, έχουμε γίνει ένα σύγχρονο ελαιοτριβείο με ένα από τα υψηλής ποιότητας και βραβευμένα ελαιόλαδα. Είμαστε περήφανοι που ανήκουμε σε αυτόν τον μικρό κύκλο αγροτών που συμβάλλουν στην ευημερία και το μέλλον των παιδιών μας και ολόκληρης της Γης μέσω της υπεύθυνης γεωργίας. Αντιμετωπίζοντας μια πτώση των επισκέψεων στο κατάστημά μας στο Vodnjan (λόγω περιορισμένης κίνησης λόγω της πανδημίας) και για να κάνουμε τις πωλήσεις πιο προσιτές, βελτιώσαμε την ιστοσελίδα μας με το ηλεκτρονικό κατάστημα www.baioco.eu. Μας ενθαρρύνει το γεγονός ότι οι άνθρωποι στρέφονται όλο και περισσότερο στην ποιότητα, την υγιεινή και τη βιολογική διατροφή.

Jasmina Milivojević

PPG

Vrelo, 14210 Ub
(Σερβία)

ανήκουν τα

2 και νοικιάζω τα άλλα 2. Στα χωράφια, κάτω από τον ανοιχτό ουρανό,

παράγω εποχιακά λαχανικά. Έχουν δημιουργηθεί 17 θερμοκήπια (το καθένα 30 μέτρα) σε 6.000 τ.μ. για να επεκταθεί η περίοδος παραγωγής λαχανικών μέσα στον χρόνο. Καλλιεργώ κολοκύθια, γλυκές πιπεριές και λάχανα από φυτικές καλλιέργειες. Προσφέρω μια ποικιλία ειδών. Έτσι τα χωράφια μου είναι πολύχρωμα όταν ωριμάζουν οι κίτρινες, πράσινες και κόκκινες πιπεριές, όταν τα πράσινα και κόκκινα λάχανα καλύπτουν την γη ή όταν τα κολοκύθια ανθίζουν και δίνουν καρπούς.

Θα έλεγα στις γυναίκες να παράγουν κυρίως υγιεινά και ποιοτικά προϊόντα, επειδή η επιβίωση στον πλανήτη εξαρτάται από τον εαυτό μας.

Θα τους έλεγα επίσης ότι δεν πρέπει να φοβούνται να

Πλεονεκτήματα

- κίνητρο, αρμονία, αποφασιστικότητα και επιμονή
- γνώση και εμπειρία
- παραγωγή λαχανικών σε θερμοκήπιο
- χωρίς πιστωτική επιβάρυνση
- φρέσκα λαχανικά υψηλής ποιότητας

Μειονεκτήματα

- έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, μηχανήματα επεξεργασίας και οχήματα διανομής
- μη αναπτυγμένο δίκτυο πωλήσεων

εισέλθουν σε αυτόν τον τύπο παραγωγής και να μην φοβούνται τις προκλήσεις. Θα τους πρότεινα να διαφοροποιήσουν τα γεωργικά τους προϊόντα και να επιλέξουν περισσότερες διαφορετικές καλλιέργειες γιατί εάν χάσετε από μια συγκομιδή, μπορείτε να την καλύψετε με τα κέρδη από τις άλλες καλλιέργειες.

Δερβένη Βασιλική

Αμπελάκια Λάρισας, Ελλάδα

Παραγωγή κάστανου

Το 1935 η οικογένειά μου έλαβε μερικά χωράφια από την Δασική Υπηρεσία, περίπου 50 στρέμματα. Φυτέψαμε κάστανους και για τα τελευταία 45 χρόνια που ανέλαβα τη φροντίδα τους.

Τα τελευταία χρόνια, δεν υπάρχει μεγάλη ζήτηση στα κάστανους. Είναι δύσκολο να διατηρηθούν και τα χωράφια βρίσκονται σε μια δυσπρόσιτη περιοχή, κάτι που ήταν πολύ δύσκολο για εμάς. Ωστόσο τα τελευταία 10 χρόνια η ζήτηση του κάστανου αυξάνεται ραγδαία. Ως αποτέλεσμα, οι γαιοκτήμονες κάστανων ενδιαφέρθηκαν περισσότερο και άρχισαν να φροντίζουν τη γη τους, φέρνοντας μηχανήματα για άρδευση. Επειδή είναι βουνό, κανένα τρακτέρ δεν μπορεί να εισέλθει στο κτήμα μας και το μεγαλύτερό μας πρόβλημα είναι ότι ως πρώτη ύλη, το κάστανο είναι ένα υλικό που σαπίζει εύκολα.

Το κάστανο χωρίζεται σε κατηγορίες. Η κατηγορία Α είναι δύσκολο να παραχθεί στην περιοχή μας (Αμπελάκια) λόγω του μικροκλίματος της περιοχής. Ως αποτέλεσμα, τα μεγάλα σούπερ μάρκετ δεν τα προτιμούν. Οι καιρικές συνθήκες πρέπει να είναι ευνοϊκές για μια τέτοια παραγωγή. Η κατηγορία Β, που είναι η πιο κοινή εδώ, εξάγεται στην Ιταλία όπου υπάρχει μεγάλη ζήτηση.

Το πλεονέκτημα αυτής της επιχείρησης είναι η ανεξαρτησία που προσφέρει. Σου επιτρέπει να δουλεύεις στην δική σου γη και ταυτόχρονα τον υπόλοιπο χρόνο να ασχολείσαι με άλλες καλλιέργειες, επειδή τα κάστανους είναι μια εποχιακή καλλιέργεια. Διαφορετικά, η γεωργική εργασία είναι πάντα πιο δύσκολη, μπορεί να δουλέψετε και να μην πληρωθείτε. Πριν μερικά χρόνια ήταν πιο δύσκολο. Τα τελευταία χρόνια, χάρη στον τοπικό Συνεταιρισμό τα πράγματα βελτιώθηκαν. Οι δυσκολίες που αντιμετώπισα φέτος με την πανδημία ήταν η δυσκολία στην εύρεση προσωπικού. Λόγω του περιορισμού στις μετακινήσεις λόγω του COVID, οι εργαζόμενοι από άλλες περιοχές δεν μπορούσαν να έρθουν να εργαστούν στα Αμπελάκια. Το κάστανο πρέπει να μαζευτεί τη σωστή στιγμή, ώστε να μην χαλάσει. Το αποτέλεσμα ήταν ότι μέρος της παραγωγής χάθηκε λόγω αυτής της κατάστασης.

Μια συμβουλή μου στις γυναίκες που θέλουν να ακολουθήσουν αυτή την καριέρα είναι να αγαπάνε το έδαφος, να μάθουν όσο περισσότερα μπορούν και να τολμήσουν να ξεκινήσουν, ακόμα κι αν δεν ξέρουν πως να δουλέψουν από την πρώτη μέρα. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν ότι θα εργαστούν σε αντίξοες συνθήκες.

Il Fuco e L'Operaia

Via dell'Ovile 10, Cerveteri (Ρώμη), Ιταλία

www.ilfucoeloperaia.it

www.facebook.com/ilfucoeloperaia

Το **Il Fuco e L'Operaia** είναι ένα οικογενειακό πρόγραμμα γεωργίας που γεννήθηκε από το πάθος το δικό μου (Φεντερικα) και της Βαλέρια για φιλική προς το περιβάλλον γεωργία και καλλιέργεια. Το έργο μας ξεκίνησε το 2014 και εξελίχθηκε σε πραγματική εταιρία το 2016 όπου εγώ είμαι η ιδιοκτήτης και η Βαλέρια η εργαζόμενη. Σήμερα εκτρέφουμε περισσότερες από 200 οικογένειες *Apis Mellifera Ligustica* (ένα Ιταλικό είδος μέλισσας) με την μόνιμη μέθοδο στην περιοχή του Cerveteri, καλλιεργούμε έναν ελαιώνα με περισσότερα από 350 φυτά είδους Frantoio, Leccino και Pendolino. Παράγουμε μέλι από μικτά άνθη, πρόπολη, κερί μέλισσας και σμήνη· προσφέρουμε υπηρεσίες όπως επικονίαση του θερμοκηπίου και των καλλιεργειών στο χωράφι και ανάκτηση του σμήνους. Ασχολούμαστε επίσης με το *Api Didattica* (έναν οργανισμό που στηρίζει και προωθεί την κουλτούρα της μέλισσας) μέσω βιωματικών εργαστηρίων που απευθύνονται σε παιδιά και ενήλικες, και προσφέρουμε για εκδηλώσεις και γάμους *Bombomiele* (χάρες) φτιαγμένες από μέλι. Τα δυνατά μας σημεία είναι το πάθος και η ομαδική δουλειά μας, χωρίς τα οποία όλες οι καθημερινές δυσκολίες θα ήταν ανυπέρβλητες. Είμαστε μια μικρή εταιρία, εύκολη στην διαχείριση και πολύ ευέλικτη. Ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός είναι ότι ξεκινήσαμε μια εταιρεία και σταθμίσαμε τις επενδύσεις κάνοντας μικρά βήματα και προσαρμόσαμε το δρόμο στις ανάγκες και τις δυνατότητές μας. Η εκπαίδευση ήταν και θα είναι πάντα η βάση στην οποία στηρίζουμε τα μελλοντικά μας σχέδια, καθώς είναι απαραίτητη για να ενισχύσουμε την αξία των παραγόμενων προϊόντων και την τοποθέτησή τους στην αγορά για αποτελεσματικές πωλήσεις. Η επιλογή της παραγωγής είναι δύσκολο να επιτευχθεί. Οι αδυναμίες είναι, η υπερβολική προσαρμογή των δραστηριοτήτων μπορεί να οδηγήσει σε βραχυπρόθεσμους κινδύνους στην λήψη αποφάσεων και την διαχείριση. Αυτός είναι ένας καλός τρόπος για να διασφαλίσετε ότι τα προϊόντα της εταιρείας είναι ανταγωνιστικά. Οι προβολές στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι αγορές και το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι εξαιρετικές ευκαιρίες. Ένα από τα κύρια μέσα πώλησης των προϊόντων μας είναι οι άμεσες πωλήσεις, καθώς όμως δεν υπάρχουν δραστήριες αγορές αποφασίσαμε να επενδύσουμε σε καμπάνιες μάρκετινγκ ηλεκτρονικού εμπορίου και κοινωνικών μέσων.

OPG Ana Sarvan

Mohoroviđićeva 1,

52000 Pula, Κροατία

Phone: +385(0)953556089

E-mail: ana.servan@gmail.com

Είμαι η ιδιοκτήτρια και η μόνη υπάλληλος της οικογενειακής φάρμας Sarvan. Στις αρχές του χρόνου υπέβαλα αίτηση στον οργανισμό πιστοποίησης AgriBioCert, ο οποίος εκτελεί την πρώτη εποπτεία για την βιολογική γεωργία, έγινα μέλος στην ένωση Istrian eco product (Οικολογικό προϊόν Ιστρίας), και προσέφερα τα προϊόντα μου σε οικολογικές αγορές.

- Από μικρή, περνούσα τον ελεύθερο χρόνο μου με τους παππούδες μου στην ιδιοκτησία τους κοντά στην Lobarika, όπου, εκτός από το να καλλιεργούν την γη, έτρεφαν και χοίρους, μόνο για να συνεχίσουν να καλλιεργούν την γη και να παράγουν λαχανικά όλα αυτά τα χρόνια. Φυσικά, εκείνη την εποχή, δεν σκεφτόμουν καν, πόσο μάλλον να φανταστώ, να καλλιεργώ λαχανικά ως δουλειά μου. Ωστόσο, δουλεύοντας την Ανατολική Ευρώπη, επιστρέφοντας στην πόλη, έκανα καθημερινά ταξίδια στο Κορωμάνο και επέστρεφα, η γέννηση της κόρης μου, το ρήγμα μεταξύ εργασίας, παιδιού, νηπιαγωγείου και φροντίδας των ηλικιωμένων και κουρασμένων γιαγιάς Μαρίας και του παππού Velja, με έκανε να σκεφτώ έντονα για τις προτεραιότητες και τις επιθυμίες.

Και, είπα - αρκετά! Τρία εκτάρια γης που δεν απέχουν πολύ από την Lobarika στέκονται ημι-καλλιεργημένα, αρκετά παραμελημένα, και για εμένα το ότι υπήρχε η

«οικολογική» διάσταση ήταν ενδιαφέρον. Ακολούθησε μια συνομιλία με τους γονείς μου, οι οποίοι, παραδόξως, με υποστήριξαν ανεπιφύλακτα. Οι παππούδες μου ήταν ευχαριστημένοι ακόμη και αν δεν ήταν σίγουροι τι θέλω πραγματικά και ο αδελφός μου Nadao υποσχέθηκε να με βοηθήσει. Καλλιεργώ σχεδόν ένα εκτάριο γης, μελετώ εντατικά και συγκεντρώνω γνώσεις. Ο πρώτος χρόνος είναι πίσω μου. Ακόμα παράγω μόνο φρέσκα προϊόντα, αλλά ελπίζω να αναπτυχθώ αρκετά και να ξεκινήσω την επεξεργασία τους. Προς το παρόν, βασίζομαι μόνο στις άμεσες πωλήσεις, στην ιδιοκτησία μου, παρευρίσκομαι στις οικολογικές αγορές αλληλεγγύης στην Πούλα, το Ρόβιντζ και το Νοβγκράντ, και μέσω οικολογικών ομάδων αλληλεγγύης, έχω παραγγελίες για τα προϊόντα μου.

Πρέπει να τονίσω ότι για εμάς, τους μικρούς πιστοποιημένους βιολογικούς παραγωγούς, τους οποίους δεν τους φροντίζει πάρα πολύ το σύστημα, η ενοποίηση

στην ένωση οικολογικών προϊόντων Istrian, οι πωλήσεις σε οικολογικές αγορές αλληλεγγύης και η αμοιβαία κοινωνικοποίηση και ανταλλαγή εμπειριών άνοιξαν τη δυνατότητα καλύτερης εργασίας και προόδου, καθώς και τ μάρκετινγκ προϊόντων και συντήρησης της παραγωγής. Υποστηρίξαμε και βοηθήσαμε ο ένας τον άλλον σε όλη την πανδημία.

Vesna Milić

Το γεωργικό μου νοικοκυριό ασχολείται με την καλλιέργεια χωραφιών και την εκτροφή αγελάδων. Κληρονόμησα την ιδιοκτησία από τον παππού μου, αλλά η φάρμα υπάρχει για πάνω από 100 χρόνια. Στην αρχή, η κληρονομιά ήταν 9.5 εκτάρια γης, και στην συνέχεια επεκτάθηκε ορατά από τα 5 εκτάρια που αγοράστηκαν. Λόγω της επέκτασης των ζώων, έχουμε επίσης νοικιάσει ένα μεγάλο μέρος της αρόσιμης γης. Έτσι, σήμερα στην φάρμα μας, καλλιεργούμε συνολικά 60 εκτάρια γης. Ο σύζυγός μου, Aleksandar και εγώ δουλεύουμε στο κτήμα καθημερινά, ενώ η μεγαλύτερη κόρη μας βοηθάει με το άρμεγμα των αγελάδων και διάφορες άλλες δουλειές στο σπίτι, και οι μικρότερες κόρες μας βοηθούν με την συλλογή σανού. Προς το παρόν, σπέρνουμε καλαμπόκι, σόγια, σιτάρι και ηλιοτρόπια. Παράγουμε τριγύλλι (αλφάλφα, μηδική) από ξεραμένα φυτά και έχουμε λιβάδια με χόρτα για βοσκή. Πουλάμε ένα μικρότερο μέρος των ετήσιων αποδόσεων της γης, ενώ χρησιμοποιούμε το μεγαλύτερο μέρος της συγκομιδής για τη διατροφή των βοοειδών και των αγελάδων. Τα έσοδα από την πώληση γάλακτος στηρίζουν ολόκληρη την οικογένεια και παρέχουν κεφάλαιο κίνησης για επενδύσεις. Έτσι, οι αγελάδες και οι δαμαλίδες (νεαρές αγελάδες) μας φέρνουν εισόδημα, χαρά και δόξα. Στην έκθεση κτηνοτροφίας, το νοικοκυριό μας ανακηρύχθηκε ο καλύτερος παραγωγός κτηνοτροφίας στην περιοχή Koluvara, και λάβαμε επίσης το βραβείο για την καλύτερη δαμαλίδα.

Τα δυνατά σημεία είναι η αγάπη για τη δουλειά στη γεωργία και το πεδινό κλίμα στο οποίο βρίσκεται η ιδιοκτησία. Οι αδυναμίες μας είναι ότι ο μηχανισμός είναι ξεπερασμένος και πρέπει να ανανεωθεί με ένα πιο σύγχρονο τρακτέρ και συνδεδεμένα μηχανήματα.

Θα ήθελα να πω σε γυναίκες γεωργούς- να μην ντρέπονται για την δουλειά στην γεωργία γιατί είναι η πιο όμορφη δουλειά, ακόμα και εάν είναι μια από τις δυσκολότερες. Είναι σημαντικό να σηκωθείτε με το πρώτο φως του ήλιου για να επιτύχετε τα πάντα. Αλλά εσύ είσαι ο αρχηγός του εαυτού σου... Μια γυναίκα πρέπει να είναι ικανή να οργανώσει τα πάντα καλά. Η αρμονία, ο αμοιβαίος σεβασμός για όλα τα μέλη της οικογένειας και η καθοδήγηση των παιδιών να δέχονται καθημερινές δουλειές στο σπίτι είναι εξίσου σημαντικά. Εδώ και χρόνια, μια μεγάλη αγάπη τόσο για τα ζώα όσο και για τους ντόπιους αγρούς αναπτύσσεται. Είναι ένα πραγματικά υπέροχο συναίσθημα όταν η καρδιά σας είναι γεμάτη βλέποντας τα χωράφια να ανθίζουν.

PPG

14226 Jabučje, Lajkovac (Σερβία)

<https://zenskapijaca.rs/>

Ελίζα Ντούλη – Μαρμελίζα

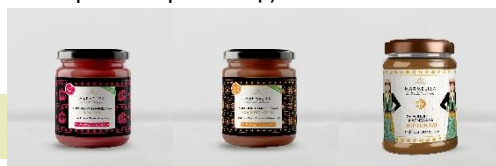
Νάουσα, Ελλάδα

<https://marmeliza.gr/>

www.facebook.com/Marmelizagr

Η επιχείρησή μου είναι η εταιρία Marmeliza. Ιδρύθηκε στην Νάουσα, το 2012. Η ιδέα προήλθε από την τεράστια ποσότητα των παραγόμενων φρούτων στην περιοχή μου τα οποία επεξεργάζομαι και μετατρέπω σε προϊόντα που συνδέονται στενά με την τοπική παράδοση. Στόχος είναι η παραγωγή φυσικών, νόστιμων και αρωματικών μαρμελάδων με ή χωρίς ζάχαρη, επιδόρπων, αποξηραμένων φρούτων και πέτσας (ένα χοντρό φύλλο ζελατίνας φρούτου, σκληρό, σε σκούρο χρώμα) χωρίς ζάχαρη με βάση τον παραδοσιακό τρόπο παρασκευής.

Τα δυνατά σημεία αυτής της επιχείρησης είναι η άμεση πρόσβαση στην άφθονη πρώτη ύλη που διατίθεται στην Νάουσα, της Ελλάδας. Ένα ακόμα πλεονέκτημα είναι ότι τα προϊόντα είναι αποτέλεσμα του εμπνευσμένου μίγματος της τοπικής παράδοσης και των εθίμων. Η συσκευασία είναι επίσης εμπνευσμένη από αυτό το πεδίο, και συγκεκριμένα από μια παράδοση που ονομάζεται Γενίτσαροι και Μπούλες. Οι αδυναμίες της εταιρείας είναι ο έντονος ανταγωνισμός.

Οι νέες τεχνολογίες συμβάλουν σημαντικά στην λειτουργία και την ανάπτυξη της επιχείρησης. Ο νέος τεχνολογικός εξοπλισμός παραγωγής δίνει την δυνατότητα στην εταιρεία να έχει πιο εξωστρεφή χαρακτήρα και να εξαγει προϊόντα σε Ευρωπαϊκές χώρες και στον υπόλοιπο κόσμο.

Δυστυχώς, οι συνέπειες του Covid 19 ήταν σημαντικές διότι οι πωλήσεις μειώθηκαν λόγω της κατάστασης και ειδικά η ακύρωση μεγάλων εκθέσεων έπαιξε σημαντικό ρόλο στο να μην αναπτυχθούν συνεργασίες και πωλήσεις της εταιρείας κυρίως στο εξωτερικό.

Η μόνη συμβουλή που θα μπορούσα να δώσω είναι ότι τίποτα δεν είναι τόσο εύκολο όσο φαίνεται, και χρειάζεται επιμονή και υπομονή για την επίτευξη των στόχων!

Armanda Sirotić Buzet

OPG Armanda, Κροατία

Τηλέφωνο: +385(0)915769576

Οργανικό μέλι

Η επιχείρησή μας ασχολείται με την παραγωγή και πώληση προϊόντων από μέλι και μέλισσες από το δικό μας μελισσοκομείο. Παρόλο που βρισκόμαστε στο κέντρο της Ίστρια, η ποικιλομορφία - κλίμα και βλάστηση - ευνοεί ότι σε αυτήν τη σχετικά μικρή περιοχή απολαμβάνουμε τα οφέλη από διάφορα φυτά μελιού ή βοσκότοπους μελισσών. Ξεκινώντας από το βόρειο τμήμα της Ίστρια, το Σίτσαριτζα, το οποίο είναι πλούσιο σε ερείκη μέχρι το κέντρο της Ίστρια όπου βασιλεύουν χιλιάδες ακακίες. Μετά την ανθοφορία τους, τα αγκάθια γίνονται κίτρινα στις καρστ περιοχές, ακολουθούμενα από κάστανα, ενώ το μπλε του φαρμακευτικού φασκόμηλου απλώνεται κατά μήκος της νότιας και ανατολικής ακτής της Ίστρια. Η παρακμή της γεωργικής καλλιέργειας της κεντρικής Ίστρια ευνοεί μια ποικιλία λουλουδιών, που δίνει μια ξεχωριστή γεύση στο μέλι από τα λουλούδια αυτά. Αυτή η ποικιλομορφία του φυτικού κόσμου μας επιτρέπει να δοκιμάσουμε τη φύση στην αρχική της μορφή. Καθώς ασχολούμαστε με τη μελισσοκομία από το 1980, στόχος μας είναι να παράγουμε και να

διατηρήσουμε τα προϊόντα από μέλι και μέλισσες με την πιο φυσική μορφή τους, έτσι ώστε να φτάσουν στο τραπέζι του καταναλωτή. Προσπαθούμε να κάνουμε τις κυψέλες μας καθώς και την περιποίηση των μελισσών όσο το δυνατόν πιο αρμονικά με τη φύση, γι' αυτό αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε με τη βιολογική παραγωγή μελιού. Από το 2002, είμαστε υπό την ειδική επίβλεψη του AgriBioCert Omišalj (έχουμε εγγραφεί στο Μητρώο Βιολογικών Παραγωγών από τον Δεκέμβριο του 2004), πράγμα που αποδεικνύει την πιστοποίηση βιολογικού μελιού που έρχεται στο τραπέζι των καταναλωτών από τα μελισσοκομεία μας. Μέσα σε όλα αυτά τα χρόνια είμαστε αναγνωρισμένοι στην αγορά ως μέλι A&Z από το Buzet. Αυτήν τη στιγμή είμαστε οι μόνοι πιστοποιημένοι παραγωγοί βιολογικού μελιού στην Ίστρια. Εκτός από το μέλι, προσφέρουμε σκόνη λουλουδιών, πρόπολη και σύμπλεγμα μελιού, μέλι με αποξηραμένα φρούτα, μέλι με κανέλα Κεϋλάνης και κρέμα μελισσών.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, επικεντρώσαμε όλες τις προσπάθειές μας στις πωλήσεις μέσω διαδικτύου και την ένταξη σε διαδικτυακές πύλες πωλήσεων. Με αυτόν τον τρόπο καταφέραμε να φτάσουμε κάπως στο τέλος του τρέχοντος έτους με την ελπίδα ότι το επόμενο θα είναι καλύτερο. Σίγουρα έχουμε υποστεί οικονομικές απώλειες, φόβο και αβεβαιότητα.

Liana Agostinelli

Φάρμα της Agostinelli Liana

 Contrada Campanaro n. 2,
82018 San Bartolomeo στο Galdo BN (Ιταλία)

Η φάρμα μας προέκυψε από μία γενεαλογική αλλαγή το 2009. Βρίσκεται στους λόφους του Fortore, στην επαρχία του Benevento, στο χωριό του San Bartolomeo στο Galdo. Στη φάρμα καλλιεργούνται δημητριακά, όσπρια και λαχανικά. Υπάρχουν διάφορες δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας προϊόντων μέσω ενός μικρού εργαστηρίου, γιατί πιστεύουμε ότι σε αυτήν τη δραστηριότητα μπορεί να υπάρχει ένα μεγάλο μέρος το οποίο χρειαζόμαστε για να καλλιεργήσουμε τη φάρμα. Η φάρμα επίσης υπήρξε το εργαλείο για την έναρξη των διαπραγματεύσεων με αγροτικές πολιτικές, όταν έγινα πρόεδρος των νέων αγροτών της CIA της περιοχής της Καμπανίας. Με αυτόν τον τρόπο, μπόρεσα να γνωρίσω πολλά πράγματα και να φανταστώ πως θα μπορούσε να είναι το μέλλον της φάρμας μου. Η φάρμα επωφελείται πολύ από την άμεση πώληση των προϊόντων. Όντας προϊόντα αριστείας που καλλιεργούνται χωρίς άρδευση, ήταν εύκολο να κερδίσουν πελάτες που από στόμα σε στόμα οδήγησαν στην αύξηση των πωλήσεων. Δυστυχώς, σήμερα ακόμα χρειαζόμαστε να βελτιώσουμε την υποδομή για να είναι πιο φυσικά προσβάσιμη, να γίνουμε πιο γνωστοί μέσω διαδικτύου, και να κλείσουμε

την εφοδιαστική αλυσίδα εντός της εταιρείας. Το διαδίκτυο προσφέρει κάθε μέρα τη δυνατότητα να μπούμε σε διαφορετικές ιστοσελίδες πωλήσεων. Μέχρι σήμερα, έχουμε επίσης παρουσία στην ιστοσελίδα πωλήσεων της CIA (Confederazione Italiana Agricoltori / Ιταλική Συνομοσπονδία Αγροτών). Αλλά ακόμη δεν εκμεταλλευόμαστε πλήρως όλες τις ευκαιρίες που μας προσφέρει οι μοντέρνες τεχνολογίες.

Ο Covid είχε έναν ισχυρό αντίκτυπο στις αγροτικές επιχειρήσεις γενικότερα, στην εταιρεία μας, κυρίως λόγω της έλλειψης εργατών για τη συγκομιδή της παραγωγής, ακριβώς τη στιγμή που ο ίδιος ο Covid έχει δημιουργήσει περισσότερη αγοραστική ζήτηση.

Marija Đurić

Mara's Pantry & Tasty corner d.o.o.

Maršala Tita 87, Ruski Krstur
(Σερβία)

<https://marinspaiz.rs/>
www.facebook.com/marinspaiz

Πώς προέκυψε το Mara's Pantry; Άκουσα πρώτη φορά για το αμελάγγιερ (chokeberry) πριν μερικά χρόνια, όταν άρχισα να το καταναλώνω με συμβουλή ιατρού για αποκατάσταση του ανοσοποιητικού. Μου ήταν δύσκολο να το φάω φρέσκο επειδή είναι σκληρό, έτσι το ανέμιξα μαζί με φρουτοσαλάτες με τζιντζερ και μέλι. Γρήγορα μου ήρθε η ιδέα για το πόσο ωραίο θα ήταν κάτι υγιεινό να είναι και νόστιμο, έτσι χρησιμοποίησα την εμπειρία μου ως μηχανικός τεχνολογίας για να δημιουργήσω προϊόντα. Φυτέψαμε μούρα στην οικογενειακή φάρμα στο Ruski

Krstur και ξεκινήσαμε την παραγωγή. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα του Mara's Pantry... Ολοκλήρωσα τη διαδικασία – από το χωράφι στο βάζο. Από το χωράφι, όπου καλλιεργώ αμελάγγιερ κι άλλα μούρα με πολλή αγάπη και προσοχή, τα φρούτα καταλήγουν σε βάζα νόστιμων γλυκών – μαρμελάδες, αλοιφές φρούτων και χυμούς. Η βασική μου ιδέα είναι να δημιουργήσω μία μείξη μοντέρνων και παραδοσιακών προϊόντων. Η αποστολή μου είναι να δημιουργώ υγιεινά και νόστιμα προϊόντα. Υγιεινή τροφή, υγιεινή ζωή. Είναι απαραίτητο να έχουμε έναν σαφή στόχο κι ένα σύνθετο αναπτυξιακό σχέδιο.

Η εταιρεία ιδρύθηκε το Δεκέμβριο του 2018 προκειμένου να ξεκινήσω να εμπορεύομαι τα προϊόντα.

Τα δυνατά σημεία είναι η ποιότητα των πρώτων υλών που καλλιεργούνται οικολογικά με προσωπικό έλεγχο, προϊόντα αυθεντικών συνταγών, και με την ποιότητα σε πρωταρχική θέση.

Τα αδύνατα σημεία – Η είσοδος στην αγορά επειδή μικροί αναπτυσσόμενοι επιχειρηματίες συχνά δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τον τεράστιο ανταγωνισμό και δεν διαθέτουν τις οικονομικές προϋποθέσεις για να εκθέσουν τα προϊόντα τους στα ράφια μεγάλων αγορών (οι μεγάλες αλυσίδες λιανικής για να συμπεριλάβουν προϊόντα απαιτούν συγκεκριμένους οικονομικούς πόρους ανά τεμάχιο, αλλά αυτή δεν είναι η τελική χρηματοδότηση απλώς για να είναι στην προσφορά τους, όλο αυτό αλλάζει την τιμή των προϊόντων στο ράφι, η οποία είναι συνήθως μη ρεαλιστικά υψηλή για τον τελικό καταναλωτή. Επομένως, μία εταιρεία χωρίς μεγάλο κεφάλαιο κίνησης δεν μπορεί να λειτουργήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα, ειδικά εφόσον η πληρωμή μπορεί να έρθει έως και ένα χρόνο μετά...)

Λόγω της πανδημίας του COVID, αυτή είναι μια εξαιρετικά δύσκολη περίοδος για μικρούς επιχειρηματίες κι αγρότες. Χάσαμε την ευκαιρία να επικοινωνήσουμε με πελάτες κατά τη διάρκεια της φετινής γεωργικής έκθεσης. Όλες οι εκθέσεις και οι

διαπραγματεύσεις έχουν ακυρωθεί. Έτσι αναπτύσσω ένα online κατάστημα κι έρχομαι σε επαφή με μικρούς κατασκευαστές. Το διαδικτυακό μάρκετινγκ, η αλληλεπίδραση με τους πελάτες μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα, οι πωλήσεις μέσω ηλεκτρονικού καταστήματος, η διαθεσιμότητα των πληροφοριών σχετικά με την ανάπτυξη του προϊόντος κι επέκταση της γκάμας προϊόντων- όλα αυτά έχουν μεγάλη σημασία για μία επιτυχημένη επιχείρηση.

Όταν προετοιμάζεις κάτι, το απαραίτητο συστατικό είναι η αγάπη. Μου αρέσει να λέω: "Μην επιλέγεις πράσινα μήλα γιατί θα γίνουν γλυκά κι όμορφα αργότερα". Αυτή η δουλειά απαιτεί χρόνο, αφοσίωση και υπομονή. Να ενημερώνεσαι και να ακολουθείς τις σύγχρονες τάσεις γιατί αυτός είναι ο μοναδικός τρόπος που μπορείς να πετύχεις.

Ελένη Ντουντουνάκη

The Family Farm

Βαρύπετρο Κρήτης (Ελλάδα)

www.facebook.com/doueleniwww.facebook.com/The-Family-Farm

Η φάρμα πέρασε στην ιδιοκτησία της οικογενείας μου πριν ενάμιση αιώνα. Αρχικά, είχε ελιές, αμπέλια, αχλάδια, σύκα, εσπεριδοειδή. Όταν δημιούργησα τη δική μου οικογένεια, άρχισα να ενημερώνομαι για την ποιότητα των προϊόντων και σκέφτηκα ότι όλοι οι γονείς θα ήθελαν να προσφέρουν στα παιδιά τους την καλύτερη ποιότητα όσον αφορά την υγεία. Έτσι, σκέφτηκα να τους προσφέρω την παραγωγή μου χωρίς φυτοφάρμακα κι άλλα αγροχημικά. Επτά χρόνια αργότερα, μετέτρεψα τη σοδειά μου σε "βιολογική" ακολουθώντας κατά βήμα τις συμβουλές των "ειδικών".

Η μετατροπή μίας φάρμας από συμβατική σε οργανική, περιλαμβάνει μία χρονική περίοδο κατά την οποία τα προϊόντα δε θεωρούνται ούτε οργανικά ούτε συμβατικά, κι ως αποτέλεσμα, δεν μπορούν να πωληθούν. Αυτό συνεπάγεται οικονομική ζημία. Εκτός αυτού, τα οργανικά προϊόντα δε φαίνονται πάντα όμορφα και συνεπώς μπορεί να μην πωλούνται.

Η ιδέα για την μετατροπή των φρούτων σε βιολογικά επιδόρπια ήρθε σε μία προσπάθεια να δημιουργήσω κάτι χειροποίητο όπως έμαθα από τη μητέρα μου. Έτσι ξεκίνησε η ιδέα της δημιουργίας βιολογικών μαρμελάδων.

Η καινοτομία που εισήγαγα ήταν η δημιουργία οργανικών μαρμελάδων χωρίς προσθήκη ζάχαρης για ανθρώπους που είναι σε δίαιτα ή υποφέρουν από διαβήτη.

Οι πρώτες ύλες που επεξεργάζομαι είναι τα αγαθά του κτήματος: πορτοκάλι, λεμόνι, γκρέιπφρουτ, κλημεντίνη, μούσμουλο, αβοκάντο, και τα μετατρέπω σε επιδόρπια και μαρμελάδες και chutney χωρίς επιπρόσθετη ζάχαρη. Ως γλυκαντικό, χρησιμοποιώ χυμό σταφυλιού. Έχω κερδίσει το βραβείο Inovagro για αυτήν την καινοτομία.

Στον τομέα της τυποποίησης βιολογικών προϊόντων, η χρήση οποιουδήποτε πρόσθετου συντηρητικού, ο εμπλουτισμός με

χημικές ουσίες ή ενισχυτικές γεύσεις απαγορεύεται. Επιπλέον, οτιδήποτε είναι γραμμένο πάνω στην ετικέτα της μαρμελάδας πρέπει να είναι οργανικό όπως η κανέλα, το γλυκάνισο, το πιπέρι κι άλλα. Επεξεργάζομαι το φρούτο "από το χωράφι στο βάζο" απευθείας και σε μία μικρή ποσότητα νοικοκυριού του ενάμιση κιλού φρούτου τη φορά. Τα περισσότερα από τα προϊόντα μου είναι προϊόντα τοπικά που σημαίνει ότι έχουν σεβαστεί το περιβάλλον και με έναν οικολογικό αντίκτυπο. Γύρω από την ανακάλυψη τοπικών κρητικών πρώτων υλών, χτίζονται

ιδιαίτερες προσωπικές σχέσεις και συνεργασίες και η τοπική οικονομία ενισχύεται.

Το δυνατό σημείο της επιχείρησης είναι το γεγονός ότι είναι μία οικογενειακή επιχείρηση κι όλοι μας ενστερνιζόμαστε το πάθος να προσφέρουμε τα καλύτερα δυνατά ποιοτικά προϊόντα. Τα αδύναμα σημεία περιλαμβάνουν ότι η οργανική σοδειά χρειάζεται ένα σεβαστό κεφάλαιο όπου να βασίζεσαι οικονομικά κατά τη διάρκεια της μετατροπής αλλά επίσης και σε περίπτωση αναπάντεχων καιρικών συνθηκών που μπορεί να απειλήσουν τα προϊόντα σου. Με άλλα λόγια, είναι εξαιρετικά δύσκολο να ξεκινήσεις μία τέτοια επιχείρηση χωρίς κεφάλαιο που θα σου επιτρέψει να επιβιώσεις όταν η ζημία είναι μεγαλύτερη από το κέρδος. Με την υψηλή φορολογία που υπάρχει στην Ελλάδα, είναι σχεδόν αδύνατο για μία τέτοια επιχείρηση να επιβιώσει χωρίς την υποστήριξη του κράτους ή ενός χορηγού ή ενός Ευρωπαϊκού Προγράμματος. Η τεχνολογία σίγουρα μας βοήθησε να προωθηθούμε καθώς χρησιμοποιούμε τα κοινωνικά δίκτυα για να προωθήσουμε τα προϊόντα μας.

Θα συμβούλευα τις γυναίκες που θέλουν να ασχοληθούν με αυτό το αντικείμενο, να είναι πρόθυμες να θυσιάσουν αρκετό προσωπικό χρόνο και να είναι έτοιμες για οποιαδήποτε πιθανότητα, καθώς η κατάσταση είναι δύσκολη. Για να είσαι ένας οργανικός αγρότης πρέπει να το θέλεις! Να είσαι ευαίσθητος με το περιβάλλον, την ακεραιότητα του εδάφους, του νερού, του αέρα... ευαίσθητος με τις μέλισσες που χάνονται για το κέρδος. Παραμένεις ευαίσθητος ακόμα κι όταν η παραγωγή μειώνεται δραματικά κάνοντας δύσκολη την οικονομική βιωσιμότητα. Συνεχίζεις να έχεις σεβασμό προς αυτό που ξεκίνησες να κάνεις συνεχίζοντας να προσφέρεις υγιεινά προϊόντα με πλουσιότερη γεύση και σεβασμό στην κοινωνία, το περιβάλλον και την πολιτισμική παράδοση.

OPG Zvijezdana Križmanić

Veli Ježinj 17, 52000 Pázin, Κροατία

Phone: +385(0)916881155

E-mail: zvijezdanakrizmanic@gmail.com

Οι αγροτικές μας φάρμες ιδρύθηκαν το 2003 κι από τότε γινόμαστε όλο και περισσότερο αφοσιωμένοι στη γεωργία κάθε χρόνο. Βρισκόμαστε κοντά στο Πάζιν, στο χωριό του Veli Ježenj, 8 χλμ. μακριά από την Πούλα. Ιστορικά, το χωριό μας είναι γνωστό για εξαιρετικό κατάστημα βιολογικών του Juraj Dobrila, του οποίου γενέτειρα είναι το Ježenj. Προσφέρει πολλά τουριστικά καταλύματα για διαμονή, γεγονός που δίνει το πλεονέκτημα ότι οι τουρίστες μπορούν να απολαμβάνουν τοπικά προϊόντα από την καρδιά της Ίστρια. Θέλουν οι πελάτες να αναγνωρίσουν την εγχώρια παραγωγή και με προϊόντα από την οικογένειά μας, για να είμαστε σίγουροι για την ποιότητα των εγχώριων προϊόντων απευθείας από το χωράφι στο τραπέζι.

Από την αρχαιότητα, η γεωργία υπήρξε η βασική δραστηριότητα στην οικογένειά μας που έχει θρέψει

πολλές γενιές, έτσι και εμείς την συνεχίσαμε. Παράγουμε εποχιακά λαχανικά για τις ανάγκες των καταστημάτων και των τακτικών πελατών. Από λαχανικά, παράγουμε κρεμμύδια, σκόρδα και πατάτες (ποικιλίες Mona lisa, Marabel και Red scarlet). Μπορείτε επίσης να βρείτε κόκκινο ραδίκι και κόκκινες σαλάτες, σπανάκι, ανοιξιότικα κρεμμύδια κι άλλα διάφορα εποχιακά λαχανικά στην εποχική προσφορά.

Πρόσφατα φυτέψαμε ροδάκινα στον αμπελώνα κι ανάλογα με την τοποθέτηση και τις πωλήσεις, σκοπεύουμε να επεκτείνουμε την παραγωγή. Μία καινοτομία είναι η καλλιέργεια βατόμουρου (tayberry), ένα είδος φρούτου που μας προσφέρει τους καρπούς του αρχές καλοκαιριού. Το βατόμουρο προσφέρει συγκεκριμένα αρώματα και γεύσεις κατάλληλες για άμεση κατανάλωση όπως η παραγωγή μαρμελάδων, αλοιφών και χυμών για τις δικές τους ανάγκες, και σύντομα για τις ανάγκες των πελατών.

Από το 2018, ξεκινήσαμε να παράγουμε και πράσινα λαχανικά προκειμένου να επεκτείνουμε τη σεζόν για όλο το χρόνο.

Η πανδημία του Covid 19 έχει αλλάξει πραγματικά τον τρόπο με τον οποίο εμπορευόμαστε τα προϊόντα μας, κάναμε είσοδο στις διαδικτυακές αγορές με εποχιακά λαχανικά και κάποια από τα φρούτα μας έχουν επίσης προωθηθεί για πώληση και παράδοση. Η κρίση είναι σίγουρα αισθητή, αλλά βλέπουμε θετικά το μέλλον.

Rosita Mastrota
Φάρμα Radica

87070 Cerchiara di Calabria

San Lorenzo Bellizzi (Ιταλία)

www.facebook.com/leMeleDiRosita

Είμαι η Rosita Mastrota, και η φάρμα μου "Radica" γεννήθηκε από την επιθυμία να μην εγκαταλείψω μία γη τόσο όμορφη, αλλά τόσο δύσκολη όσο η Calabria. Αφότου κληρονόμησα γη στα βουνά, στο San Lorenzo Bellizzi και στο Cerchiara di Calabria, όπου μερικές φορές δεν υπάρχουν ούτε δρόμοι, με την οικογένειά μου αποφασίσαμε να φέρουμε την επανάσταση σε όλα και να φυτέψουμε μήλα και μούρα συνεχίζοντας με την καλλιέργεια σιτηρών κι οσπρίων, μία τρελή επιλογή στην αρχή αλλά εξελίχθηκε σε επιτυχημένη. Ξεκινήσαμε με 100 μηλιές και 25 μουριές, σήμερα έχουμε πάνω από 1500 μηλιές και πάνω από 3000 μουριές. Μπορεί να είναι μια μικρή παραγωγή, αλλά είναι αγροκαλλιέργεια και μου αρέσει να την προσδιορίζω ως μη

οργανική, αλλά με σεβασμό προς το περιβάλλον και τους ανθρώπους.

Τα δυνατά σημεία της επιχείρησης είναι πολλά κατά τη γνώμη μου. Μία μικρή εταιρεία είναι εύκολη στην διοίκηση με τη βοήθεια μόνο της οικογένειας, κι έτσι καταφέρνεις να ακολουθείς την ίδια πορεία. Καινοτομούμε, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την παράδοση, αποσκοπούμε στην ποιότητα κι όχι στην ποσότητα! Το αδύνατο σημείο είναι η έλλειψη υποδομών. Χάρη σε εκθέσεις, φεστιβάλ και τοπικές αγορές γίναμε γνωστοί, αλλά μία μεγάλη βοήθεια δόθηκε από τα κοινωνικά δίκτυα... γιατί ναι, αν ξέρεις πως να τα χρησιμοποιείς, βοηθούν αρκετά!

Κάθε χρόνο συνήθιζα να οργανώνω μια ελεύθερη ημέρα στην εταιρεία για όλους εμάς που εργαζόμαστε εκεί. Είναι μία καταπληκτική στιγμή, που φέτος λόγω της πανδημίας δεν μπόρεσα να επαναλάβω – . Συνήθως, υποδεχόμαστε οικογένειες και σχολεία για να συζητήσουμε για την περιοχή μας, εκτός του ότι κάνουμε κυρίως απευθείας πωλήσεις και συνεπώς περιοριζόμαστε σε αυτό... Συνεπώς έπρεπε να εγκαταλείψω την πρόσληψη ατόμου στη εταιρεία την περίοδο της συλλογής. Για απευθείας πωλήσεις, έπρεπε να κανονίσουμε μία ημέρα κι ώρα με τους πελάτες, ένα διαφορετικό ραντεβού από τα συνηθισμένα, αλλά αυτό διασφαλίζει ότι μπορούμε να φέρουμε τα προϊόντα μας στα σπίτια αποφεύγοντας τις συναθροίσεις.

Dragana Antonović

PPG Antonović, Novi Bečej (Σερβία)

Η φάρμα PG Antonović είναι αφιερωμένη στην παραγωγή και πώληση φρούτων και λαχανικών.

www.facebook.com/dragananikola.antonovic
www.facebook.com/groups/225590969015860

Ως οικογένεια ασχολούμαστε με την αγροκαλλιέργεια αρκετά χρόνια, και πάντα εστιάζουμε σε απευθείας πωλήσεις κυρίως σε πελάτες στην τοπική κοινωνία. Είμαι εγγεγραμμένη αγρότισσα παραγωγός φράουλας. Εκτός από αυτό το φρούτο της οικογένειάς μου, στην οικογενειακή φάρμα, μαζί με το σύζυγό μου Nikola, καλλιεργούμε εποχιακά λαχανικά - πατάτες, λάχανα, κρεμμύδια, ντομάτες, κι άλλα.

Έκανα αρκετές προσπάθειες στη δουλειά μου. Στην αρχή ξεκίνησα καλλιεργώντας ράσπερι. Ωστόσο, αυτό αποδείχτηκε κακή επιλογή. Προβληματικές πωλήσεις και χαμηλές τιμές με ανάγκασαν να εγκαταλείψω τα ράσπερι. Επαναπροσδιόρισα, λοιπόν, τον εαυτό μου και καλλιεργήσα φράουλες στη γη όπου υπήρχαν τα ράσπερι. Αυτή η παραγωγή δίνει ικανοποιητικά αποτελέσματα προς στιγμήν. Στην αρχή, έθεσα υψηλούς στόχους και πάντα προσπαθώ να τους διατηρώ παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζω. Επιπροσθέτως, η φράουλα είναι ένα από τα πιο νόστιμα μεζεδάκια – τη στιγμή της ωρίμανση είναι ένα διαδεδομένο κι ευπρόσδεκτο φρούτο σχεδόν σε κάθε τραπέζι. Στο δύσκολο και ταραχώδες πρώτο έτος καλλιέργειας φραουλών, καταφέραμε να δημιουργήσουμε μία σταθερή βάση κι ένα εφελτήριο για περαιτέρω εργασία. Οι φράουλες είναι καλής ποιότητας, γλυκές και νόστιμες. Δίνουμε εξαιρετική προσοχή σε μικρούς τοπικούς πελάτες, που μπορούν να επαινέσουν τα προϊόντα μας από πρώτο χέρι. Άλλωστε, η φρεσκάδα, η γλυκύτητα και το άρωμα είναι σημαντικά για τους πελάτες, και χάνονται αρκετά με την πώληση φρούτων σε αγορές και καταστήματα. Όσοι αγόρασαν μία φορά συχνά επιστρέφουν για να αγοράσουν και πάλι τις φράουλές μας...

Όπως έχω προαναφέρει, είμαστε αφοσιωμένοι σε απευθείας πωλήσεις, και σε αυτό, βοηθιόμαστε πολύ από τα κοινωνικά δίκτυα μέσα από τα οποία προωθούμε τα προϊόντα μας και πληροφορούμε τους καταναλωτές. Επιπλέον, το 2020, αρχίσαμε να πουλάμε από το κτήμα, απευθείας σε σπίτια. Στον πάγκο μας, πουλάμε τα γεωργικά προϊόντα μας, κι επίσης προϊόντα από άλλους ντόπιους αγρότες. Έτσι, φρέσκα γεωργικά προϊόντα έρχονται από τα ράφια μας σε κουζίνες στην τοπική μας

κοινωνία. Ο πάγκος μας σταδιακά εξελίσσεται σε ένα μικρό κατάστημα γεωργικών προϊόντων – φρέσκα φρούτα και λαχανικά και μεταποιημένα προϊόντα όπως μαρμελάδες, χυμοί, τουρσιά και τα παραπλήσια.

Η αγροκαλλιέργεια απαιτεί αρκετή δουλειά και υπομονή, κι αρκετά εξαρτώνται επίσης από τις καιρικές συνθήκες. Θα έλεγα

στις γυναίκες να πιστεύουν στον εαυτό τους και στη δύναμη να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις στην αγροκαλλιέργεια. Τις συμβουλεύω να μην αποθαρρύνονται και να μην τα παρατήσουν.

Ζότου Αικατερίνη Ελένη

Organic and Wild (Βιολογικά κι

Καλύβες 63100 Χαλκιδική, Ελλάδα

www.goldentree.eu

Instagram: [eleni_zotou_golden_tree](https://www.instagram.com/eleni_zotou_golden_tree/)

www.facebook.com/goldentreepdobioorganicoliveoil

[KalyvesChalkidikis](https://www.facebook.com/goldentreepdobioorganicoliveoil)

Η Ελένη Ζώτου είναι μοναδική ιδιοκτήτης ή “επιχείρηση μίας γυναίκας”, μια οργανική αγρότισσα ελιών, και ιδιοκτήτης/παραγωγός της μάρκας προϊόντων ελαιόλαδου Golden Tree (Χρυσό Δένδρο)

Διαθέτουμε ένα μικρό βιολογικό ελαιώνα από αρχαίες ελιές, που βρίσκεται στην ορεινή περιοχή της Χαλκιδικής στη βόρεια Ελλάδα, παράγοντας εξαιρετικά φαινολικό έξτρα παρθένο ελαιόλαδο (EVOO) υψηλής ποιότητας. Οι ελαιώνες δεν είναι συνηθισμένοι: βρίσκονται σε προστατευόμενες Φυσικές Περιοχές, περιέχουν άγριες και ημιάγριες ελιές που είναι τουλάχιστον 350 ετών.

Για την προετοιμασία του ελαιόλαδου κι άλλων προϊόντων με ελαιόλαδο, χρησιμοποιούνται αυθεντικές, παραδοσιακές Ελληνικές συνταγές που προσφέρουν μοναδικές γευστικές εμπειρίες. Τα αγνά κι εκλεκτά συστατικά, σε συνδυασμό με τα μυστικά της παράδοσής μας, παράγουν τα πιο νόστιμα, υγιεινά και φυσικά αποτελέσματα.

Για όλου μας, η ελιά είναι πολύτιμη κι ευλογημένη και δεν αφήνουμε στην τύχη, ούτε σπαταλούμε τίποτα. Οι ανθρώπινοι πόροι της εταιρείας προέρχονται αποκλειστικά από τον αγροτικό τομέα και διαθέτουν πολλά χρόνια εμπειρίας στην καλλιέργεια ελαιόδεντρων. Χρησιμοποιώντας μια ανανεωμένη έκδοση της παραδοσιακής παραγωγικής διαδικασίας, με προσοχή και σεβασμό αποφεύγουμε να βλάψουμε τη φύση, παράγοντας έτσι το EVOO χωρίς υπολείμματα φυτοφαρμάκων. Το πολύτιμο χρυσό υγρό των δένδρων προέρχεται απευθείας από τους καλλιεργητές, χωρίς συντηρητικά, χωρίς χρήση τοξικών ουσιών ή άλλων παρεμβάσεων. Οι ελιές συλλέγονται ενώ βρίσκονται ακόμα στα δέντρα, παράγοντας ένα ελαιόλαδο ιδανικό για παιδιά και ενήλικες ως κομμάτι μιας υγιεινής διατροφής.

Η **Golden Tree** ιδρύθηκε με το όραμα της πώλησης γεωργικών προϊόντων απευθείας από τον παραγωγό στον καταναλωτή. Τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα μας παράγονται υπεύθυνα με την τήρηση όλων των απαιτούμενων διαδικασιών υγείας κι ασφάλειας, ενώ η διανομή των προϊόντων πραγματοποιείται χωρίς ενδιάμεσους προμηθευτές, όσο το δυνατόν.

Η αξιοποίηση από μέρος μας των τελευταίων τεχνολογιών και μοντέρνων μεθόδων παραγωγής και συσκευασίας είναι το κλειδί για τον τρόπο που λειτουργούμε κι αντικατοπτρίζει το αίσθημα ευθύνης μας απέναντι στον καταναλωτή. Με έμφαση στην άψογη εξυπηρέτηση και την ικανοποίηση των πελατών, αποκτήσαμε πιστοποιήσεις διασφάλισης ποιότητας.

Οι δραστηριότητες της εταιρείας δεν περιορίζονται στην Ελληνική αγορά αλλά επίσης επεκτείνονται στο εξωτερικό. Με αυτόν τον τρόπο, συμβάλλουμε στην προώθηση της Ελληνικής διατροφής και των πλεονεκτημάτων της στην υγεία και μακροζωία σε ένα παγκόσμιο κοινό.

Η εστίαση της Ελένης στην παραγωγή υγιεινών προϊόντων υψηλής ποιότητας έχει οδηγήσει στην απόκτηση πολυάριθμων βραβείων σε διεθνείς διαγωνισμούς. Το Golden Tree EVOO "WILD ATHOS" κέρδισε το Χρυσό Βραβείο για δύο επιτυχημένες χρονιές (2016 & 2017) κατά η διεξαγωγή των "Olympia Health & Nutrition Awards" ("Ολυμπία Βραβεία Υγείας και Διατροφής") για ελαιόλαδο που πληροί και υπερβαίνει την επίσημη προδιαγραφή υγείας της ΕΕ για το ελαιόλαδο (πάνω από 250 γραμμάρια πολυφαινόλες ανά κιλό ελαιόλαδου). Στην πραγματικότητα, το εξαιρετικό ελαιόλαδο "WILD ATHOS" κατέκτησε πάνω από 17 διεθνή βραβεία την περίοδο 2016-2017 για τα υγιεινά του πλεονεκτήματα, αφού αναφέρεται να περιέχει πάνω από 1000 γραμμάρια πολυφαινόλες ανά κιλό ελαιόλαδου.

Aleksija Farina (OPG Farina)

Βρισκόμαστε στην περιφέρεια Višnja na Farini.

Farini 16, 52463 Višnja, Κροατία

Τηλέφωνο: +385(0)52449624

Η αγροκαλλιέργεια είναι ένας κλάδος που μεταδίδεται παραδοσιακά από γενιά σε γενιά μέσα στην οικογένεια για αρκετές γενιές. Ο ιδιοκτήτης της φάρμας είναι ο Alessandro Farina μαζί με τη σύζυγό του Aleksija.

Η βασική δραστηριότητα που ασχολούμαστε είναι η μελισσοκομία, η καλλιέργεια φρούτων, η καλλιέργεια λαχανικών και η παραγωγή λαδιού.

Η μελισσοκομία στη φάρμα μας χρονολογείται πίσω στο 1986. Από τότε μέχρι το 2008 για εμάς, ήταν απλώς ένα τυχαίο χόμπι με λίγες κυψέλες. Λόγω του αυξημένου ενδιαφέροντος για μέλη κι άλλα προϊόντα μελισσοκομίας αυξήσαμε τον αριθμό των κυψελών σε 15. Σήμερα αριθμούμε περίπου 50 κυψέλες που βρίσκονται σε δύο σταθμευμένα μελισσοκομεία, και τα βασικά λιβάδια στα οποία βρίσκονται είναι ακακίας και λιβάδις με αγριολούλουδα.

Ενθαρρυνόμενοι από το γεγονός ότι έχουμε ελεύθερη γη με δυνατότητα άρδευσης, την ίδια χρονιά (2009) ξεκινήσαμε τη δοκιμαστική φύτευση βατόμουρων και σμέουρων.

Συνειδητοποιώντας ότι το έδαφος και το κλίμα τους ταιριάζουν, κάθε χρόνο επεκτείνουμε σταδιακά τις φυτείες, επειδή το ενδιαφέρον για αυτόν τον τύπο φρούτων έχει αυξηθεί, ειδικά από τότε που η καλλιέργεια είναι πλήρως προσαρμοσμένη σε οικολογικές αρχές. Σήμερα, τα σμέουρα και τα βατόμουρα καλύπτουν μία έκταση 0.4 εκταρίων. Τα σμέουρα είναι κυρίως είδη που αποδίδουν καρπούς αρκετές φορές το χρόνο, ενώ τα βατόμουρα αποδίδουν μία φορά το χρόνο, και η συγκομιδή τους διαρκεί περίπου 40 ημέρες κατά τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Μέσα στα επόμενα χρόνια, σκοπεύουμε να επεκτείνουμε τις φυτείες στο 1 εκτάριο, και

εισάγοντας την οικολογική επίβλεψη από τον Ιούνιο του 2015 θέλουμε να διαβεβαιώσουμε περισσότερο τους πελάτες μας ότι τρώνε υγιεινά κι οργανικά καλλιεργημένα φρούτα και λαχανικά. Αν και η προηγούμενη γενιά (οι γονείς) καλλιεργούν λαχανικά εδώ και πολλά χρόνια, με την αυξημένη ζήτηση για βιολογικά τρόφιμα, έχουμε αρχίσει να παράγουμε ποικιλίες βιολογικών λαχανικών. Οι πιο συνηθισμένες καλλιέργειες είναι πατάτες, κρεμμύδια, διάφορα βότανα, ντομάτες, πιπεριές, όσπρια, φυλλώδη λαχανικά, κολοκύθες και άλλα εποχιακά λαχανικά. Εκτός από τις μέλισσες, καλλιεργούμε επίσης ελιές που έχουν

φυτευτεί εδώ και κάποια χρόνια. Έχουμε περίπου 200 ελιές, οι περισσότερες από τις οποίες είναι ποικιλίες Leccino, Pendolino και ελαφρώς μικρότερες ποικιλίες Istrian Bilica. Η κατάσταση της πανδημίας, μας οδήγησε στο να πουλήσουμε όλα τα προϊόντα μας αποκλειστικά από σπίτι σε σπίτι καθώς και σε εξειδικευμένες εκθέσεις ντόπιων προϊόντων σε ολόκληρη την πόλη της Ίστρια αλλά και στην ηλεκτρονική/ διαδικτυακή αγορά.

Giulia Antonuccio

Είμαι η Giulia Antonuccio κι έχω μία οργανική φάρμα στην πόλη του San Martino Valle Caudina. Το όνομα της φάρμας είναι Masseria della Contessa. Παράγω λαχανικά και σπάνια φασόλια. Μαζί με τον άντρα μου έχουμε μία υπηρεσία διανομής από πόρτα σε πόρτα κι εργαζόμαστε σε ένα μικρό εργαστήριο επεξεργασίας με τα προϊόντα πάνω στα οποία εργαζόμαστε.

Η **Masseria della Contessa** είναι μία νέα εταιρεία, που αναπαριστά πλήρως το "επιστροφή στη φύση". Οι οδηγίες που ακολουθούμε αντιπροσωπεύονται από το σεβασμό στο περιβάλλον και τη φύση. Για το λόγο αυτόν, επιλέξαμε τη βιολογική καλλιέργεια, μικρές παραγωγές και τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών. Επίσης επιλέγουμε να καλλιεργούμε φυτά που είναι ευεργετικά για το έδαφος καθώς παρέχουν θρεπτικά συστατικά (όσπρια) και χρήσιμα για το οικοσύστημα γιατί ελκύουν επικονιαστικά έντομα όπως μέλισσες και βομβίνους (αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά). Σκοπεύσουμε να "κάνουμε το κομμάτι μας" προσπαθώντας να προστατεύσουμε το περιβάλλον και να αποκαταστήσουμε την αξιοπρέπεια στο γεωργικό επάγγελμα, αποκτώντας έτσι προϊόντα εξαιρετικής ποιότητας.

Masseria della Contessa
Via Torre s.n.c. - 83018 San Martino
Valle Caudina (AV) – Ιταλία

<https://masseriadellacontessa.com>

www.facebook.com/lamasseriadellacontessa

Τα δυνατά μας σημεία είναι: το σπίτι βρίσκεται κοντά στη γη που καλλιεργούμε. Η εγγύτητα με την πόλη της Νάπολης, μας επιτρέπει την καθημερινή επαφή με την αγορά και τους πελάτες μας. Επίσης, η γη μας είναι κατάλληλη για την καλλιέργεια τόσο λαχανικών όσο και οσπρίων.

Οι αδυναμίες μας είναι: το έδαφος στο οποίο ζούμε δεν είναι εύκολο, και λαμβάνουμε μικρή υποστήριξη. Η κοινωνική μας απομόνωση επίσης δεν βοηθάει σε αυτήν την περιοχή. Υπάρχει επίσης, μικρό ενδιαφέρον από τους ντόπιους, το κλίμα είναι υγρό και ψυχρό το χειμώνα.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο μας επιτρέπει να εργαζόμαστε πιο εύκολα για την οργάνωση και τον εφοδιασμό της υπηρεσίας μας που είναι η πώληση λαχανικών από πόρτα σε πόρτα. Διευκολύνει επίσης την αγορά από τους πελάτες μας και έχει σίγουρα αυξήσει τον αριθμό των πελατών μας. Όσον αφορά τις πωλήσεις, είχαμε μία αύξηση κατά την καραντίνα καθώς παραδίδουμε παραγγελίες από πόρτα σε πόρτα. Είχαμε μία επιβράδυνση όσον αφορά τους προμηθευτές, τις ισχύουσες διαδικασίες για το εργαστήριο επεξεργασίας, και κάποια καθυστέρηση αναφορικά με ορισμένες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στις οποίες συμμετείχαμε λόγω του ότι έχουν σταματήσει.

Μικρά παραδείγματα – αντιδράσεις γυναικών όταν μια πανδημία απειλεί τη διαθεσιμότητα και πρόσβαση στο φαγητό

Η πανδημία του COVID 19, λαμβάνοντας υπόψη την καραντίνα/εγκλεισμό, έχει οδηγήσει σε πολλά προβλήματα κι εμπόδια και κυρίως επηρέασε την οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας και την τοποθέτηση προϊόντων στην αγορά. Οι γυναίκες της υπαίθρου στην αγροκαλλιέργεια αντιμετώπισαν επιπλέον προκλήσεις με την πώληση και το μάρκετινγκ των προϊόντων τους. Είχαν διάφορες οικονομικές ζημίες καθώς οι άνθρωποι είχαν δυσκολίες στο να αγοράσουν. Επιπλέον, όλες οι γεωργικές εκθέσεις και διαπραγματεύσεις ακυρώθηκαν, πράγμα που ήταν ένα τεράστιο εμπόδιο για πολλές από αυτές. Ανάμεσα σε όλες τις δυσκολίες με τον COVID και την αδυναμία άμεσων πωλήσεων στο προσκήνιο, για πολλές γυναίκες, αυτήν ήταν μία ευκαιρία να δημιουργήσουν μία καμπάνια μάρκετινγκ στα κοινωνικά δίκτυα, να προσθέσουν νέα προϊόντα, καλλιέργειες ή υπηρεσίες. Επίσης, κάποιες από αυτές προσέφεραν στους πελάτες την επιλογή του ηλεκτρονικού εμπορίου, παραγγέλλοντας μέσω Facebook και παράδοση στο σπίτι. Παρακάτω αναφέρονται μερικά παραδείγματα του πως οι γυναίκες αγρότισσες αντιμετωπίζουν και προσπαθούν να ξεπεράσουν αυτά τα προβλήματα.

Svetlana Marjanović

Βίωσα τη νέα "covid κατάσταση" ως μία πρόκληση. Καθώς προσπαθώ να ανακαλύψω κάτι καλό μέσα σε κάθε κακό, έτσι μία πανδημία είναι, παραδόξως, μία ευκαιρία να επιστρέψουμε στον εαυτό μας και τη φύση από την οποία έχουμε αποξενωθεί σε πολλά επίπεδα. Αφού αντιμετωπίσαμε και προσαρμοστήκαμε στη νέα πραγματικότητα, κάναμε μια βαθιά ενδοσκόπηση, προέκυψε η ερώτηση του τι μπορώ να κάνω για τους αγαπημένους μου, καθώς επίσης και για όλους τους ανθρώπους με ίδια ευαισθησία. Ξεκίνησα να ξοδεύω χρόνο με φυτά που έχουν έντονη αντιμικροβιακή δράση, και την ίδια στιγμή τίποτα δε γράφεται για αυτά, και δε χρησιμοποιούνται καθόλου. Αυτός είναι ο τρόπος που δημιουργήθηκαν οι συνταγές στις οποίες χρησιμοποιώ φορσύνθια (ένα φυτό που είναι συχνός κάτοικος των κήπων μας), πουλμονάρια, καθώς επίσης και χρυσάνθεμο. Φυσικά, πρώτα δοκιμάζω όλες τις συνταγές προσωπικά, έπειτα δοκιμάζω τη γνώμη της οικογένειας και των φίλων, και μόνο τότε τις μοιράζομαι μέσα από το κανάλι μου στο YouTube "Alhemija - GardenIn".

Κατσή Ελένη

Η πανδημία μας επηρέασε περισσότερο στο δεύτερο εγκλεισμό το Νοέμβριο του 2020 παρά το Μάρτιο του 2020. Τώρα, δεν μπορώ να δουλεύω κάθε εβδομάδα όπως συνήθιζα, αφού οι περιορισμοί μας επιτρέπουν να εργαζόμαστε κάθε δύο εβδομάδες για να αποφεύγουμε το συνωστισμό στις λαϊκές αγορές. Η κατάσταση μας οδήγησε στη φτώχεια.

Il Fuso e L'Operaia

Για εμάς, η μεγαλύτερη πρόκληση είναι η οργάνωση του χρόνου εργασίας. Έχουμε ένα μικρό γιο που δεν μπορούσε να πάει στο σχολείο, έτσι έπρεπε να αναδιοργανωθούμε. Ένα από τα βασικά κανάλια πωλήσεών μας είναι οι απευθείας πωλήσεις, αφού δεν υπάρχουν πολυσύχναστες αγορές, αποφασίσαμε να επενδύσουμε στο ηλεκτρονικό εμπόριο και σε καμπάνιες μάρκετινγκ στα κοινωνικά δίκτυα.

Nevena Popov

Η κατάσταση με τον COVID έχει εν μέρη επηρεάσει τη δουλειά μας. Το γεγονός ότι οι ώρες εργασίας μειώθηκαν κι η απαγόρευση κυκλοφορίας ίσχυε τα σαββατοκύριακα (οπότε διαφορετικά θα εργαζόμασταν) είχε μία μικρότερη επίδραση στις πωλήσεις. Ευτυχώς, η παραγωγή και η εργασία στον οπωρώνα δεν υπέφερε επειδή απαιτεί ένα μικρό αριθμό ανθρώπων και περιλαμβάνει εξωτερική εργασία. Για να αντισταθμίσουμε τις μειωμένες ώρες εργασίας του καταστήματός μας, προσφέραμε στους πελάτες την επιλογή να παραγγέλλουν μέσω Facebook και κατ' οίκον παράδοση. Ταυτόχρονα, με αυτόν τον τρόπο, μειώσαμε τον συνωστισμό που θα συνέβαινε αν βρισκόμασταν σε φυσικό κατάστημα.

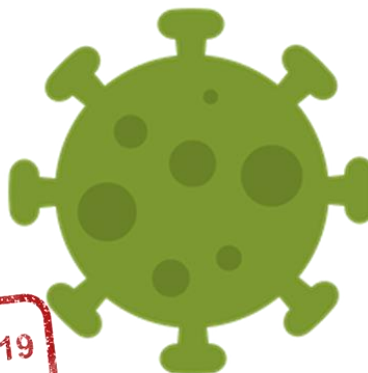
Marekka Farm

Την τελευταία χρονιά, λόγω της πανδημίας, κάποιων διαταγμάτων και κανονισμών που περιορίζουν την εργασία, μερικοί από αυτούς που "υιοθετούν κήπους λαχανικών" δεν μπόρεσαν να επισκεφτούν τους κήπους τους. Ωστόσο, έχουν επικοινωνήσει μαζί μας πολλοί άνθρωποι, κυρίως κάτοικοι πόλεων, πρόθυμοι να έρθουν και να δουν τους κήπους μας από κοντά. Ο COVID έχει, στην πραγματικότητα, κάνει τους ανθρώπους πιο ευαισθητοποιημένους σχετικά με τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος στον οποίο ζούμε, επίσης με το να κάνουν βιώσιμες επιλογές τροφίμων, που δεν έχει αντίκτυπο μόνο στο περιβάλλον αλλά επίσης στην υγεία μας. Ελπίζουμε ότι στο μέλλον θα μπορέσουμε να ενεργοποιήσουμε υπηρεσίες παράδοσης σε μεγαλύτερες αποστάσεις από τώρα, για να καλύψουμε τις ανάγκες αυτών που μένουν σε μεγάλες πόλεις.

ST Zoran 21

Σε αυτήν την αγχωτική χρονιά με την κατάσταση του COVID, δουλέψαμε σκληρά για να βελτιώσουμε τις προσφορές μας και να παρουσιάσουμε τις ιδέες μας σε ψηφιακή μορφή.

Ελπίζουμε αυτήν η κατάσταση να τελειώσει σύντομα

Ένωση γυναικών αγροτών της περιοχής Kolutara

Λόγω της αδυναμίας τοποθέτησης αγαθών στην αγορά, συγκεντρώσαμε ένα μεγάλο αριθμό γυναικών αγροτών από της περιοχή της Kolubara. Στο πρώτο κύμα της πανδημίας, με τη βοήθεια της ένωσης ŽUKO, ανοίξαμε ένα διαδικτυακό "κατάστημα γυναικών" μέσα από την οποία πούλησαν τα σπιτικά προϊόντα τους με κατ' οίκον παράδοση. Έτσι, η πανδημία ήταν η αιτία για την έναρξη των διαδικτυακών πωλήσεων στην πλατφόρμα www.zenskapijaca.rs, όπου όσοι ενδιαφέρονται μπορούν να αγοράσουν φρέσκα και υγιεινά προϊόντα απευθείας από αγρότες.

Δείτε περισσότερα για τον τομέα της αγροδιατροφής και τον κορωνοϊό στην Κεντρική κι Ανατολική Ευρώπη (CEE)

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

[Έκθεση Πρόβλεψης Φαγητού](#)

- CEE περιοχή (Κεντρική κι Ανατολική Ευρώπη)

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ευρωπαϊκή Αγροδιατροφή

1.1. Σύνοψη ιστορία της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και των σκοπών της

Ανάμεσα στις κοινές Ευρωπαϊκές πολιτικές, η κοινή αγροτική πολιτική της ΕΕ (CAP), μία εταιρική σχέση μεταξύ της γεωργίας και της κοινωνίας, και μεταξύ της Ευρώπης και των αγροτών της, υπάρχει από το 1962². Η Κοινή Αγροτική Πολιτική είναι μία από τις λίγες κοινές πολιτικές σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διαχειρίζεται και χρηματοδοτείται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο με πόρους από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Από το ξεκίνημά της, η κοινή αγορά βασιζόταν σε τέσσερις αρχές: την ελεύθερη διακίνηση ανθρώπων, υπηρεσιών, αγαθών και κεφαλαίου.

Οι τέσσερις βασικοί στόχοι³ είναι οι εξής:

1. Να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης του αγροτικού πληθυσμού και να ικανοποιήσει τους αγρότες σχετικά με την τιμή των μεσαζόντων. Αυτό έγινε μέσω σταθερής ελάχιστης χρέωσης για τα αγροτικά προϊόντα που ιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Η τιμή της παραγωγής δεν μπορούσε να κατέβει πιο χαμηλά από αυτή.
2. Να ξεπεράσει την αδυναμία κάλυψης της ζήτησης για τροφή ενισχύοντας την παραγωγική ικανότητα των γεωργικών επιχειρήσεων (περιορίζοντας τους παράγοντες της παραγωγής, αυξάνοντας την τεχνολογική ανάπτυξη και χρησιμοποιώντας αγρονομικές τεχνικές).
3. Να σταθεροποιήσει τις αγορές.
4. Να εξασφαλίσει προσιτές τιμές για τους καταναλωτές.

Σε αυτούς τους στόχους, έχουν προστεθεί κι άλλοι, καθώς οι ανάγκες της κοινωνίας άλλαξαν με τα χρόνια:

- να βοηθάει στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και να προωθεί τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων
- να διατηρεί φυσικές περιοχές και τοπία σε ολόκληρη την ΕΕ
- να κρατάει ζωντανή την αγροτική οικονομία προωθώντας την απασχόληση στον αγροτικό τομέα, τις βιομηχανίες αγροδιατροφής κι συναφείς τομείς.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική με την πάροδο των χρόνων, είχε μία εξέλιξη που οδήγησε από μία πολιτική υποστήριξης προϊόντων που επιδίωξε ένα είδος ευρωπαϊκής αυτονομίας τροφίμων με κόστος γενναιόδωρης χρηματοδότησης, σε μια αγορά με μια πολιτική προσανατολισμένη στον περιβάλλον.

Σήμερα, αυτές οι ανάγκες ανταποκρίνονται σε περιβαλλοντικά, κοινωνικά και ελεύθερα θέματα που συχνά αμφισβητούν τις θεμελιώδεις αρχές της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής. Πολλοί προτείνουν τη μείωση της βαρύτητας της και τη διακοπή της

² https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance_en

³ <http://www.terrelab.it/2016/02/pac-la-politica-agricola-comune/>

επιδότησης αγροτών. Αυτό μπορεί να γίνει αντιληπτό μόνο από εκείνους που δεν γνωρίζουν των αγροτικών περιβαλλόντων και το κόστος που ενυπάρχει στην διατήρηση διαφορετικών εγκαταλελειμμένων εδαφών χωρίς ντόπιους αγρότες.

Από την άλλη πλευρά, θα ήταν πολύ πιο σημαντικό να εκτιμηθεί το κόστος και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, προκειμένου να τροποποιηθεί η Κοινή Γεωργική Πολιτική όπου είναι απαραίτητο και να προσαρμοστεί στις νέες ανάγκες. Η λογική θα πρέπει να είναι να ενισχυθεί η παρέμβαση της ΕΕ στη γεωργία, αποδεικνύοντας την αποτελεσματικότητά της ή και όχι, καθώς πολλοί θα ήθελαν, μια ημι-διάλυση αυτής της πολιτικής.

Δεδομένου ότι η γεωργία διαφέρει από τις περισσότερες παραγωγικές δραστηριότητες για κάποιους συγκεκριμένους λόγους:

- παρά τη σημασία της παραγωγής τροφής, τα εισοδήματα των αγροτών είναι περίπου 40% χαμηλότερα από των μη-αγροτών
- η γεωργία εξαρτάται περισσότερο από το κλίμα και τις καιρικές συνθήκες από πολλούς άλλους τομείς
- υπάρχει μία αναπόφευκτη χρονική υστέρηση μεταξύ της ζήτησης των καταναλωτών και της ικανότητας των αγροτών να την αντιμετωπίσουν
- η γεωργία διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στη διατήρηση του εδάφους, η οποία διαφορετικά θα έπρεπε να πραγματοποιείται από μη γεωργικές επιχειρήσεις, με πολύ υψηλότερο κόστος.
- εκτός από τη βασική λειτουργία της παραγωγής τροφίμων, παίζουν το ρόλο της διατήρησης των εδαφών και της βιοποικιλότητας.

Η εμπορική αβεβαιότητα και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της γεωργίας δικαιολογούν τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο δημόσιος τομέας για τους αγρότες.

Η Κοινή Γεωργική Παραγωγή παρεμβαίνει με διάφορους τρόπους:

- παρέχοντας υποστήριξη εισοδήματος μέσα από απευθείας πληρωμές⁴ που εγγυάται σταθερότητα εισοδήματος και επιβραβεύει τους αγρότες για τη φιλική προς το περιβάλλον γεωργία και την παροχή δημόσιων αγαθών που συνήθως δεν πληρώνονται από αγορές, όπως η φροντίδα της αγροτικής περιοχής
- υιοθετώντας μέτρα αγοράς⁵ για την αντιμετώπιση δύσκολων καταστάσεων, όπως ξαφνική μείωση της ζήτησης για ανησυχίες για την υγεία ή μείωση των τιμών μετά από προσωρινό πλεόνασμα προϊόντων στην αγορά
- εφαρμόζοντας μέτρα αγροτικής ανάπτυξης⁶ με εθνικά και περιφερειακά προγράμματα για την κάλυψη των ειδικών αναγκών και προκλήσεων των αγροτικών περιοχών

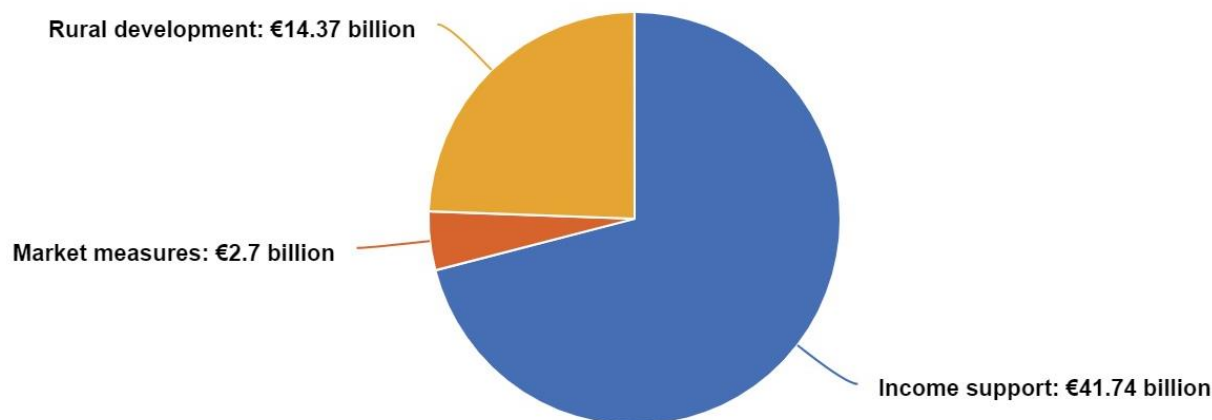
⁴ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/income-support_en

⁵ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/market-measures_en

⁶ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development_en

1.2. Χρηματοδότηση Κοινής Γεωργικής Παραγωγής

Υποστήριξη της ΕΕ για αγρότες το 2018 αντιστοιχεί σε 58.82 δι. ευρώ⁷.

Πηγή: [Ec.europa.eu](https://ec.europa.eu)

Το επίπεδο στήριξης που παρέχεται στους αγρότες της ΕΕ από τον συνολικό προϋπολογισμό της ΕΕ αντικατοπτρίζει τις πολλές μεταβλητές που απαιτούνται για τη διασφάλιση συνεχούς πρόσβασης σε τρόφιμα υψηλής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων λειτουργιών όπως η υποστήριξη του εισοδήματος των αγροτών, η δράση κατά της αλλαγής του κλίματος και η διατήρηση δυναμικών αγροτικών κοινοτήτων.

Η Κοινή Γεωργική Πολιτική χρηματοδοτείται μέσω δύο κεφαλαίων βάσει του προϋπολογισμού της ΕΕ:

- (ΕΓΤΕ) (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων)⁸: παρέχει άμεση υποστήριξη και χρηματοδοτεί μέτρα υποστήριξης της αγοράς
- ΕΓΤΑΑ (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης)⁹: χρηματοδοτεί την αγροτική ανάπτυξη.

Η διαχείριση των πληρωμών γίνεται σε εθνικό επίπεδο από κάθε χώρα της ΕΕ, η οποία δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με τους αποδέκτες πληρωμών της σύμφωνα με τους κανόνες διαφάνειας της ΕΕ. Συνοπτικά, μπορεί να ειπωθεί ότι η ΚΓΠ ορίζει τις προϋποθέσεις που επιτρέπουν στους αγρότες να εκτελούν τις λειτουργίες τους στην κοινωνία με τους ακόλουθους τρόπους:

Παραγωγή τροφής

- Υπάρχουν περίπου 10 εκατομμύρια αγροκτήματα στην ΕΕ και 22 εκατομμύρια άνθρωποι εργάζονται τακτικά στον τομέα, παρέχοντας μια μεγάλη ποικιλία και αφθονία προσβάσιμων, ασφαλών και καλής ποιότητας προϊόντων
- Είναι καθαροί εξαγωγείς γεωργικών προϊόντων διατροφής που διασφαλίζουν την ασφάλεια των τροφίμων

Ανάπτυξη αγροτικών κοινοτήτων

⁷ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance_en

⁸ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/cap-funds_it#eagf

⁹ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/cap-funds_it#eafnd

- οι αγρότες επιτρέπουν να υπάρχουν πολλές υπηρεσίες αντίθετες στο ρεύμα δεδομένης της ανάγκης για προμήθειες υλικού για την επιχείρησή τους
 - άλλες θέσεις εργασίας δημιουργούνται στις αγροτικές κοινότητες, ιδίως στους τομείς των γεωργικών προϊόντων διατροφής, του εμπορίου και του τουρισμού. Συνολικά, οι τομείς της γεωργίας και των προϊόντων αγροδιατροφής προσφέρουν σχεδόν 40 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην ΕΕ
 - στον προγραμματισμό του 2014-2020, προκειμένου να ευνοηθεί αυτός ο τομέας, η ΚΓΠ προβλέπει μια μεγάλη επένδυση σε αγροτικές περιοχές για την ανάπτυξη τεχνολογιών, γρήγορων γραμμών διαδικτύου και για την κατασκευή υποδομών.
- Η ΚΓΠ προωθεί μία βιώσιμη γεωργία ως θεμελιώδη απαίτηση για τη λήψη χρηματοδότησης μέσα στις προϋποθέσεις¹⁰.

Αξιολόγηση της ΚΓΠ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμβουλευεται τακτικά ομάδες πολιτικού διαλόγου και επιτροπές γεωργίας για τον καλύτερο καθορισμό των κανόνων και των πολιτικών που διέπουν τη γεωργία. Οι ομάδες εμπειρογνομόνων συνεισφέρουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για παράδειγμα η Ομάδα Εργασίας για τις Γεωργικές Αγορές για τις Αθέμιτες Εμπορικές Πρακτικές.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στον έλεγχο των γεωργικών δαπανών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει τακτικά εκθέσεις κοινής γνώμης (που ονομάζονται επίσης Ευρωβαρόμετρο) για τους Ευρωπαίους, τη γεωργία και την ΚΓΠ. Οι έρευνες του Ευρωβαρόμετρου, που πραγματοποιούνται σε όλες τις χώρες της ΕΕ, παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την αντίληψη των πολιτών για τις διάφορες πτυχές της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης της παρεχόμενης υποστήριξης, της απόδοσης, της ποιότητας, του περιβάλλοντος και της σημασίας της ΚΓΠ.

1.3. Το μέλλον της ΚΓΠ 2021-2027

Η νέα ΚΓΠ θα επικεντρωθεί σε παλιούς στόχους και σε νέους που γεννιούνται από την περιβαλλοντική και κοινωνική συνείδηση. Με βάση 9 στόχους, η ΚΓΠ του μέλλοντος θα συνεχίσει να εγγυάται την πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας τρόφιμα και ισχυρή υποστήριξη για το ευρωπαϊκό γεωργικό μοντέλο.

Οι 9 στόχοι του μέλλοντος της ΚΓΠ¹¹ είναι:

- διασφάλιση δίκαιου εισοδήματος για τους αγρότες
- αύξηση ανταγωνιστικότητας
- εξισορρόπηση της κατανομής ισχύος στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων
- δράσεις για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής
- προστασία του περιβάλλοντος
- διασφάλιση του τοπίου και της βιοποικιλότητας
- υποστήριξη γενεαλογικών αλλαγών
- ανάπτυξη δυναμικών αγροτικών περιοχών

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/news/environmental-care-and-climate-change-objectives-future-cap-2019-jan-25_en

¹¹ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap/key-policy-objectives-future-cap_en

- προστασία της ποιότητας της τροφής και της υγείας

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει ένα πιο ευέλικτο σύστημα, απλοποιώντας και εκσυγχρονίζοντας τον τρόπο λειτουργίας της ΚΓΠ. Η πολιτική θα αλλάξει την έμφαση από τη συμμόρφωση και τους κανόνες προς τα αποτελέσματα και την απόδοση ¹².

Ο νέος τρόπος λειτουργίας επίσης θα περιέχει:

- εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών: οι χώρες θα πρέπει να υποβάλλουν μόνο ένα στρατηγικό σχέδιο που καλύπτει τις άμεσες πληρωμές, την αγροτική ανάπτυξη και τις τομεακές στρατηγικές
- διευκόλυνση της προστασίας του περιβάλλοντος: μέσω ενός συνόλου προτύπων και στόχων σε επίπεδο ΕΕ, κάθε χώρα προσαρμόζει τις περιβαλλοντικές και κλιματικές δράσεις στην δική της πραγματικότητα
- απλοποίηση της υποστήριξης σε νεαρούς αγρότες: ένα ενιαίο στρατηγικό σχέδιο θα επιτρέψει μια συνεπή δράση για ανανέωση γενεών που θα καλύπτει τόσο τις άμεσες πληρωμές όσο και την αγροτική ανάπτυξη. Επιπλέον, οι νέοι αγρότες θα έχουν ευκολότερη πρόσβαση σε συμπληρωματική υποστήριξη εισοδήματος και εγκατάστασης καθώς θα μειωθούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας της ΕΕ.

Συγκεκριμένες προτάσεις:

- αύξηση του επιπέδου στήριξης ανά εκτάριο για τα μικρά και μεσαία αγροκτήματα
- μείωση του ποσού των άμεσων πληρωμών που θα χορηγηθούν σε ιδιωτικά αγροκτήματα άνω των 60.000 ευρώ, περιορίζοντας τις πληρωμές σε 100.000 ευρώ ανά αγρόκτημα, προκειμένου να διασφαλιστεί μια πιο δίκαιη κατανομή των πληρωμών
- διάθεση τουλάχιστον του 2% των πιστώσεων για άμεσες ενισχύσεις σε νέους αγρότες, προκειμένου να ενσωματωθεί η οικονομική υποστήριξη για την αγροτική ανάπτυξη και με μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη γη και της μεταβίβασης γης
- διαβεβαίωση ότι η εισοδηματική στήριξη προορίζεται μόνο για πραγματικούς αγρότες
- προστασία υγροτόπων και τυρφών
- εναλλαγή καλλιεργειών αντί για διαφοροποίηση
- παροχή βοήθειας στις νέες γενιές των αγροτών να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση, μέσω της καθοδήγησης των νέων αγροτών από τους παλιότερους
- αυστηρότερες προϋποθέσεις για την ασφάλεια και την ποιότητα της τροφής
- εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών
- απλοποίηση της περιβαλλοντικής προστασίας
- απλοποίηση της υποστήριξης σε νεαρούς αγρότες

Σε αυτό το πλαίσιο, επαναλαμβάνει τον ρόλο που θα διαδραματίσει η ΚΓΠ στην προώθηση:

- της απασχόλησης, της ανάπτυξης και της ποιότητας επενδύσεων

¹² https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap_en#a-new-way-of-working

- της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας, ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος και της καταπολέμησης και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή
- της μεταφοράς της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα της παραγωγής
- της προώθησης της ψηφιακής οικονομίας στις αγροτικές περιοχές και των διαδικασιών ψηφιοποίησης των γεωργικών επιχειρήσεων
- των δράσεων υπέρ της προστασίας και της ένταξης των μεταναστών που ζουν και εργάζονται σε αγροτικές περιοχές.

2. Γυναίκες και αγροκαλλιέργεια της ΕΕ

Οι γυναίκες αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο των αγροτικών περιοχών και των κοινών πολιτικών που προορίζονται για αυτές.

Παρά την κεντρική θέση των γυναικών, μπορεί να ειπωθεί ότι υπάρχουν πολλές διαφορές και δυσκολίες για την κατάστασή τους, σε σύγκριση με εκείνη των ανδρών.

Από στατιστικές μελέτες, είναι προφανές ότι υπάρχουν πολύ περισσότερες γυναίκες παρά άνδρες που εγκαταλείπουν τις αγροτικές περιοχές. Αυτό προκαλείται σίγουρα από τη διαφοροποίηση στις ευκαιρίες που προσφέρουν οι αγροτικές περιοχές ανάλογα με το φύλο.

Κατά συνέπεια, απαιτούνται επαρκή μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπιση τέτοιων προκλήσεων. Η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών αναγνωρίζεται από τη Συνθήκη της Ρώμης το 1957 και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Ωστόσο, τα αποτελέσματα πρόσφατων μελετών και εκθέσεων δείχνουν ότι η πρόοδος παραμένει ανεπαρκής και εξακολουθούν να υπάρχουν πολλές ανισότητες μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Το έργο RWSFF, καθώς και πολλές από τις Ευρωπαϊκές γεωργικές πολιτικές, αποσκοπούν στη βελτίωση της κατάστασής τους μέσω των ακόλουθων στόχων:

- Ενδυνάμωση των γυναικών στην οικονομία και μείωση του χάσματος των φύλων στο εργατικό δυναμικό, τα οποία είναι βασικά για την επίτευξη των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης
- Η οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών ενισχύει την παραγωγικότητα, αυξάνει την οικονομική διαφοροποίηση και την ισότητα στο εισοδήμα, καθώς και άλλα θετικά αναπτυξιακά αποτελέσματα

Η οικονομική ισότητα των γυναικών είναι καλή για τις επιχειρήσεις, καθώς οι εταιρείες επωφελούνται σε μεγάλο βαθμό από τις οργανωτικές τους επιδόσεις

Τα επαναλαμβανόμενα συμπεράσματα πολλών μελετών δείχνουν τα ακόλουθα:

- Στην ΕΕ, οι νέες γυναίκες είναι λιγότερο πιθανό από τους νέους άνδρες να έχουν αμειβόμενη εργασία, εκπαίδευση ή κατάρτιση. Αυτή η ανισότητα αντικατοπτρίζεται στην επαγγελματική τους κατάσταση και αμειβή τους, έτσι οι γυναίκες εξακολουθούν να μην κερδίζουν τους ίδιους μισθούς με τους άνδρες και δεν έχουν την ίδια πρόσβαση ή τον έλεγχο επί των παραγωγικών πόρων όπως η γη.
- Ο χρόνος των γυναικών που δαπανάται σε μη αμειβόμενη εργασία περιορίζει σοβαρά την ικανότητά τους να συμμετέχουν

σε δραστηριότητες δημιουργίας εισοδήματος. Σε όλες τις περιοχές του κόσμου, οι γυναίκες ξοδεύουν τουλάχιστον δύο φορές περισσότερο χρόνο από τους άντρες σε μη αμειβόμενη οικιακή εργασία.

- Ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι το κλείσιμο του χάσματος μεταξύ των φύλων στο εργατικό δυναμικό έως το 2030 θα μπορούσε να αποφέρει δυνητικό μέσο κέρδος 12% στο μέγεθος της συνολικής οικονομίας στις χώρες του ΟΟΣΑ. Εάν οι γυναίκες είχαν την ίδια πρόσβαση σε παραγωγικούς πόρους με τους άνδρες, θα μπορούσαν να αυξήσουν τις αποδόσεις στα αγροκτήματά τους κατά 20-30% και να αυξήσουν τη συνολική γεωργική παραγωγή.
- Γενικά, οι γυναίκες έχουν μικρή δύναμη και έλεγχο στις αποφάσεις που τις επηρεάζουν ή/και τους πόρους τους, είτε στα νοικοκυριά τους, στις κοινότητες ή στις κοινωνίες στο σύνολό τους. Οι γυναίκες συμμετέχουν λιγότερο στην επίσημη πολιτική από τους άνδρες και υποεκπροσωπούνται στα περισσότερα επίπεδα λήψης αποφάσεων.
- Οι χρηματοοικονομικές επενδύσεις της ΕΕ στην ισότητα των φύλων, καθώς και τα επιτευχθέντα αποτελέσματα, δεν έχουν μετρηθεί συστηματικά - έχουν τη μορφή ενσωμάτωσης της ισότητας των φύλων σε πολλούς τύπους διαφορετικών παρεμβάσεων σε διάφορους τομείς (ΕΚ, 2015).
- Παρόλο που οι γυναίκες σε αγροτικές περιοχές της ΕΕ αντιπροσωπεύουν λίγο κάτω από το 50% του συνολικού αγροτικού πληθυσμού, αντιπροσωπεύουν το 45% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και περίπου το 40% από αυτές εργάζονται στα οικογενειακά τους αγροκτήματα. Επιπλέον, η σημασία τους στην αγροτική οικονομία είναι πιθανώς ακόμη μεγαλύτερη, δεδομένου ότι η συμμετοχή τους στην άτυπη αγροτική οικονομία δεν αναγνωρίζεται στατιστικά. Οι γυναίκες επιχειρηματίες αντιπροσωπεύουν μόνο το ένα τρίτο των αυτοαπασχολούμενων στην ΕΕ και οι γυναίκες αγρότες αντιπροσωπεύουν το 30% του συνολικού αριθμού των διευθυντών αγροκτημάτων της ΕΕ.

Οι γυναίκες τείνουν να έχουν μικρότερα αγροκτήματα από τους άνδρες και είναι συνηθισμένες να αναλαμβάνουν περισσότερους υπολογισμένους κινδύνους από τους άνδρες. Στον τομέα της καινοτομίας, οι ιδέες των γυναικών είναι τόσο εμπορεύσιμες όσο των ανδρών, αλλά δεν αναγνωρίζονται από κυρίως ανδρικούς φορείς (COPA, 2017)).

Λόγω των περιορισμένων ευκαιριών στις τοπικές αγορές εργασίας, οι γυναίκες (κυρίως υψηλών προσόντων) πρέπει να μεταναστεύουν από τις αγροτικές περιοχές σε μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με τους άνδρες. Η μετανάστευση είναι απαραίτητη για τις γυναίκες της υπαίθρου προκειμένου να έχουν πρόσβαση σε επαγγέλματα υψηλότερης ποιότητας.

Υπάρχει μια ιδιαιτερότητα που έχει πάντα να κάνει με τον άτυπο ρόλο των γυναικών στις αγροτικές περιοχές: ο ρόλος τους ως οικιακός φροντιστής που γίνεται σημαντικό εμπόδιο στην κινητικότητα. Η γυναικεία χειραφέτηση πρέπει να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για να εξασφαλίσει ίσες ευκαιρίες εργασίας για γυναίκες και άνδρες σχετικά με την ελευθερία, την ισότητα, την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια.

Μέσα στο κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο πολιτικής που εγγυάται την ισότητα των φύλων, τα κράτη μέλη πρέπει να προσδιορίσουν στρατηγικές προτεραιότητες όσον αφορά τα επιτεύγματα των αποτελεσμάτων στην αγορά εργασίας, καθώς και την καλύτερη κατανόηση της συνολικής παραγωγικής εργασίας ανδρών και γυναικών. Το πρώτο βήμα είναι να αναγνωρίσουμε ότι οι άνδρες και οι γυναίκες μπορεί να μην έχουν τις ίδιες ευκαιρίες και αντιμετώπιση στο χώρο εργασίας και οι γυναίκες ενδέχεται να αντιμετωπίσουν διαφορετικούς περιορισμούς γύρω από την οικογένεια και την εργασιακή δέσμευση (Hillesland και al., 2016).

Είναι πολύ σοβαρό γεγονός ότι η γυναικεία απασχόληση σε αγροτικές περιοχές συχνά δεν έχει επίσημη αναγνώριση, καθώς σχεδόν το ένα τρίτο της γυναικείας απασχόλησης παγκοσμίως είναι στη γεωργία, τη δασοκομία και την αλιεία.

Οι στόχοι της στρατηγικής της ΕΕ για το 2020 προβλέπουν τη συμμετοχή των γυναικών στην απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη, και από αυτή την άποψη οι γεωργικές και αγροτικές περιοχές θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά.

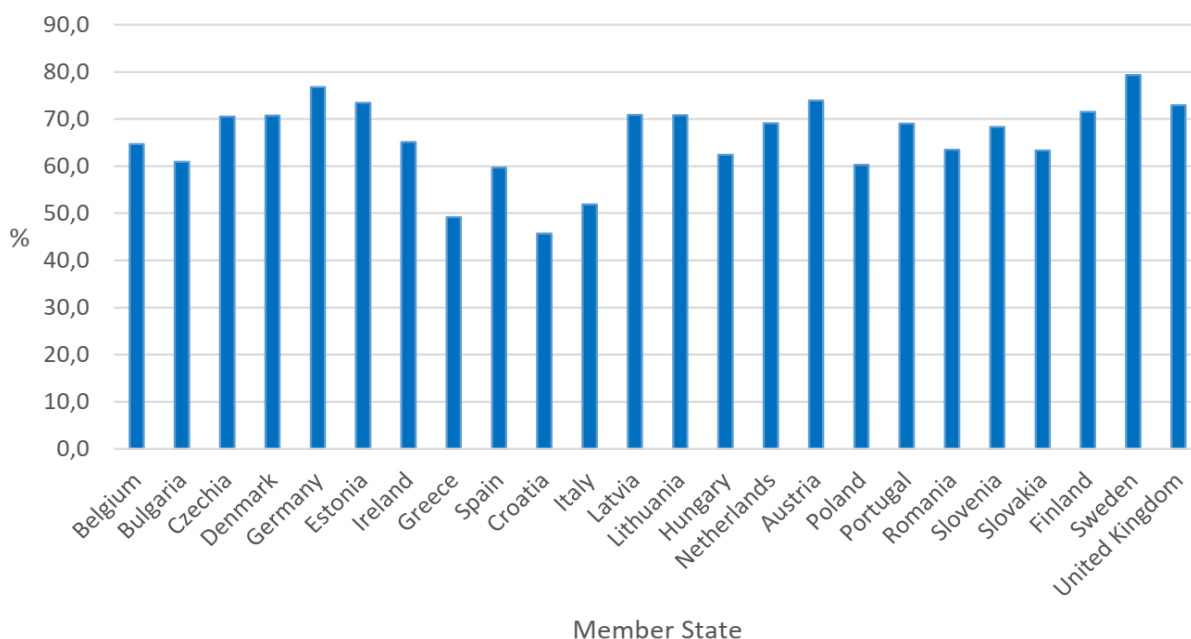
Κατά την τελευταία δεκαετία στην ΕΕ, η γεωργία ήταν ο έβδομος μεγαλύτερος εργοδότης γυναικών, αλλά αυτά τα δεδομένα μπορεί να είναι παραπλανητικά καθώς δεν καλύπτει την άτυπη αγροτική οικονομία, στην οποία εξακολουθούν να συμμετέχουν οι γυναίκες.

Οι γυναίκες διαδραματίζουν βασικό ρόλο στις αγροτικές οικογένειες, τις κοινότητες και τις οικονομίες και είναι επίσης σημαντικές ως αγρότισσες. Εκτός από την αμειβόμενη αγροτική εργασία, οι γυναίκες εξακολουθούν να αναλαμβάνουν το κύριο μερίδιο των μη αμειβόμενων ευθυνών που εμπλέκονται στη διαχείριση των οικογενειών και των κοινοτήτων. Η εργασία ορισμένων γυναικών είναι ανεπαρκής, καθώς οι γυναίκες τείνουν να ταξινομούνται και να αναφέρονται στον εαυτό τους ως μη-εργαζόμενες, ιδίως όταν αναλαμβάνουν μη αμειβόμενη γεωργική εργασία.

Για τους τρεις διαφορετικούς βαθμούς αστικοποίησης δεν υπήρχε σχεδόν καμία διαφορά (0,5%) μεταξύ των ποσοστών απασχόλησης στην ΕΕ-28: το 2015, το χαμηλότερο ποσοστό απασχόλησης καταγράφηκε μεταξύ των ανθρώπων που ζουν σε αγροτικές περιοχές (69,7%), ενώ τα ποσοστά για τις πόλεις (70,0 %) και για πόλεις και προάστια (70,2%) ήταν μόνο οριακά υψηλότερα¹³.

Το ποσοστό απασχόλησης στην ΕΕ για άτομα ηλικίας 20 έως 64 ετών ανήλθε στο 72,2% το 2017, το υψηλότερο ποσοστό που καταγράφηκε ποτέ στην ΕΕ. Το ποσοστό απασχόλησης ήταν ακόμη υψηλότερο για τους άνδρες από ό, τι για τις γυναίκες σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, αλλά το χάσμα απασχόλησης σε επίπεδο ΕΕ μειώθηκε. Από το 2002, το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών αυξήθηκε συνολικά στην Ευρώπη και οι μεγαλύτερες αυξήσεις για τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών παρατηρήθηκαν στη Μάλτα, τη Βουλγαρία και τη Γερμανία. Το 2017, τα υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης για τις γυναίκες βρέθηκαν στην Ισλανδία (84,5%) και στη Σουηδία (79,8%), ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης γυναικών καταγράφηκαν στην Ελλάδα (48%) και στην Ιταλία (52,5%)

¹³ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/59433.pdf>

Figure 3: Share of women in employment in predominantly rural regions (age class: 20-64 years), EU-28, 2017

Note: Data for Cyprus, France, Liechtenstein, Luxembourg and Malta is not available

Source: Eurostat

Η άτυπη οικονομία περιλαμβάνει υψηλότερο ποσοστό γυναικών παρά ανδρών, στις περισσότερες χώρες που αναλύθηκαν. Η άτυπη οικονομία περιλαμβάνει τους εργαζομένους που εργάζονται σε επιχειρήσεις του άτυπου τομέα (δεν είναι επίσημα εγγεγραμμένοι) και εκείνους που εργάζονται σε άτυπες θέσεις εργασίας (θέσεις εργασίας που δεν διαθέτουν βασική κοινωνική ή νομική προστασία και παροχές απασχόλησης). Οι γυναίκες εκπροσωπούνται ιδιαίτερα σε αυτήν τη δεύτερη ομάδα, εκπροσωπώντας την πλειονότητα των ευάλωτων εργαζομένων στο σπίτι.

Λόγω του επιχειρηματικού χαρακτήρα της γεωργικής εργασίας, το 43% των μη αμειβόμενων εργαζομένων στη γεωργία είναι γυναίκες, το 26% των οποίων είναι ιδιοκτήτες αγροκτημάτων. Σύμφωνα με δήλωση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Αγροτών, ενδέχεται να μην είναι απαραίτητα από την οικογένεια και πολλές εισέρχονται στο γεωργικό επάγγελμα όταν παντρευτούν έναν αγρότη.¹⁴

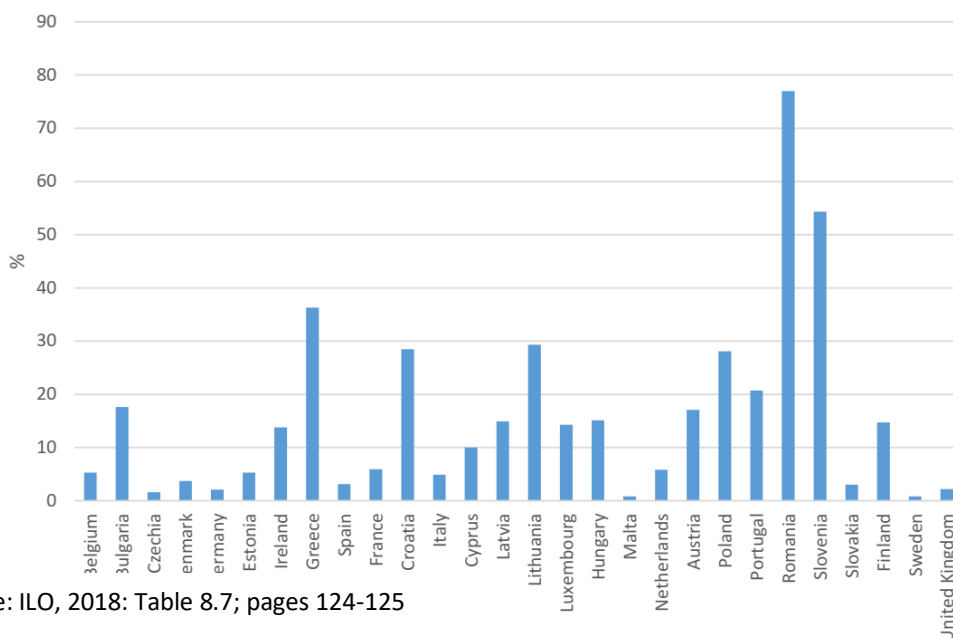
Η διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών στον γεωργικό τομέα υπάρχει ήδη από την αρχή, για πρόσβαση στη νόμιμη ιδιοκτησία οικογενειακών περιουσιακών στοιχείων.

Η συμμετοχή των γυναικών στην άτυπη απασχόληση στον επικρατούμενο αγροτικό τομέα, στη γεωργία, μεγαλύτερη συμμετοχή παρατηρείται σε αρκετά κράτη μέλη (Ρουμανία με 77,0%, Σλοβενία με 54,3%, Ελλάδα με 36,3%, και Λιθουανία και Κροατία με περίπου 30%). Η χαμηλότερη συμμετοχή γυναικών εργαζομένων στην άτυπη απασχόληση παρατηρείται στη

¹⁴ <http://www.fao.org/gender/resources/infographics/the-female-face-of-farming/en/>

Σουηδία, τη Μάλτα, την Τσεχική Δημοκρατία και τη Γερμανία, πιθανώς λόγω του μάλλον χαμηλού μεριδίου της γεωργίας στη συνολική οικονομία και ενός κυρίως επίσημα οργανωμένου γεωργικού τομέα σε συγκεκριμένες ευρωπαϊκές περιοχές

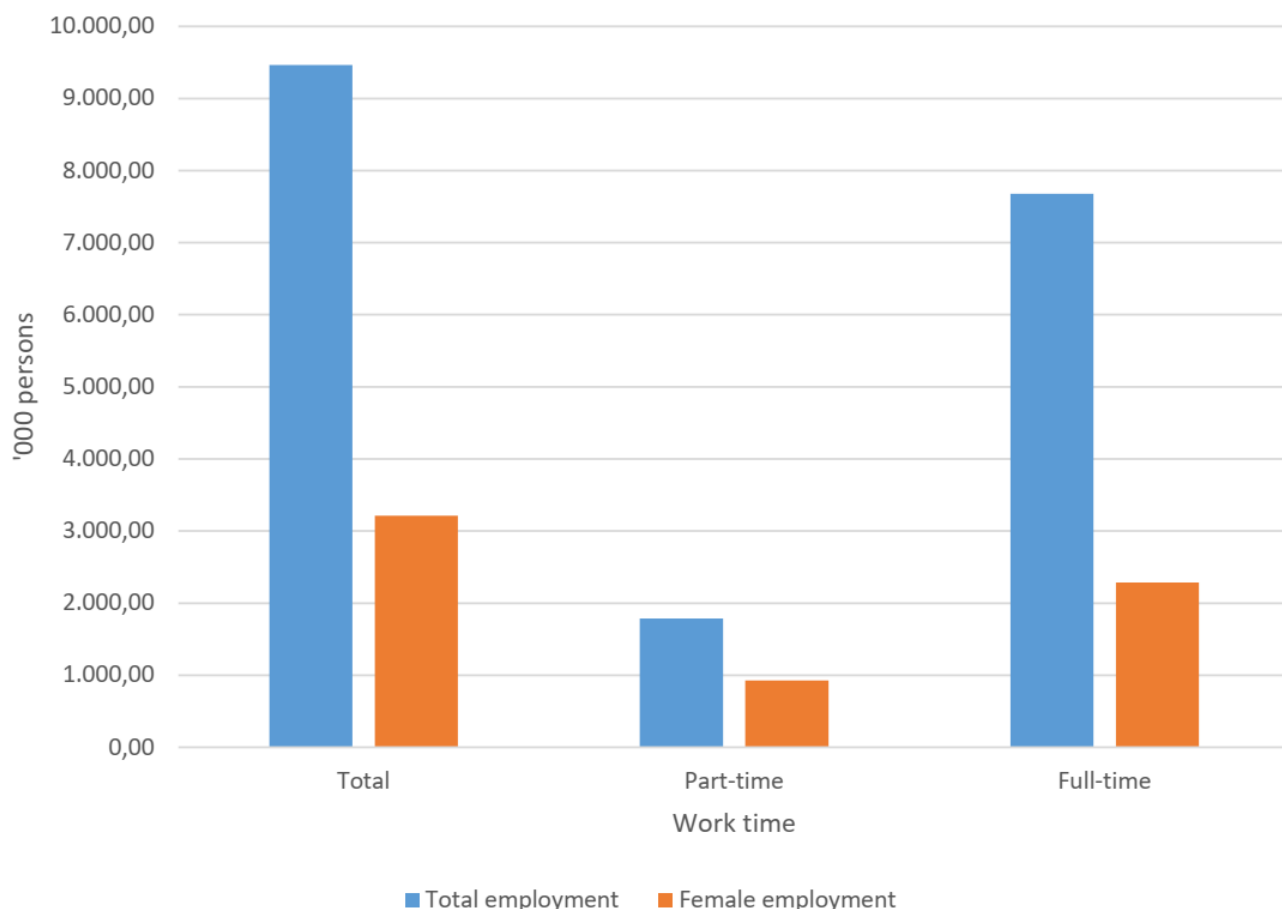
Figure 6: Participation of women workers in informal employment, agriculture

Source: ILO, 2018: Table 8.7; pages 124-125

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία, το μερίδιο της γυναικείας απασχόλησης στον τομέα της γεωργίας, της δασοκομίας και της αλιείας στην ΕΕ είναι περίπου 34%. Ωστόσο, υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ της συμμετοχής των γυναικών στην πλήρη απασχόληση (λιγότερο από 30%) σε σύγκριση με τις θέσεις μερικής απασχόλησης (περίπου 52%).

Υπάρχει πολύ ισχυρή σύνδεση μεταξύ του να είσαι γυναίκα και του τύπου της σύμβασης εργασίας που εφαρμόζεται: περίπου το 80% όλων των θέσεων εργασίας μερικής απασχόλησης στην ΕΕ απασχολούνται από γυναίκες.

Total and female employment in agriculture, forestry and fishing by working time, EU-28, 2018

Source: Eurostat

Υπάρχουν δύο διαφορετικές οπτικές σχετικά με το ρόλο της εργασίας μερικής απασχόλησης των γυναικών: η μία τη βλέπει θετικά, η άλλη αντίθετα με αρνητικό τρόπο.

Μια οπτική είναι ότι το βλέπουμε ως μια αποτελεσματική λύση που επιτρέπει στις εργαζόμενες γυναίκες με τα παιδιά να συνδυάζουν καλύτερα τις συχνά αντιφατικές απαιτήσεις της καριέρας και των οικογενειακών τους ευθυνών.

Δύο ριζικά αρνητικές προοπτικές για τη μερική απασχόληση των γυναικών στην αγορά εργασίας:

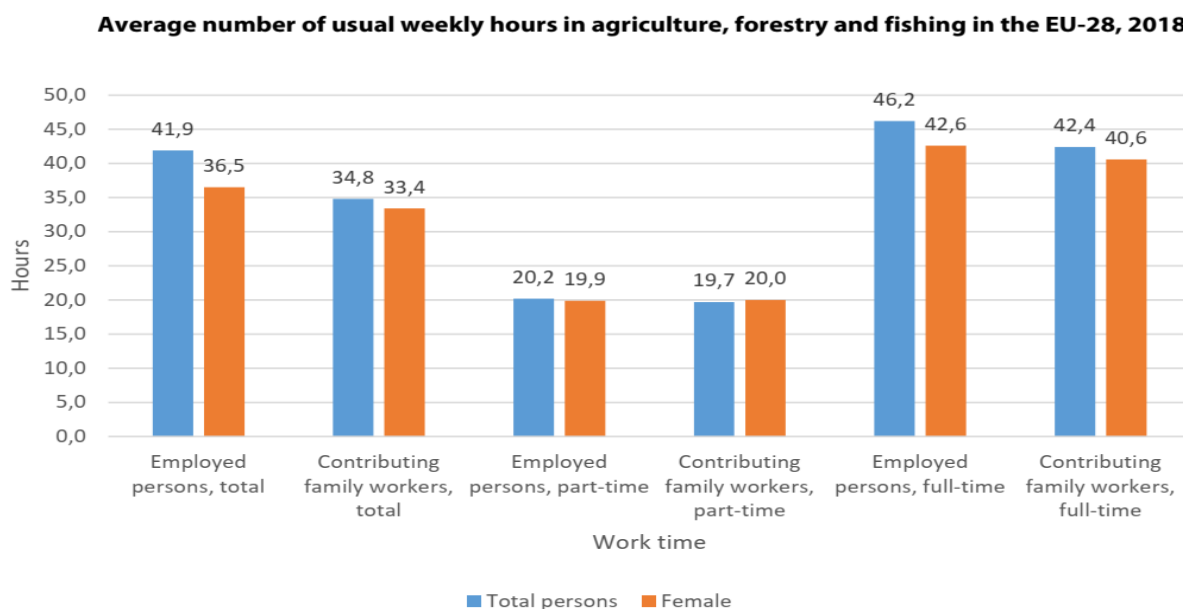
- Στην πρώτη περίπτωση, το επιχείρημα για τη μερική απασχόληση των γυναικών αμφισβητεί τη νομιμότητα της απασχόλησης των γυναικών και ζητά τη μερική επιστροφή των γυναικών στο ρόλο τους ως νοικοκυρά. Αυτή η θέση προϋποθέτει την ύπαρξη ενός εργαζόμενου συζύγου και τοποθετεί την εργασία μερικής απασχόλησης στον παραδοσιακό διαχωρισμό φύλου στην αμειβόμενη και την οικιακή εργασία (δεν υποδηλώνει απαραίτητα την επιθυμία να «στείλουν τις γυναίκες πίσω στο μέρος που ανήκουν»)

- Από την άλλη πλευρά, η μερική απασχόληση προσφέρει ένα αποτελεσματικό μέσο που επιτρέπει στις γυναίκες να αποφύγουν ένα διάλειμμα στην καριέρα τους μετά τον ερχομό των παιδιών και, κατά συνέπεια, να ξεπεράσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν πολλές γυναίκες που επιστρέφουν στο εργατικό δυναμικό.

Σε γενικές γραμμές, στις αγροτικές περιοχές, οι γυναίκες απασχολούνται συχνότερα σε θέσεις μερικής απασχόλησης και προσωρινής απασχόλησης από ό, τι στις αστικές περιοχές.

Οι γυναίκες βρίσκονται πιο συχνά σε χαμηλότερα αμειβόμενους ρόλους και διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να ζουν σε συνθήκες φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού από τους άνδρες.

Στις αγροτικές περιοχές της ΕΕ το ποσοστό των γυναικών στην αυτοαπασχόληση είναι περίπου 38%, ελαφρώς υψηλότερο από ό, τι σε άλλες περιοχές. Ο μεγαλύτερος αριθμός αυτοαπασχολούμενων σε αγροτικές περιοχές είναι στη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ιταλία.

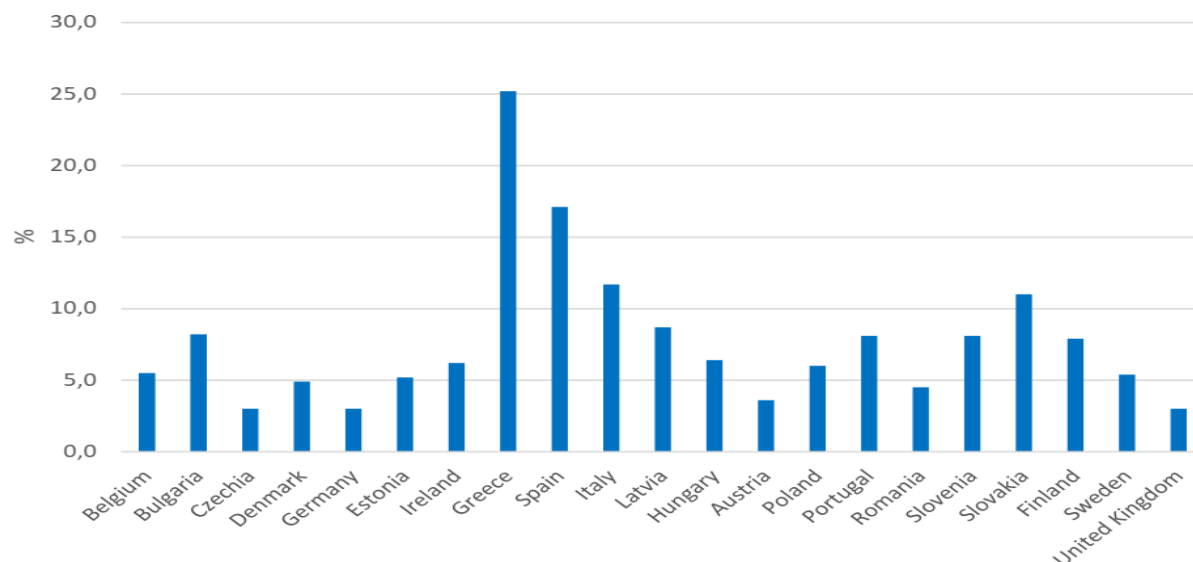

Source: Eurostat

Τα ποσοστά ανεργίας στην ΕΕ-28 στις αγροτικές περιοχές μειώθηκαν επίσης από το 2013, φτάνοντας το 7,9% το 2018. Ιστορικά, οι γυναίκες έχουν πληγεί περισσότερο από την ανεργία από τους άνδρες. Το 2000, το ποσοστό ανεργίας για τις

γυναίκες στην ΕΕ-28 ήταν περίπου 10%, ενώ το ποσοστό για τους άνδρες ήταν κάτω του 8%.

Figure 16: Share of women in unemployment in predominantly rural regions (age class: 20-64), EU-28, 2017

Note: Data for Croatia, Cyprus, France, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Malta and the Netherlands is not available

Source: Eurostat

Οι βιομηχανίες και οι υπηρεσίες που σχετίζονται με τη γεωργία και τα τρόφιμα παρέχουν πάνω από 44 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της τακτικής εργασίας για 20 εκατομμύρια άτομα στον ίδιο τον γεωργικό τομέα¹⁵.

Από άποψη φύλου, υπάρχουν σημαντικά χάσματα μεταξύ γυναικών και ανδρών στον τομέα της γεωργίας. Η γεωργία εξακολουθεί να αποτελεί κατά κύριο λόγο αγροτικό επάγγελμα κι έναν ανδροκρατούμενο τομέα. Οι γυναίκες αγρότισσες έχουν σημαντικά λιγότερη πρόσβαση, έλεγχο και ιδιοκτησία γης και άλλων παραγωγικών περιουσιακών στοιχείων σε σύγκριση με τους αντίστοιχους άνδρες. Ωστόσο, ο αριθμός των αγροκτημάτων που διαχειρίζονται οι γυναίκες αυξάνεται συνεχώς.

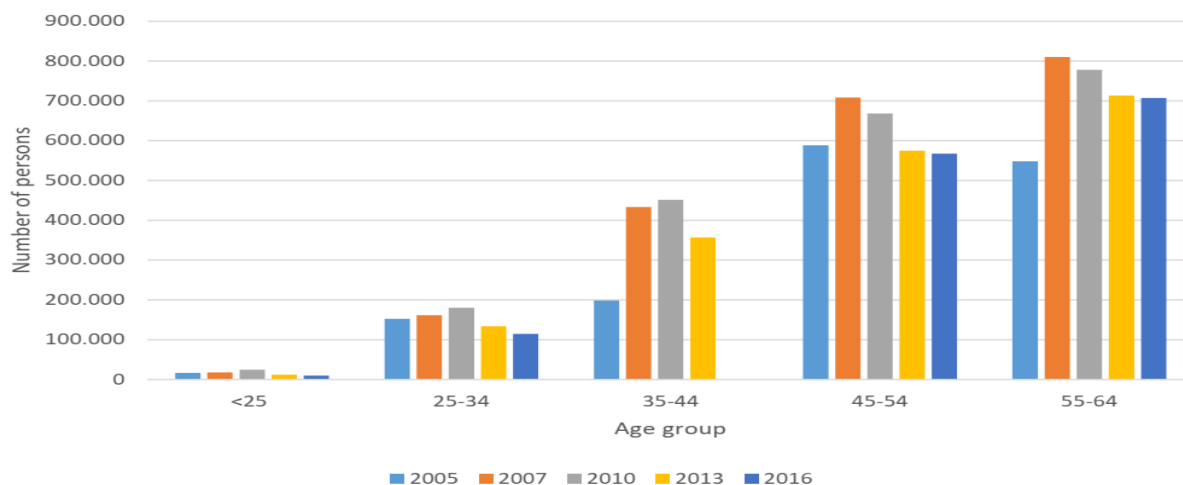
Ενώ κατά μέσο όρο το 30% των αγροκτημάτων σε ολόκληρη την ΕΕ το διαχειρίζονται γυναίκες, τείνουν να έχουν μικρότερα αγροκτήματα: κατά μέσο όρο 5,84 εκτάρια σε σύγκριση με 12,88 εκτάρια που ανήκουν σε άνδρες γεωργούς.

Οι ιδέες των γυναικών για καινοτομία είναι τόσο εμπορεύσιμες όσο των ανδρών, αλλά δεν αναγνωρίζονται από κυρίως

¹⁵ https://europa.eu/european-union/topics/agriculture_en

ανδρικά ενδιαφερόμενα μέρη και είναι πιο δύσκολο για αυτές να έχουν πρόσβαση σε δάνεια (ΕΚ, 2017, COPA, 2017).

Figure 18: Total number of female farm managers by age class, 2005-2016

Note: Data for age class 35-44 in 2016 is not available.

Source: Eurostat

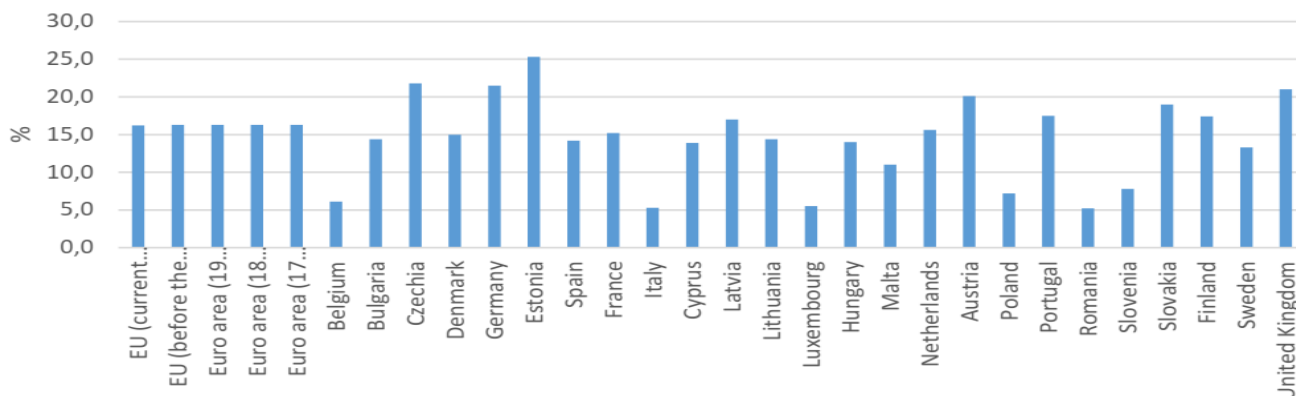
Μια ανάλυση του χάσματος μεταξύ των φύλων στον οικονομικό τομέα δείχνει ότι οι γυναίκες, με λίγες εξαιρέσεις, βρίσκονται σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τους άνδρες.

Σε ολόκληρη την ΕΕ, οι γυναίκες κερδίζουν λιγότερα από τους άνδρες, έχουν χαμηλότερα διαθέσιμα εισοδήματα και η πρόοδος στο κλείσιμο του χάσματος των φύλων κινείται με εξαιρετικά αργό ρυθμό.

Ως προς την οικονομία στο σύνολό της, το 2016, οι ακαθάριστες ωριαίες αποδοχές των γυναικών ήταν κατά μέσο όρο 16,2% χαμηλότερες από αυτές των ανδρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ-28) και 16,3% στη ζώνη του ευρώ (ΕΑ-19).

Σε όλα τα κράτη μέλη, το χάσμα στις αμοιβές μεταξύ των φύλων κυμάνθηκε κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες, από 5,2% στη Ρουμανία έως 25,3% στην Εσθονία.

Figure 19: Gender pay gap in unadjusted form of industry, construction and services, 2016

Notes:

- 1) Structure of earnings survey methodology (public administration, defence and compulsory social security are not included)
- 2) Data for Croatia, Greece and Ireland is not available

Source: Eurostat

Το χάσμα μεταξύ γυναικείων και ανδρικών συντάξεων στην ΕΕ είναι υπερδιπλάσιο του χάσματος μεταξύ των αποδοχών τους. Το χάσμα της ΕΕ μεταξύ των συντάξεων μεταξύ των φύλων, το οποίο μετράτε από την ετήσια σύνταξη που λαμβάνεται και βασίζεται στα στοιχεία της Eurostat, ήταν 40%, σε σύγκριση με το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των δύο φύλων στο 16%.

Το 2015, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επιβεβαίωσε αυτήν την έλλειψη προόδου, μέσω του ψηφίσματος σχετικά με την πρόοδο για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2013 (2014/221 (INI)). Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ 2014-2020 (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013) υπερβαίνει τη γεωργία και τη δασοκομία και στοχεύει στην ευρύτερη αγροτική οικονομική ανάπτυξη. Η συμπερίληψη της προτεραιότητας «προώθηση της κοινωνικής ένταξης, μείωση της φτώχειας και οικονομική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές» ως μία από τις έξι προτεραιότητες της ΕΕ για την αγροτική ανάπτυξη, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη δημιουργία μιας ευρύτερης ποικιλίας θέσεων εργασίας καλύτερης ποιότητας και στη βελτίωση της τοπικής ανάπτυξης συνολικά¹⁶.

Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης 2014-2020 είναι η επίτευξη ισορροπημένης εδαφικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας και της διατήρησης θέσεων εργασίας.

Τα κύρια θέματα που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων και το ρόλο των γυναικών στις αγροτικές περιοχές είναι τα ακόλουθα¹⁷:

- Γήρανση και ανδροκρατική γεωργία.
- Έλλειψη ορατότητας της εργασίας των γυναικών στη γεωργία.
- Υποεκπροσώπηση των γυναικών στην ιδιοκτησία αγροκτημάτων και στη λήψη γεωργικών αποφάσεων.

Η έρευνα σχετικά με τα χαρακτηριστικά της εργασίας των γυναικών στις αγροτικές δραστηριότητες και τον ρόλο τους στα αγροτικά περιβάλλοντα επιβεβαιώνει ότι υπάρχουν πολλές ευκαιρίες για την ισότητα των φύλων στον τομέα της εργασίας, επειδή:

- Οι γυναίκες μπορούν να βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της καινοτομίας και της διαφοροποίησης στις αγροτικές περιοχές μέσα από την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων, προϊόντων και υπηρεσιών.
- Οι γυναίκες έχουν συχνά το πρόσθετο πλεονέκτημα της ευαισθητοποίησης και της γνώσης των τοπικών αναγκών, και συγκεκριμένες διαπροσωπικές και επικοινωνιακές δεξιότητες.

Τα τελευταία χρόνια, ένας επιπλέον παράγοντας που προκαλεί διαφορές μεταξύ των φύλων έχει προκύψει από μεταναστευτικές ροές από και προς ΕΕ: αιτούντες άσυλο, πρόσφυγες και υπήκοοι της ΕΕ. Αυτό οδήγησε στη δημιουργία νέων μορφών παθογένειας και εκμετάλλευσης στον γεωργικό τομέα. Οι απαιτήσεις για μείωση του συνολικού κόστους παραγωγής και η αύξηση των περιθωρίων κέρδους οδηγούν σε μια γενική συμπίεση των δικαιωμάτων των εργαζομένων (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2018).

Η ΕΕ εξακολουθεί να εφαρμόζει ανεπαρκώς τις πολιτικές της για το φύλο και η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου συχνά αποτελούν περισσότερο ρητορική αναφορά παρά αναπόσπαστο μέρος των (εθνικών) προγραμμάτων. Τα ζητήματα των φύλων πρέπει να ενσωματωθούν στις αγροτικές πολιτικές σε διάφορα επίπεδα και υπάρχει

¹⁶ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2017-0099_EN.html

¹⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/soc_background_final_en.pdf

ανάγκη εντατικοποίησης της έρευνας για τις δομές και τις διαδικασίες αγροτικής διακυβέρνησης από την άποψη της ισότητας των φύλων. Η ενσωμάτωση της συμμετρίας των φύλων στις αγροτικές περιοχές αποτελεί υποχρέωση στο σχεδιασμό και την εφαρμογή στρατηγικών, προγραμμάτων και έργων αγροτικής ανάπτυξης.

3. Farm to Fork Strategy

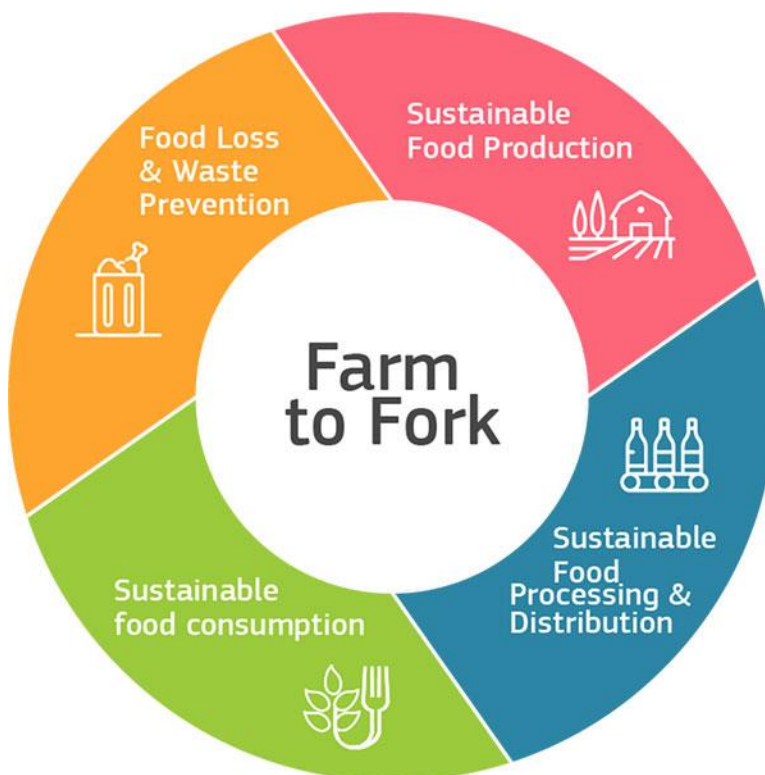
– for a fair, healthy and environmentally-friendly food system

Η στρατηγική Farm to Fork¹⁸ βρίσκεται στο επίκεντρο της «Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας» με στόχο να καταστήσει τα συστήματα τροφίμων δίκαια, υγιή και φιλικά προς το περιβάλλον.

Η στρατηγική Farm to Fork αποσκοπεί στην επιτάχυνση της μετάβασης της ΕΕ σε ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων που θα πρέπει:

- Να έχει ουδέτερη ή θετική περιβαλλοντική επίπτωση και να συμβάλει στην άμβλυνση της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή στις επιπτώσεις της
- Να αντιστραφεί η απώλεια της βιοποικιλότητας
- Να διασφαλίσει την επισιτιστική ασφάλεια, τη διατροφή και τη δημόσια υγεία, διασφαλίζοντας ότι ο καθένας έχει πρόσβαση σε επαρκή, ασφαλή, θρεπτικά, βιώσιμα τρόφιμα
- Να διατηρήσει την οικονομική προσιτότητα των τροφίμων, παράγοντας παράλληλα δίκαιες οικονομικές αποδόσεις, προωθώντας την ανταγωνιστικότητα του τομέα εφοδιασμού της ΕΕ και προωθώντας το θεμιτό εμπόριο

¹⁸ https://ec.europa.eu/food/farm2fork_en

Πηγή: https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/food_farm2fork_ring.jpg

Η στρατηγική βασίζεται σε τέσσερις πυλώνες:

Βιώσιμη παραγωγή τροφίμων: Η στρατηγική θέτει στόχους για τη σημαντική μείωση της χρήσης και του κινδύνου χημικών φυτοφαρμάκων, της χρήσης λιπασμάτων και των πωλήσεων αντιμικροβιακών, καθώς και την αύξηση της γεωργικής γης υπό βιολογική καλλιέργεια. Θα επιδιώξει επίσης να βελτιώσει την καλή διαβίωση των ζώων, να προστατεύσει την υγεία των φυτών και να προωθήσει την υιοθέτηση νέων πράσινων επιχειρηματικών μοντέλων, την κυκλική οικονομία με βάση τη βιολογία και τη μετάβαση στη βιώσιμη παραγωγή ψαριών και θαλασσιών.

Βιώσιμη επεξεργασία τροφίμων, χονδρική, λιανική, υπηρεσίες φιλοξενίας και τροφίμων: Η στρατηγική Farm to Fork θα κινητοποιήσει τη βιομηχανία τροφίμων για να αυξήσει τη διαθεσιμότητα και την προσιτή τιμή υγιεινών, βιώσιμων τροφίμων. Ο στόχος είναι να μειωθεί το συνολικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα του συστήματος τροφίμων και να διευκολυνθεί η υιοθέτηση υγιεινών διατροφών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα αναλάβει δράση για την επέκταση και την προώθηση βιώσιμων μεθόδων παραγωγής και κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων στη μεταποίηση τροφίμων και στο λιανικό εμπόριο, συμπεριλαμβανομένων ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Βιώσιμη κατανάλωση τροφίμων: Η στρατηγική Farm to Fork στοχεύει στη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της τιμής των βιώσιμων τροφίμων και στην προώθηση της υιοθέτησης υγιεινών και βιώσιμων διατροφών από τους καταναλωτές. Τα βασικά στοιχεία περιλαμβάνουν τη βελτίωση της ενημέρωσης των καταναλωτών, την ενίσχυση των βιώσιμων προμηθειών τροφίμων και την ενθάρρυνση της υιοθέτησης φορολογικών μέτρων που υποστηρίζουν τη βιώσιμη κατανάλωση τροφίμων. Θα

ενθαρρύνει τη χρήση ετικετών στις οποίες θα αναγράφεται η θρεπτική αξία, την ένδειξη προέλευσης του προϊόντος, την υποστήριξη σε βιολογικά και ηθικά προϊόντα.

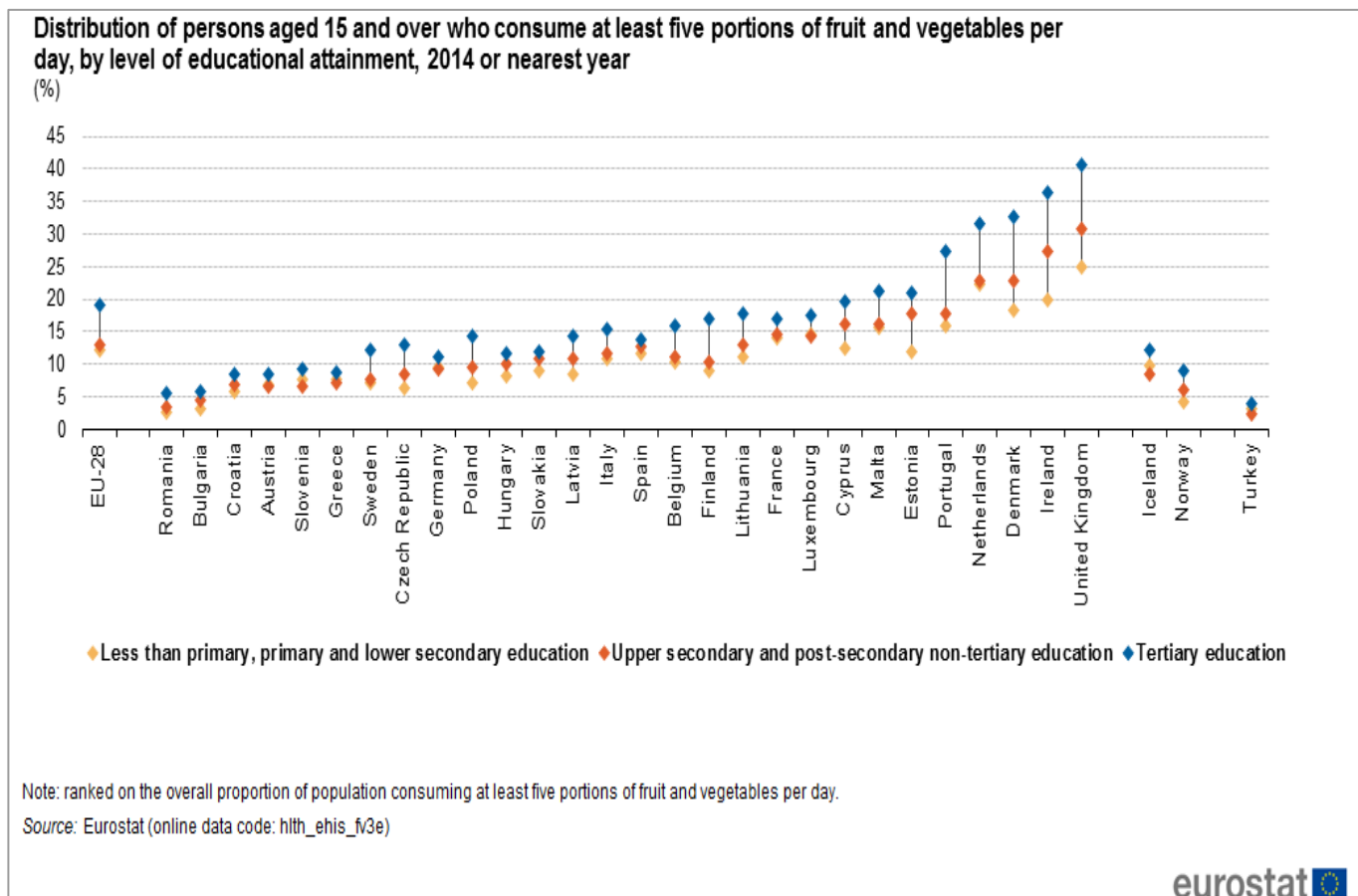
Πρόληψη της σπατάλης και απώλειας τροφίμων: Η μείωση της σπατάλης φαγητού έχει τεράστιες δυνατότητες για τη μείωση των πόρων που χρησιμοποιούμε καθώς και για την παραγωγή των τροφίμων που καταναλώνουμε. Η καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων αποτελεί **τριπλή νίκη**: εξοικονομεί τρόφιμα για ανθρώπινη κατανάλωση, φέρνει εξοικονόμηση στους πρωτογενείς παραγωγούς, εταιρείες και καταναλωτές · και μειώνει τις περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις της παραγωγής και της κατανάλωσης τροφίμων.

4. Τάσεις Φρέσκου Φαγητού

Δεν υπάρχουν πολλά δεδομένα ακόμη για αυτό το ζήτημα. Τα δεδομένα που εισάγονται εδώ προέρχονται από δημοσίευση της Eurostat: [Fruit and vegetables consumption statistics](#) ([Στατιστικές κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών](#)) (Μάρτιος 2018).

Το 2014, το 65,7% του πληθυσμού της ΕΕ-28 ηλικίας 15 ετών και άνω ανέφερε ότι καταναλώνει τουλάχιστον μία μερίδα φρούτων και λαχανικών σε καθημερινή βάση. Το ποσοστό αυτό κυμαινόταν το λιγότερο από 50% στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία έως περισσότερο από 75% στην Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Πορτογαλία και το Βέλγιο.

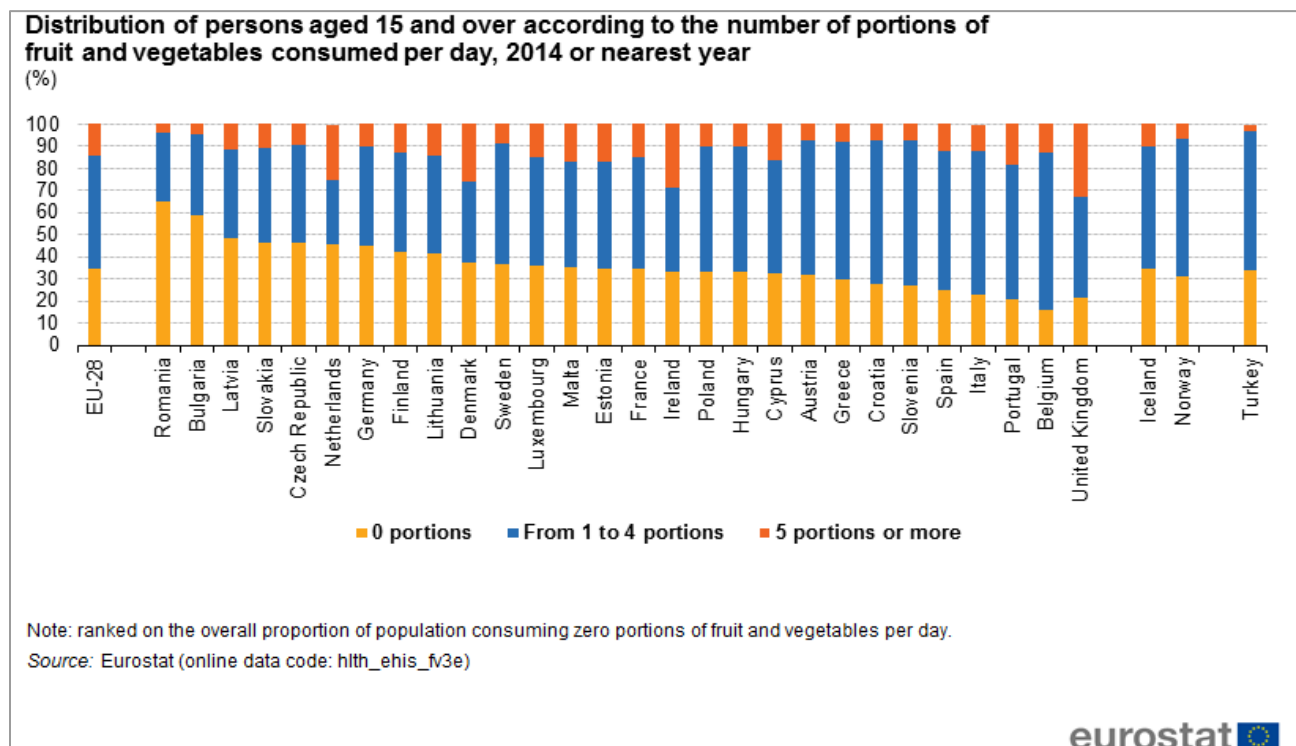

Κατά μέσο όρο, περισσότερο από το ήμισυ του πληθυσμού στην ΕΕ-28 ανέφερε ότι καταναλώνει από μία έως τέσσερις μερίδες φρούτων και λαχανικών την ημέρα, ενώ περίπου ένα στα επτά άτομα ανέφερε καθημερινή κατανάλωση τουλάχιστον πέντε φρούτων και λαχανικών.

Σε όλη την ΕΕ-28, η καθημερινή κατανάλωση φρούτων και λαχανικών διέφερε πολύ, το ένα τέταρτο του πληθυσμού ή περισσότερο στις Κάτω Χώρες, τη Δανία, την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο κατανάλωναν τουλάχιστον πέντε μερίδες φρούτων και λαχανικών την ημέρα, σε σύγκριση με λιγότερο από το 8% του πληθυσμού στην Ελλάδα, τη Σλοβενία, την Αυστρία, την Κροατία, τη Βουλγαρία και Ρουμανία. Αντίθετα, περισσότερο από το ήμισυ του πληθυσμού στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία (58,6% και 65,1% αντίστοιχα) δήλωσαν ότι τα φρούτα και τα λαχανικά δεν περιλαμβάνονται στην καθημερινή διατροφή τους.

Άτομα με τριτοβάθμια εκπαίδευση είχαν περισσότερες πιθανότητες να τρώνε τουλάχιστον πέντε μερίδες φρούτων και λαχανικών καθημερινά: το 19,0% του πληθυσμού της ΕΕ-28 με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης ανέφερε ότι τρώει τουλάχιστον πέντε μερίδες φρούτων και λαχανικών την ημέρα το 2014, ακολουθώντας εκείνοι με ανώτερη δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση (12,9%) και εκείνους που έχουν ολοκληρώσει το πολύ κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (12,1%).

Αυτό το γενικό πρότυπο αύξησης της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών με αυξανόμενο εκπαιδευτικό επίπεδο παρατηρήθηκε σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, με εξαίρεση την Αυστρία, τη Σλοβενία, την Ελλάδα, τη Γερμανία, το

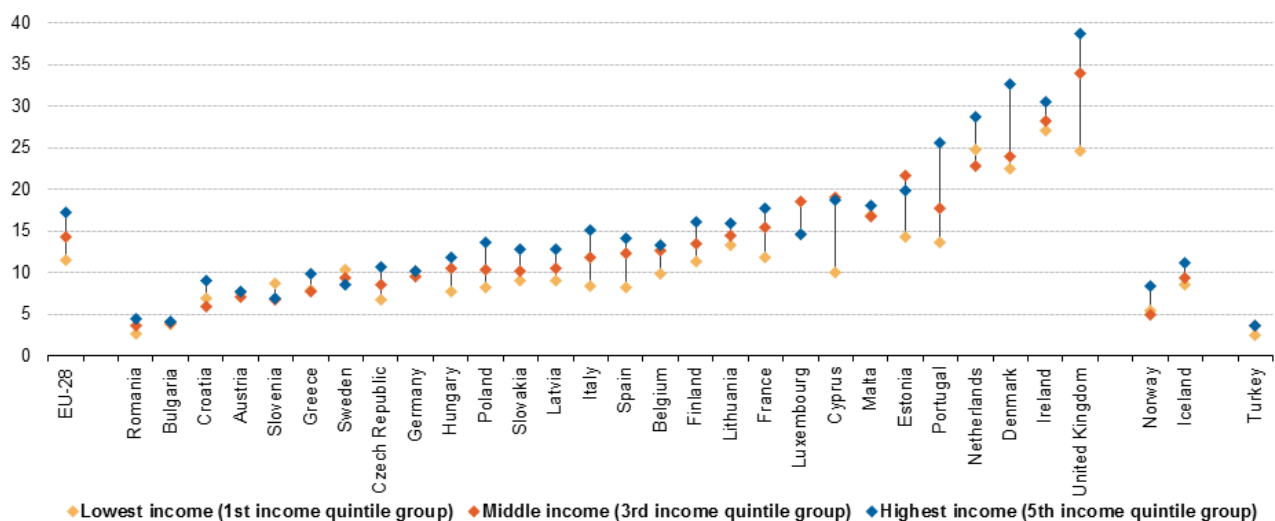

Λουξεμβούργο, καθώς επίσης την Ισλανδία, όπου το ποσοστό των ατόμων με ανώτερη δευτεροβάθμια ή μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση ήταν χαμηλότερο από αυτό για τα άτομα με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.

Αναφορικά με την κατανάλωση φρούτων και λαχανικών και τη σχέση της με το επίπεδο εισοδήματος, παρατηρείται ότι, κατά μέσο όρο, η συχνότητα της καθημερινής πρόσληψης τουλάχιστον πέντε μερίδων φρούτων και λαχανικών αυξήθηκε με το αυξανόμενο εισόδημα. Το 2014, το 11,6% του πληθυσμού της ΕΕ-28 στην ομάδα του πρώτου εισοδήματος (το 20% του πληθυσμού με το χαμηλότερο εισόδημα) ανέφερε κατανάλωση τουλάχιστον πέντε μερίδων φρούτων και λαχανικών ως μέρος της καθημερινής διατροφής, σε σύγκριση με 14,3% στην ομάδα τρίτου εισοδήματος και 17,3% στην ομάδα πέμπτου

εισοδήματος (το 20% του πληθυσμού με το υψηλότερο εισόδημα).

Distribution of persons aged 15 and over who consume at least five portions of fruit and vegetables per day, by income quintile, 2014 or nearest year
(%)

Note: ranked on total proportion of population consuming fruit and vegetables on a daily basis.

Source: Eurostat (online data code: hlth_ehis_fv3i)

eurostat

LITERATURE

(References listed below available online: accessed on 15 December 2020)

- Aguglia, L.; De Santis, F.; Salvioni, C. Direct Selling: a Marketing Strategy to Shorten Distances between Production and Consumption (Italy) for presentation at the 113th EAAE Seminar "A resilient European food industry and food chain in a challenging world", Greece, September 2009 <https://core.ac.uk/download/pdf/6689737.pdf>
- Allen, P. Realizing justice in local food systems. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society* 3(2):295–308, July 2010 <https://doi.org/10.1093/cjres/rsq015> [Google Scholar]
- Arabska, E. Farmers' Markets as a Business Model Encouraging Sustainable Production and Consumption. *Visegrad Journal on Bioeconomy and Sustainable Development* 7(1):2-6, May 2018, 10.2478/vjbsd-2018-0001 [Google Scholar] https://www.researchgate.net/publication/326546076_Farmers'_Markets_as_a_Business_Model_Encouraging_Sustainable_Production_and_Consumption
- Augere-Granier, M.L. Short Food Supply Chains and Local Food Systems in the EU. European Parliamentary Research Service (EPRS), Brussels, Belgium, September 2016 [https://www.europa.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2016\)586650](https://www.europa.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2016)586650) [https://www.europa.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/586650/EPRS_BRI\(2016\)586650_EN.pdf](https://www.europa.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/586650/EPRS_BRI(2016)586650_EN.pdf)
- Barbière, C. Farmers target growth through direct sales and short supply chains. EURACTIV.fr; February 2017 <https://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/farmers-target-growth-through-direct-sales-and-short-supply-chains/>
- Bazzani, C.; Canavari, M. Is local a matter of food miles or food traditions? *Italian Journal of Food Science* 29(3):505-517, July 2017, 10.14674/IJFS-733 [Google Scholar] [CrossRef] https://www.researchgate.net/publication/318636281_Is_local_a_matter_of_food_miles_or_food_traditions
- Bazzani, C.; Canavari, M. Alternative Agri-Food Networks and Short Food Supply Chains: A review of the literature. *Economia agro-alimentare / Food Economy* 15:11-34, October 2013; DOI: 10.3280/ECAG2013-002002 [Google Scholar] [CrossRef] https://www.researchgate.net/publication/265330829_Alternative_Agri-Food_Networks_and_Short_Food_Supply_Chains_A_review_of_the_literature
- Belletti, G.; Marescotti, A. (under the guidance of Russo, F.) - Short food supply chains for promoting local food on local markets, United Nations Industrial Development Organization (UNIDO); Department of Trade, Investment and Innovation (TI); Vienna International Centre, Vienna, Austria (2020) <https://suster.org/wp-content/uploads/2020/06/SHORT-FOOD-SUPPLY-CHAINS.pdf>
- Beguin, E.; LesurDumoulin, C.; Millet-Amranci, S.; Canard, A.; Coudray, M. RMT Alimentation locale. Des Circuits Courts aux Chaînes Alimentaires Courtes de Proximité: Quels Impacts? Quels Enjeux? October 2016 https://ce4fb57c-46ac-4284-835a-403f1a576024.filesusr.com/ugd/8f2784_d1f27938f0ac4ee6a01fd23eaf6a7eb61.pdf
- Bellec-Gauche, A.; Chiffolleau, Y.; Maffezzoli, C. Glamur Project Multidimensional Comparison of Local and Global Fresh Tomato Supply Chains; INRA: Montpellier, France, 2015 [Google Scholar] <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-02149832/file/glamur-wp3-france-tomato-3-cases.pdf>
- Benedek, Z.; Fert, I.; Szente V. The Multiplier Effects of Food Relocalization: A Systematic Review. *Sustainability* 12(9):3524, April 2020 <https://doi.org/10.3390/su12093524>
- Beirss, D. Food: Location, location, location. *Annual Review of Anthropology* 48(1):61-75, 2019 [Google Scholar] <https://doi.org/10.1146/annurev-anthro-102317-050249>
- Bimbo, F.; Bonanno, A.; Viscecchia, R.; Nardone, G. The hidden benefits of short food supply chains: Farmers' markets density and body mass index in Italy. *International Food and Agribusiness Management Review* 18(1):1–16, February 2015, DOI: 10.22004/ag.econ.197756 [Google Scholar] <https://ageconsearch.umn.edu/record/197756>
- Blay-Palmer, A. Food Fears: From Industrial to Sustainable Food Systems; Ashgate Publishing, Ltd. Farnham, UK, 2008 [Google Scholar] https://books.google.rs/books?hl=sr&lr=&id=WVCP6Y2BHowC&oi=fnd&pg=PP11&ots=z2tndpIE&sig=5fl7qLrV54x5s1buMnn6Mvleq&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Borsellino, V.; Kalij, S.A.; Schimmenti, E. COVID-19 Drives Consumer Behaviour and Agro-Food Markets towards Healthier and More Sustainable Patterns. *Sustainability* 8366, October 2020 <https://doi.org/10.3390/su12208366> <https://www.mdpi.com/2071-1050/12/20/8366>
- Bos, E.; Owen, L. Virtual reconnection: The online spaces of alternative food networks in England. *Journal of Rural Studies* 45:1-14, June 2016 [Google Scholar] [CrossRef] [Green Version] <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2016.02.016>
- Bruch, M.; Ernst, M. A Farmer's Guide to Marketing through Community Supported Agriculture (CSAs). University of Tennessee. Institute of Agriculture, December 2010 <https://extension.tennessee.edu/publications/documents/pb1797.pdf>
- Brunori, G.; Galli, F.; Barjolle, D.; Van Broekhuizen, R.; Colombo, L.; Giampietro, M.; Kirwan, J.; Lang, T.; Mathijs, E.; Moye, D.; De Roost, K.; Rougoor, C.; Schwarz, J.; Schmitt, E.; Smith, J.; Stojanovic, Z.; Tisenkopfs, T.; Touzard, J.-M. Are Local Food Chains More Sustainable than Global Food Chains? Considerations for Assessment. *Sustainability* 449, May 2016 <https://doi.org/10.3390/su8050449>
- Brunori, G. Local food and alternative food networks: A communication perspective. *Anthropology of food*; From local food to localised food, March 2007 <http://aof.revues.org/index430.html> (<https://doi.org/10.4000/aof.430>)
- Cairns, A.; Lopez, P.; Meyer, A.Z.F.; Pralle, A. FReSH insight report – Consumption behavior and trends: Understanding the shift required towards healthy, sustainable and enjoyable diets; World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). April 2018 https://docs.wbcsd.org/2018/07/FReSH_Consumption_Report.pdf
- Canfora, I. Is the short food supply chain an efficient solution for sustainability in food market? *Agriculture and Agricultural Science Procedia* 8:402-407, 2016 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1016/j.aaspro.2016.02.036>
- Cesaro, L.; Dries, L.; Ihle, R.; Marangiu, S.; Peerlings, J.; Poetschki, K.; Schioppa, A. Impact of Farmer's Engagement in Food Quality Schemes and Short Food Supply Chains on Farm Performance; European Union: Luxembourg, 2020 <https://www.strengthen2food.eu/wp-content/uploads/2020/02/D4.2-Impact-of-farmers-engagement-in-FQS-and-SFSC-on-farm-performance.pdf>
- Chable, V.; Ducattet, C.; Kutelmach, M.; Filipon, E.; de Santis, G.; Rodriguez, I. (eds.) CERERE Book of Case Studies - Agrobiodiversity: Success stories in Europe; CERERE Project, September 2019 http://cerere2020.eu/wp-content/uploads/2019/11/ENGLISH_finalBOOK_low.pdf
- Chiffolleau, Y.; Dourian, T. Sustainable Food Supply Chains: Is Shortening the Answer? A Literature Review for a Research and Innovation Agenda. *Sustainability* 12, 9831, November 2020, <https://doi.org/10.3390/su12239831>
- Chiffolleau, Y.; Millet-Amranci, S.; Rossi, A.; Rivera-Ferré, M.G.; Lopez Merino, P. The participatory construction of new economic models in short food supply chains. *Journal of Rural Studies* 68:182–190, May 2019 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2019.01.019>
- Chiffolleau, Y.; Loconto, A.M. Social innovation in agriculture and food: Old Wine in New Bottles?. *International Journal of the Sociology of Agriculture and Food* 24(3):306-317, December 2018, <https://hal.archives-ouvertes.fr/hal-01966251>
- Chiffolleau, Y. From politics to cooperation: The dynamics of embeddedness in alternative food supply chains. *Sociologia Ruralis* 49(3):218–235, July 2009 [Google Scholar] [CrossRef]
- Gani, A.; Vörös, L. M., & Fiume Fagioli, F. The Role of Local Food Chain in the Sustainable Management and Promotion of Territories. A Comparison Case Study of Umbria Region in Italy and the Sub-Region of Pest County in Hungary. *Italian Review of Agricultural Economics* 71(1):546-559, (2016) <https://doi.org/10.13128/REA-18671>
- Gao, G.; Hernández, P.O.; Pinzuti, I. Fresh, healthy, and sustainable food: Best practices in European healthcare; Health Care Without Harm (HCWH), December 2016 https://hoham-europe.org/sites/default/files/documents-files/4680/HCWHEurope_Food_Report_Dec2016.pdf
- Ginnam, J. The History of the Farm to Table Movement, June 2018 <https://upserve.com/restaurant-insider/history-farm-table-movement/>
- Cleveland, D.A.; Carruth, A.; Mazaroli, D.N. Operationalizing local food: Goals, actions, and indicators for alternative food systems. *Agriculture and Human Values* 32:281-297, June 2015 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1007/s10460-014-9556-9>
- Community Supported Agriculture: An Introduction. Biodynamic Association. <https://www.biodynamics.com/content/community-supported-agriculture-introduction-csa>
- Committee of the Regions Opinion of the Committee of the Regions on 'Local food systems' (outlook opinion 2011/C 104/01), Brussels, January 2011 <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:104:0001:0006:EN:PDF>
- De Fazio, M. Agriculture and sustainability of the welfare: The role of the short supply chain. *Agriculture and Agricultural Science Procedia* 8:461-466, 2016 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1016/j.aaspro.2016.02.044>
- Drejska, N.; Gołbiewski, J.; Fiore, M. Social media for interactions with customers within the short food supply chain: The case of the SKIN project. *Studies in Agricultural Economics* 121(2):94–101, August 2019, DOI: 10.22004/ag.econ.292235 [Google Scholar] [CrossRef] <http://ageconsearch.umn.edu/record/292235>
- Dubuisson-Queller, S.; Lamine, C. Consumer involvement in fair trade and local food system: Delegation and empowerment regimes. *Geojournal* 73:55-65, July 2008 [Google Scholar] <https://doi.org/10.1007/s10708-008-9178-0>
- Dunne, J.; Chambers, K.; Giombolini, K.; Schlegel, S. What does 'local' mean in the grocery store? Multiplicity in food retailers' perspectives on sourcing and marketing local foods. *Renewable Agriculture and Food Systems* 26(1):46-59 (Cambridge University Press), 2011, DOI: 10.1017/S1742170510000402 <https://www.istora.org/stable/44490566?seq=1>

- DuPuis, E.M.; Goodman, D. Should we go "home" to eat? Toward a reflexive politics of localism. *Journal of Rural Studies* 21(3):359-371, July 2005 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2005.05.011>
- Durham, C.; King, R.P.; Roheim, C. Consumer definitions of "locally grown" for fresh fruits and vegetables. *Journal of Food Distribution Research* 40:56-62, 2009, Doi: 10.22004/ag.econ.162116 <https://ageconsearch.umn.edu/record/162116>
- Edwards-Jones, G.; Canals, L.M.; Hounsoms, N.; Truninger, M.; Koerber, G.; Hounsoms, B.; et al. Testing the assertion that 'local food is best': The challenges of an evidence-based approach. *Trends in Food Science & Technology* 19(5):265-274, May 2008, 10.1016/j.tifs.2008.01.008 [Google Scholar] https://www.researchgate.net/publication/222399566_Testing_the_assertion_that_'local_food_is_best'_the_challenges_of_an_evidence-based_approach
- Ecocaters; Blog: Difference Between Farm to Table and Sustainable Food <https://www.ecocaters.com/blog/difference-between-farm-to-table-and-sustainable-food/>
- EIP-AGRI (European Innovation Partnership for Agricultural Productivity and Sustainability). Innovation in short food supply chains: Creating value together, February 2019 https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/default/files/eip-agri_brochure_short_food_supply_chains_2019_en_web.pdf
- Elghannam, A.; Mesias, F.J.; Escarano, M.; Fouad, L.; Homilo, A.; Escarano, A.J. Consumers' Perspectives on Alternative Short Food Supply Chains Based on Social Media: A Focus Group Study in Spain. *Foods* 9(1):22, 2020 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.3390/foods9010022>
- EU Agricultural Markets Briefs: You are part of the food chain - Key facts and figures on the food supply chain in the European Union; No. 4, June 2015; DG Agriculture and Rural Development, Unit Agricultural Modelling and Outlook https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/trade/documents/agri-market-brief-04_en.pdf
- European Commission [EC]. Regulation (EU) No 1305/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) and repealing Council Regulation (EC) No 1698/2005 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R1305>
- European CSA Declaration. No date. <http://www.communitysupportedagriculture.ie/downloadable/European-CSA-Declaration.pdf>
- FAAN (Facilitating Alternative Agro-Food Networks (AAFNs); Final Report Summary - stakeholder perspectives on research needs (Local Food Systems in Europe), 2010 <https://cordis.europa.eu/project/id/217820/reporting>
- FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations). Covid-19 and the Role of Local Food Production in Building more Resilient Local Food Systems; Rome, Italy, 2020 <http://www.fao.org/documents/card/en/c/cb1020en/>
- FAO, IFAD, UNICEF, WFP and WHO. 2020. The State of Food Security and Nutrition in the World 2020. Transforming food systems for affordable healthy diets. Rome, FAO. <http://www.fao.org/3/ca9692en/online/ca9692en.html>
- FAO, INRAE. Enabling Sustainable Food Systems: Innovators' Handbook; FAO: Rome, Italy, 2020 [Google Scholar]
- FAO. The future of food and agriculture - Trends and challenges; Rome, Italy, 2017 <http://www.fao.org/3/6583e/6583e.pdf>
- FAO, IFAD, UNICEF, WFP, WHO. The State of Food Security and Nutrition in the World 2017. Building Resilience for Peace and Food Security; FAO: Rome, Italy, 2017 [Google Scholar]
- FAO. OECD-FAO Guidance for Responsible Agricultural Supply Chains; FAO: Rome, Italy, 2016. [Google Scholar]
- FAO. Sustainability Pathways: Sustainability Assessment of Food and Agriculture Systems (Safis); FAO: Rome, Italy, 2014 [Google Scholar]
- FAO. Statistical Yearbook of World Food and Agriculture for the United Nations; FAO: Rome, Italy, 2013 [Google Scholar]
- FAO. Women: The key to food security, Roma, Italy <http://www.fao.org/3/a0171e/a0171e00.htm#fTopOfPage>
- Feagan, R. The place of food: mapping out the 'local' in local food systems. *Progress in Human Geography* 31(1):23-42, (2007) <https://doi.org/10.1177/0309132507073527>
- Feenstra, G. Local food systems and sustainable communities. *American Journal of Alternative Agriculture* 12(1):28-36, (1997), DOI: 10.1017/S0889189300007165 [Google Scholar] [CrossRef]
- FFA (Forum for the Future of Agriculture). Blog: Women for the Future of Agriculture, March 2020 <https://www.forumforagriculture.com/women-agriculture/>
- Fonte, M. Knowledge, food and place. A way of producing, a way of knowing. *Journal Compilation European Society for Rural Sociology. Sociologia Ruralis*, 48(3):200-222, July 2008 <https://doi.org/10.1111/j.1467-9523.2008.00462.x>
- Fonte, M. Food consumption as social practice: Solidarity Purchasing Groups in Rome, Italy. *Journal of Rural Studies* 32:230-239, October 2013 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2013.07.003>
- Fondse, M. Grown Close to Home: A Grown close to home: a typology of short food supply chain business models in the Netherlands. Master's Thesis, Wageningen University, Wageningen, Netherlands, 2012 [Google Scholar] <https://edepot.wur.nl/243077>
- Forsell, S.; Lankoski, L. The sustainability promise of alternative food networks: An examination through "alternative" characteristics. *Agric. Hum. Values* 32:63-75, (2015) [Google Scholar] <https://doi.org/10.1007/s10460-014-9516-4>
- Fresh Food <https://livingrealfood.com/basics/fresh-food/>
- Fresh Food in Italy; Euromonitor International <https://www.euromonitor.com/fresh-food-in-italy/report>
- Galli, F.; Brunori, G. (eds.) Short Food Supply Chains as Drivers of Sustainable Development. Evidence Document. Document Developed in the framework of the FP7 project FOODLINKS (GA No. 265287); Laboratorio di Studi Rurali Sismondi: Pisa, Italy, 2013; ISBN 978-88-90896-01-9 <https://araprints.org/id/eprint/28858/1/evidence-document-sfs-cop.pdf>
- Galli, F.; Bartolini, F.; Brunori, G.; Colombo, L.; Gava, O.; Grando, S.; Marescotti, A. Sustainability assessment of food supply chains: an application to local and global bread in Italy. *Agricultural and Food Economics* 3(21), 2015 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1186/s40100-015-0039-0>
- Galli, F.; Gava, O.; Bartolini, F.; Marescotti, A.; Brunori, G. Global and Local Wheat-to-Bread Supply Chains. Italian Case Study Report (Task 3.5), Glamur Project FIRAB, February 2015 [Google Scholar] https://www.researchgate.net/publication/299535879_Global_and_local_wheat-to-bread_supply_chains
- García, M.M.H. The Role of Women in Food Security - chapter three (2013)
- Gava, O.; Galli, F.; Bartolini, F.; Brunori, G. Linking Sustainability with Geographical Proximity in Food Supply Chains. An Indicator Selection Framework. *Agriculture* 8(9):130, 2018 [Google Scholar] <https://doi.org/10.3390/agriculture8090130>
- Gemert, M.; Bilal, H.; Strassner, C. Grassroots Initiatives as Sustainability Transition Pioneers: Implications and Lessons for Urban Food Systems. *Urban Science* 2(1):23, March 2018, DOI: 10.3390/urbansci2010023 https://www.researchgate.net/publication/323649313_Grassroots_Initiatives_as_Sustainability_Transition_Pioneers_Implications_and_Lessons_for_Urban_Food_Systems
- Giampietri, E.; Koemle, D.B.A.; Yu, X.; Finco, A. Consumers' Sense of Farmers' Markets: Tasting Sustainability or Just Purchasing Food? *Sustainability* 8(11):1157, (2016) <https://doi.org/10.3390/su8111157> [Google Scholar] [CrossRef]
- Giampietri, E.; Finco, A.; Del Giudice, T. Exploring consumers' behaviour towards short food supply chains. *British Food Journal* 118(3):618-631, March 2016 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1108/BFJ-04-2015-0168>
- Gilg, V.; Battershill, M. To what extent can direct selling of farm produce offer a more environmentally friendly type of farming? Some evidence from France. *Journal of Environmental Management* 60(3):195-214, November 2000 [Google Scholar] [CrossRef]
- Gold, M. Sustainable Agriculture: Definitions and Terms. USDA, National Agricultural Library, U.S. Department of Agriculture, Alternative Farming Systems Information Center (AFSIC); no. 99-02; September 1999; revised August 2007 <https://www.nal.usda.gov/afsic/sustainable-agriculture-definitions-and-terms>
- Goodman, D.; DuPuis, E.M.; Goodman, M.K. *Alternative Food Networks: Knowledge, Practice, and Politics*; Routledge: London, 2012 [Google Scholar] https://books.google.rs/books?hl=sr&lr=&id=wSOpAgAAQBA&oi=fnd&pg=PR3&ots=IGxUfbYap&sig=1HXYwB8MqL_zM2TPao-XOWANUZO&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Hand, M.S.; Martinez, S. Just What Does Local Mean? *Choices* 25(1), 2010 https://www.choicesmagazine.org/UserFiles/file/article_108.pdf
- Hayden, J.; Buck, D. Doing community supported agriculture: Tactile space, affect and effects of membership. *Geoforum*, 43(2):332-341, March 2012 [Google Scholar] [CrossRef]
- Hinrichs, C. Embeddedness and local food systems: Notes on two types of direct agricultural market. *Journal of rural studies* 16(3):295-303, July 2000 [Google Scholar] [CrossRef] https://www.academia.edu/3439200/Embeddedness_and_local_food_systems_notes_on_two_types_of_direct_agricultural_market
- Holloway, L.; Goodman, M.; Maye, D. Ethical Foodscapes?: Premises, Promises, and Possibilities. *Environment and Planning A* 42(8):1782-1796, August 2010, 10.1068/a423290 https://www.researchgate.net/publication/46559952_Ethical_Foodscapes_Premises_Promises_and_Possibilities
- Holloway, L.; Kneafsey, M.; Cox, R.; Dowler, E.; Venn, L.; Tuomainen, H. Reconnecting Consumers, Producers and Food: Exploring Alternatives. 10.5040/9781350047631. Berg, Oxford, 2008
- Holloway, L.; Cox, R.; Venn, L.; Kneafsey, M.; Dowler, E.; Tuomainen, H. Managing sustainable farmed landscape through 'alternative' food networks: A case study from Italy. *Geographical Journal - GEOGR J* 172(3):219-229, September 2006, DOI: 10.1111/j.1475-4959.2006.00205.x. [Google Scholar] [CrossRef] https://www.researchgate.net/publication/249377286_Managing_sustainable_farmed_landscape_through_'alternative'_food_networks_A_case_study_from_Italy
- Horská, E.; Petrálik, M.; Šedík, P.; Nagyová, L. Factors Influencing the Sale of Local Products through Short Supply Chains: A Case of Family Dairy Farms in Slovakia. *Sustainability*, 12(20), 8499, October 2020 <https://doi.org/10.3390/su12208499> (<https://www.mdpi.com/2071-1050/12/20/8499>)
- Hyland, J.; Crehan, P.; Calantunio, F.; Macken-Walsh, A. The Significance of Short Food Supply Chains: Trends and Bottlenecks from the SKIN Thematic Network. *Studies in Agricultural Economics* 121(2):59-66, August 2019, DOI: 10.22004/ag.econ.292231 [Google Scholar] [CrossRef] <http://ageconsearch.umn.edu/record/292231>

- Ikerd, J. *Eating Local: A Matter of Integrity*. University of Missouri. 2005 <http://web.missouri.edu/~ikerd/papers/Alabama-Eat%20Local.htm>
- IPES-Food. *From Uniformity to Diversity: A Paradigm Shift from Industrial Agriculture to Diversified Agroecological Systems*; International Panel of Experts on Sustainable Food Systems: Brussels, Belgium, 2016 http://www.ipesfood.org/_img/upload/files/UniformityToDiversity_FULL.pdf
- Jarzębowski, S.; Bourlakis, M.; Bezat-Jarzębowska, A. Short Food Supply Chains (SFSC) as Local and Sustainable Systems. *Sustainability* 12(11), 4715, June 2020, 10.3390/su12114715 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.3390/su12114715>
- Kebir, L.; Torre A. (2013). *Geographical proximity and new short food supply chain*, in: Lazeretti L. (ed.) *Creative Industries and Innovation in Europe, Concepts, Measures, and Comparative Case Studies*. Routledge, N. York, 328p. https://www.researchgate.net/publication/230760542_Geographical_proximity_and_new_short_supply_food_chains
- Kelley, K.; Kime, L.; Harper, J. *Community Supported Agriculture (CSA)*. Penn State Extension. 2014 <https://extension.psu.edu/community-supported-agriculture-csa>
- Kirova, M.; Montanari, F.; Ferreira, I.; Pesce, M.; Albuquerque, J.D.; Montfort, C.; Neirynck, R.; Moroni, J.; Traon, D.; Perrin, M.; Echami, J.; Araas Pujades, A.; Lopez Montesinos, E.; Pelayo, E. *Research for AGRI Committee – Megatrends in the agri-food sector*, European Parliament, Policy Department for Structural and Cohesion Policies, Brussels, 2019 <http://bit.ly/MGT629Ag>
- Kinwan, J. *Alternative Strategies in the UK Agro-Food System: Interrogating the Alterity of Farmers' Markets*. *Sociologia Ruralis* 44(4):395-415, October 2004, 10.1111/j.1467-9523.2004.00283.x. https://www.researchgate.net/publication/227754906_Alternative_Strategies_in_the_UK_Agro-Food_System_Interrogating_the_Alterity_of_Farmers'_Markets
- Kneafsey, M. (ed.) *EIP-AGRI Focus Group Innovative Short Food Supply Chain Management - Final Report*. European Commission; Brussels, Belgium, 2015 [Google Scholar] https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/default/files/eip-agri_fg_innovative_food_supply_chain_management_final_report_2015_en.pdf
- Kneafsey, M.; Venn, L.; Schmutz, U.; Balazs, B.; Trenchard, L.; Eyden-Wood, T.; Bos, E.; Sutton, G.; Blackett, M. *Short Food Supply Chains and Local Food Systems in the EU: A State of Play of Their Socio-Economic Characteristics*; IRC Scientific and Policy Report; Joint Research Centre Institute for Prospective Technological Studies, European Commission; Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013, DOI:10.2791/88784 [Google Scholar] https://ec.europa.eu/irc/sites/ircsh/files/final_ips_jrc_80420_online.pdf
- Lamine, C. *Settling Shared Uncertainties: Local Partnerships Between Producers and Consumers*, *Sociologia Ruralis* 45(4):324-345, October 2005 <https://doi.org/10.1111/j.1467-9523.2005.00308.x>
- Lappo, A.; Bjørndal, T.; Fernández-Polanco, J. *Consumers' Concerns and External Drivers in Food Markets*; FAO, Fisheries and Aquaculture Circular: Rome, Italy, 2015 [Google Scholar] <http://www.fao.org/3/i4939e/i4939e.pdf>
- Leffew, M.; Ernst M.D. *A Farmer's Guide to a Pick-Your-Own Operation*. University of Tennessee, USA, 2014 <https://extension.tennessee.edu/publications/documents/pb1802.pdf>
- Lehtinen, U. *Sustainability and local food procurement: A case study of Finnish public catering*. *British Food Journal* 114(8):1053-1071, 2012 [Google Scholar] [CrossRef]
- Lever, J.; Sonnino, R.; Cheetham, F. *Reconfiguring local food governance in an age of austerity: Towards a place-based approach?* *Journal of Rural Studies* 69:97-105, July 2019 [Google Scholar] [CrossRef]
- LexiconofSustainability.com: The Lexicon of Sustainability: Food Terms <https://www.pbs.org/food/features/the-lexicon-of-sustainability-terms/>
- Local Food Systems. USDA, National Agricultural Library, U.S. Department of Agriculture, Alternative Farming Systems Information Center. <https://www.nal.usda.gov/afsic/local-food-systems>
- Local and Regional Food Systems. ATTRA. U.S. National Sustainable Agriculture Information Service, 2015 https://attra.nat.org/attra-pub/local_food/
- Loiseau, E.; Colin, M.; Alaphilippe, A.; Coste, G.; Roux, P. *To what extent are short food supply chains (SFSCs) environmentally friendly? Application to French apple distribution using Life Cycle Assessment*. *Journal of Cleaner Production* 276, 124166, 2020 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.124166>
- Malak-Rawlikowska, A.; Majewski, E.; Węs, A.; Borgen, S.O.; Čislag, P.; Donati, M.; Freeman, R.; Hoàng, V.; Lecoeur, J.-L.; Mancini, M.C.; et al. *Measuring the Economic, Environmental, and Social Sustainability of Short Food Supply Chains*. *Sustainability* 11(15), 4004, July 2019 <https://doi.org/10.3390/su11154004> [Google Scholar] [CrossRef]
- Mancini, M.C.; Menozzi, D.; Donati, M.; Biosini, B.; Veneziani, M.; Arfini, F. *Producers' and Consumers' Perception of the Sustainability of Short Food Supply Chains: The Case of Parmigiano Reggiano PDO*. *Sustainability* 11, 721, January 2019 <https://doi.org/10.3390/su11030721>
- Marsden, T. *Food Matters and the Matter of Food: Towards a New Food Governance?* *Sociologia Ruralis* 40(1):20-29, January 2000 <https://doi.org/10.1111/1467-9523.00129>
- Marsden, T.; Banks, J.; Bristow, G. *Food Supply Chain Approaches: Exploring their Role in Rural Development*. December 2002 <https://doi.org/10.1111/1467-9523.00158>
- Martinez, S.; Hand, M.; Da Pra, M.; Pollack, S.; Ralston, K. et al. *Local Food Systems: Concepts, Impacts, and Issues*. USDA. Economic Research Service. Report n.97, May 2010 [Google Scholar] <https://www.ers.usda.gov/publications/pub-details/?pubid=46395>
- Mastroradi, L.; Marino, D.; Cavallo, A.; Giannelli, A. *Exploring the Role of Farmers in Short Food Supply Chains: The Case of Italy*. *International Food and Agribusiness Management Review* 18(2):109-130, May 2015, DOI: 10.22004/ag.econ.204139 [Google Scholar] <http://ageconsearch.umn.edu/record/204139>
- Mastroradi, L.; Marino, D.; Giaccio, V. et al. *Analyzing Alternative Food Networks sustainability in Italy: a proposal for an assessment framework*. *Agricultural and Food Economics* 7(21), November 2019 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1186/s40100-019-0142-8>
- Massey, A. *Building Local and Regional Food Systems*; SARE (Sustainable Agriculture Research & Education). USDA, 2015 <https://www.sare.org/wp-content/uploads/Building-Local-and-Regional-Food-Systems.pdf>
- Mauldin Group. *What is Farm to Table Concept and Why Do We Embrace It?* Holbrook Communities, May 2019 <https://www.holbrooklife.com/what-is-farm-to-table-concept-and-why-do-we-embrace-it/>
- McEachern, M.; Warnaby, G.; Carrigan, M.; Szmagin, I. *Thinking locally, acting locally? Conscious consumers and farmers' markets*. *J. Mark. Manag.* 26:395-412, February 2010 [Google Scholar] [CrossRef]
- Michel-Villarreal, R.; Hingley, M.; Canavari, M.; Bregoli, I. *Sustainability in Alternative Food Networks: A Systematic Literature Review*. *Sustainability*, 859, February 2019 <https://doi.org/10.3390/su11030859>
- Miñana, B. *Opinion: Is indoor farming critical to the local food economy?* August 2020 <https://www.agriitecture.com/blog/2020/7/24/is-indoor-farming-critical-to-the-local-food-economy>
- Mount, P. *Growing local food: scale and local food systems governance*, *Agriculture and Human Values* 29:107-121, (2012) <https://doi.org/10.1007/s10460-011-9331-0>
- NIAES (New Jersey Agricultural Experiment Station); Rutgers, The State University of New Jersey. *From Farm to Fork* <https://niaes.rutgers.edu/food-nutrition-health/farm-to-fork.php>
- Navin, M. *Scaling-Up Short Food Chains*. *Journal Social Philosophy* 46(4):434-448, January 2016 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1111/josp.12128>
- Nourished Planet - Sustainability in the Global Food System; Barilla Center for Food and Nutrition; Edited by Danielle Nierenberg, ISBN: 9781610918947, June 2018
- O'Kane, G. *What is the real cost of our food? Implications for the environment, society and public health nutrition*. *Public Health Nutrition* 15(2):268-276, July 2011 [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed] DOI: <https://doi.org/10.1017/S136898001100142X>
- Petropoulou, E.A. *The Role of Short Food Supply Chains in Greece - What Opportunities for Sustainable, Just and Democratic Food Systems at Times of Crisis?* *Sociology and Anthropology* 4(5):337-346, 2016. DOI: 10.13189/so.2016.040506 [Google Scholar] [CrossRef] <https://www.hrpub.org/download/20160430/SA6-11805710.pdf>
- Position paper on "Promoting European Local Food Systems" https://www.euromontana.org/wp-content/uploads/2014/11/POSITION-PAPER_Promoting-European-Local-Food-Systems_Region-Lombardia.docx.pdf
- Rapisarda, P.; Rizzo, M.; Scuderi, A. *Analysis of a direct selling network for agrifood products*. *Italian Journal of Food Science* 27(1):109-117, March 2015; 10.14674/1120-1770/ijfs.v81. https://www.researchgate.net/publication/283231563_Analysis_of_a_direct_selling_network_for_agrifood_products
- Quisumbing, A.R.; Brown, L.R.; Feldstein, H.S.; Haddad, L.; Peña, C. *IFPRI food policy statement. Women: The key to food security*. *Food and Nutrition Bulletin*, vol. 17, no. 1 (1996); The United Nations University <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/156482659601700116>
- Quisumbing, A.R.; Brown, L.R.; Feldstein, H.S.; Haddad, L.; Peña, C. *WOMEN: The Key to Food Security; Looking into the Household*. International Food Policy Research Institute (IFPRI), Washington, D.C. June 2000 <https://www.ifpri.org/publication/women-key-food-security-0>
- Quisumbing, A.R.; Brown, L.R.; Feldstein, H.S.; Haddad, L.; Peña, C. *Women: the key to food security*. Food Policy Report. International Food Policy Research Institute (IFPRI), Washington, D.C. August 1995 <https://www.ifpri.org/publication/women-key-food-security>
- WOMEN: Still the Key to Food and Nutrition Security. International Food Policy Research Institute (IFPRI), Washington, D.C. 2005 https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/AF1568DC055A006C1256FD5004DEE41-Women_Food_2005.pdf
- Regulation (EU) No 1169/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on the provision of food information to consumers <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02011R1169-20180101>
- Renting, H.; Marsden, T.; Banks, J. *Understanding Alternative Food Networks: Exploring the Role of Short Food Supply Chains in Rural Development*. *Environment and Planning A* 35(3):393-411, March 2003 DOI: 10.1068/a3510 [Google Scholar] https://www.researchgate.net/publication/23539274_Understanding_Alternative_Food_Networks_Exploring_the_Role_of_Short_Food_Supply_Chains_in_Rural_Development

- Rinaldi, C. Food and Gastronomy for Sustainable Place Development: A Multidisciplinary Analysis of Different Theoretical Approaches. *Sustainability* 9(10), September 2017; DOI: 10.3390/su9101748 https://www.researchgate.net/publication/320083462_Food_and_Gastronomy_for_Sustainable_Place_Development_A_Multidisciplinary_Analysis_of_Different_Theoretical_Approaches
- Roslynn, B. The Local Food Movement: Definitions, Benefits & Resources. Utah State University. Department of Environment & Society, April 2017 https://digitalcommons.usu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2693&context=extension_cural
- Rucabado-Palomar, T.; Cuéllar-Padilla, M. Short food supply chains for local food: A difficult path *Renewable Agriculture and Food Systems* 35(2):182-191, April 2020, DOI: <https://doi.org/10.1017/S174217051800039X> [Google Scholar]
- Sacks, J. The Money Trail: Measuring Your Impact on the Local Economy Using LM3; New Economics Foundation: London, UK, 2002 [Google Scholar] https://www.researchgate.net/publication/271506744_The_Money_Trail_Measuring_your_impact_on_the_local_economy_using_LM3
- Sage, C. Social embeddedness and relations of regard: Alternative 'good food' networks in south-west Ireland. *Journal of Rural Studies* 19(1):47-60, January 2003 [Google Scholar] [CrossRef]
- Sandesh Adhikari; Food security: Pillars, Determinants and Factors Affecting It. *Public Health Notes*, July 2018 <https://www.publichealthnotes.com/food-security-determinants-and-urbanization/>
- Schmitt, E.; Galli, F.; Menozzi, D.; Maye, D.; Touzard, J.-M.; Marescotti, A.; Six, J.; Brunori, G. Comparing the sustainability of local and global food products in Europe. *Journal of Cleaner Production* 165(1):346-359, November 2017 [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.07.039>
- Schmitt, E. Comparing local and global food - A definition framework and sustainability assessment (Doctoral Thesis). ETH Zürich (2017) <https://doi.org/10.3929/ethz-b-000000089>
- Schutter, O.; Jacobs, N.; Clément, C.; Ajena, F. Towards a common food policy for the European union the policy reform and realignment that is required to build sustainable food systems in Europe; Adopted by the IPES-Food panel: February 2019 http://www.ipes-food.org/_img/upload/files/CFP_FullReport.pdf
- Schwarz, J.; Schuster, M.; Annaert, B.; Maertens, M.; Mathijs, E. Sustainability of global and local food value chains: An empirical comparison of peruvian and belgian asparagus. *Sustainability* 8(4):344, (2016) [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.3390/su8040344>
- Simón-Rojó, M.; Couceiro, A.; del Valle, J.; Fariña Tajo, J. Public Food Procurement as a Driving Force for Building Local and Agroecological Food Systems: Farmers' Skepticism in Vega Baja del Jarama, Madrid (Spain). *Land* 9(9):317, September 2020 <https://doi.org/10.3390/land9090317> [Google Scholar] [CrossRef]
- Staker, M.; Kolodinsky, J.; Wang, W.; Chase, L.C.; Kim, J.V.S.; Smith, D.; Estrin, H.; Vaanderen, Z.V.; Greco, L. Evaluation of Farm Fresh Food Boxes: A Hybrid Alternative Food Network Market Innovation. *Sustainability*, 10406, December 2020 <https://doi.org/10.3390/su122410406> (<https://www.mdpi.com/2071-1050/12/24/10406>)
- SMARTCHAIN project; EU Horizon 2020 - under grant agreement No. 773785 <https://www.smartchain-h2020.eu/short-food-supply-chains/>; project platform: <https://www.smartchain-platform.eu/>
- Strategy Briefing - The Future of the Meat: Mapping a New Fresh Food Economy; Euromonitor International; January 2019 <https://www.euromonitor.com/the-future-of-the-meat-mapping-a-new-fresh-food-economy/report>
- Stotten, R.; Bui, S.; Pugliese, P.; Schemer, M.; Lamine, C. Organic Values-Based Supply Chains as a Tool for Territorial Development: A Comparative Analysis of Three European Organic Regions. *International Journal of Sociology of Agriculture and Food* 24(1):135-154, January 2018 <https://doi.org/10.48416/ijsof.v24i1.120> [Google Scholar]
- Syrovátková, M.; Hrabák, J.; Spilková, J. Farmers' markets' locavore challenge: The potential of local food production for newly emerged farmers' markets in Czechia. *Renewable Agriculture and Food Systems* 30:1-13, January 2014 10.1017/S1742170514000064 [Google Scholar] https://www.researchgate.net/publication/271900951_Farmers'_markets'_locavore_challenge_The_potential_of_local_food_production_for_newly_emerged_farmers'_markets_in_Czechia
- Sylla, M.; Olszewska, J.; Świątek, M. Status and Possibilities of the Development of Community Supported Agriculture in Poland as an Example of Short Food Supply Chain. *Journal of Agribusiness and Rural Development* 43(1):201-207, (2017) DOI: <https://doi.org/10.17306/JJARD.2017.00266> [Google Scholar] [CrossRef]
- SUSTAIN. Ethical Hijack: Why the terms "local", "seasonal" and "farmers' market" should be defended from abuse by the food industry. A report by Sustain: The alliance for better food and farming, January 2008 https://www.sustainweb.org/pdf/Ethical_Hijack.pdf
- Tanasi, L.; Brumă, I.S.; Dobos, S. The role of short food supply chains in the development of small-scale local producers case study: Harghita County, In: *Agrarian Economy and Rural Development - Realities and Perspectives for Romania*. 6th Edition of the International Symposium, November 2015, Bucharest, The Research Institute for Agricultural Economy and Rural Development (ICEADR), pp. 286-293 <https://www.econstor.eu/handle/10419/163315>
- Todorovic, V.; Maslaric, M.; Bojic, S.; Jolic, M.; Mircetic, D.; Nikolic, S. Solutions for More Sustainable Distribution in the Short Food Supply Chains. *Sustainability* 10, 3481, September 2018 <https://doi.org/10.3390/su10103481>
- Tovey, H. Local Food As a Contested Concept: Networks, Knowledges and Power in Food-based Strategies for Rural Development, *International Journal of Sociology of Agriculture and Food* 16(2):21-35, Jun 2009 DOI: <https://doi.org/10.48416/ijsof.v16i2.270> (<http://ijsof.org/index.php/ijsof/article/view/270>)
- Traylor R. Farm to Table: A Movement for Local and Organic Food. WebstaurantStore / Food Service Resources / Blog. Posted in: Eco-Friendly Tips/Foodservice Trends <https://www.webstaurantstore.com/blog/postdetails.cfm?post=1532>
- Trimarchi, M. What are locavores? <https://recipes.howstuffworks.com/locavore.htm>
- Tundys, B.; Wiśniewski, T. Optimization of Short Food Supply Chains for Organic Products: A Simulation-Based Approach. *Appl. Sci.* 10(8), 2783, (2020) <https://doi.org/10.3390/app10082783> [Google Scholar] [CrossRef]
- Tudisca, S.; Di Trapani, A.M.; Sgroi, F.; Testa, R.; Giamporcaro, G. Role of alternative food networks in Italian farms. *International Journal of Entrepreneurship and Small Business* 22(1):50-63, (2014) [Google Scholar] [CrossRef]
- UN Women Watch Home. Overview: Food Security. <https://www.un.org/womenwatch/feature/ruralwomen/overview-food-security.html>
- Vecchio, R. Local Food at Italian Farmers' Markets: Three Case Studies, *International Journal of Sociology of Agriculture & Food* 17(2):122-139, 2011
- Vittersø, G.; Torjussen, H.; Laitala, K.; Tocco, B.; Biasini, B.; Csillag, P.; de Labarre, M.D.; Lecoer, J.L.; Maj, A.; Majewski, E.; et al. Short Food Supply Chains and Their Contributions to Sustainability: Participants' Views and Perceptions from 12 European Cases. *Sustainability* 11, 4800, (2019) [Google Scholar] [CrossRef] <https://doi.org/10.3390/su11174800>
- Watson, M. The Meaning of Farm-to-Table / Direct Relationship With Farmer and Restaurant or Home Cook; September 2019 <https://www.thespruceeats.com/farm-to-table-2216574>
- What is Sustainable Agriculture? Sustainable Agriculture Research and Education (SARE) program. USDA. <https://www.sare.org/Learning-Center/SARE-Program-Materials/National-Program-Materials/What-is-Sustainable-Agriculture>
- Wilkins, J. Marketing of Food: Alternative (Direct) Strategies. *Encyclopedia of Food and Culture*. Encyclopedia.com; Updated November 2020 <https://www.encyclopedia.com/food/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/marketing-food-alternative-direct-strategies>
- Wolff, M.; Spittler, A.; Ahem, J. A Profile of Farmers' Market Consumers and the Perceived Advantages of Produce Sold at Farmers' Markets. *Journal of Food Distribution Research* 36(1):192-201, February 2005 https://www.researchgate.net/publication/23943060_A_Profile_of_Farmers'_Market_Consumers_and_the_Perceived_Advantages_of_Produce_Sold_at_Farmers'_Markets
- Woods, T.; Ernst, M.; Tropp, D. Community Supported Agriculture - New Models for Changing Markets. U.S. Department of Agriculture, Agricultural Marketing Service, April 2017 <https://www.ams.usda.gov/sites/default/files/media/CSANewModelsforChangingMarketsb.pdf>
- Wikipedia, the free encyclopedia. <https://en.wikipedia.org>

